

AURIMN n° 26.3, hotel Delta-es Puigderrós

Com ja hem esmentat abans, en parlar del Racó de s'Estany, l'espai natural de sa Marina de Lluçmajor està representada a la LEN només per retalls que meresqueren la seva consideració, sobretot en base al baix grau de conflicte que això suposaria (són els casos de l'ENP denominat de la Marina de Lluçmajor, el del Cap Enderrocat i el dels Barrancs de Son Gual i Xorrigo, al seu extrem nord-occidental) (v. 2.1.4). La manca de protecció de trams del litoral de gran vàlua ambiental fou deguda a l'interès urbanístic dels terrenys que queden dalt dels penya-segats, sobre les plataformes postorogèniques d'origen Miocè. A llevant de l'ENP del Cap Enderrocat s'extenen les urbanitzacions de Majoris Decima, l'hotel Delta, sa Torre, Cala Blava, Cap Regana, etc.

La urbanització de l'hotel Delta, degué ésser una promoció immobiliària, que no sabem per quina raó, va fracassar. El resultat és que un sector, de dimensions considerables (de devers 64 ha), molt proper a l'ENP del Cap Enderrocat, que manté un cert encant de l'espai natural de sa Marina, que el circumda, té vials d'accés, sense asfaltar, està parcel·lat i conserva la cobertura d'un esponerós pinar. L'accés principal, aquest asfaltar, és el mateix de l'hotel Delta i del seu balneari, que travessa la urbanització fallida. A resultes de l'intent d'urbanització, hi resten bucs, estructures inacabades i edificacions, en tots els estadis d'execució, en estat de total abandonament. El resultat és una ocupació, principalment als caps de setmana i festius de l'hivern i les primaveres, de ciutadans que hi van a fer picnic i acampada amb tendes de campanya i caravanes, extraordinàriament massiva i incontrolada.

Aquests usos s'han reflectit a la nostra anàlisi comparativa d'usos, que li concedeix graus d'especialització funcional baixos (1) de trànsit de bicicletes i d'acampada, alt (4) d'acampada amb caravanes i màxim (5) de picnic. Les seves puntuacions factorials el situen als valors del quart quartil per al segon i al tercer factors:

* D'usos de picnic, hivernal, amb presència d'instal·lacions, que en aquest cas són absents i per aquesta raó no puntua dins dels valors del desè decil, i

* De trànsit motoritzat, ciclista i hípic. Tot i que no hem inclòs al nostre còmput de trànsit motoritzat, a la major part dels vehicles que hi accedeixen, donat que no abandonen l'asfalt del camí del Davallador de ses Olles. Tanmateix, els propietaris o gestors dels solars han intentat dissuadir, recentment (segons poguérem comprovar l'estiu de 1995), als recreacionistes d'accedir amb cotxes als vials de la urbanització, abocant runa i pedres als tombants del vial principal, que condueix al balneari.

Els cotxes circulen lliurement, per dalt dels penya-segats, atrets per les vistes.

Des d'aquest punt és des d'on s'estimben els cotxes que van a parar a l'àrea anterior. També des d'aquest cingle, es realitzen activitats de vol lliure amb parapent i ales delta, que constatarem amb posterioritat a l'acabament de les campanyes de recompte.

Les nostres entrevistes amb el personal de la Guarderia Forestal i amb el guarda de seguretat de l'hotel Delta corroboren les nostres lectures d'aquest cas excepcional, que ve a demostrar clarament la manca d'instal·lacions d'esbarjo a prop de Palma, cobrint la demanda d'espais de picnic a prop d'accesos a la mar. El paper del vigilant jurat és d'aconsellar al usuaris que no facin foc, que no acampin i que s'enduguin el seu fems a casa. Són permissius amb el picnic, en part, perquè els resulta mal d'evitar, donat que s'ocupen les voreres d'un accés públic a la mar.

Els fems s'hi acumulen, a punts concrets i escampats arreu. S'hi fan focs que fan servir llenya arrabassada de la vegetació dels solars, per mitjans que poden arribar a ser tant singulars com ganxos fermats d'una corda per abastar les branques més altes dels pins.

Segons informacions del guarda forestal, hi han hagut petits incendis forestals a aquesta àrea.

Hem pogut comprovar que el lloc s'aprofita per tot un seguit, d'activitats molt diverses, d'entre les quals citam les més comunes o més xocants: canviar l'oli del càrter dels cotxes, fer-los nets, jugar a futbol improvisant porteries a camp obert, fer paelles, foganyes, barbacoes, ocupar les edificacions abandonades aparquant els cotxes als baixos i muntant les taules i cadires de picnic a les terrasses, sentir la ràdio a tot volum, colcar en bicicletes de tot terreny o en moto, abocar escombraries i ferralla, tombar parets de les edificacions abandonades, etc.

Una altra conseqüència evident dels usos recreatius intensius és l'escampadissa d'excrements.

Als vials de la urbanització, s'hi acumulen restes de la destrucció vandàlica del que hi havia construït, com ara tasses d'excussats o piques de rentar.

Segons ens han informat el membre de la Guarderia Forestal, fa uns anys, hi van arribar a haver "okupas" a les obres inacabades durant l'estiu.

Els impactes d'aquest conjunt d'activitats sobre la vegetació i els sòls són considerables: denudació dels sòls, desarrelament, destrucció i mutilació de la vegetació, acumulació de fems i excrements, etc. Però que s'ha de matisar per les condicions prèvies de l'àrea, artificialitzada per la urbanització.

Els conflictes d'usos es presenten, sobretot, entre els turístics de l'hotel, que veu ocupat i degradat el seu entorn immediat, i els recreatius, de caràcter informal. Tanmateix, els propis recreacionistes competeixen per l'espai i generen situacions que destorben l'uns als altres, com ara l'acumulació de fems.

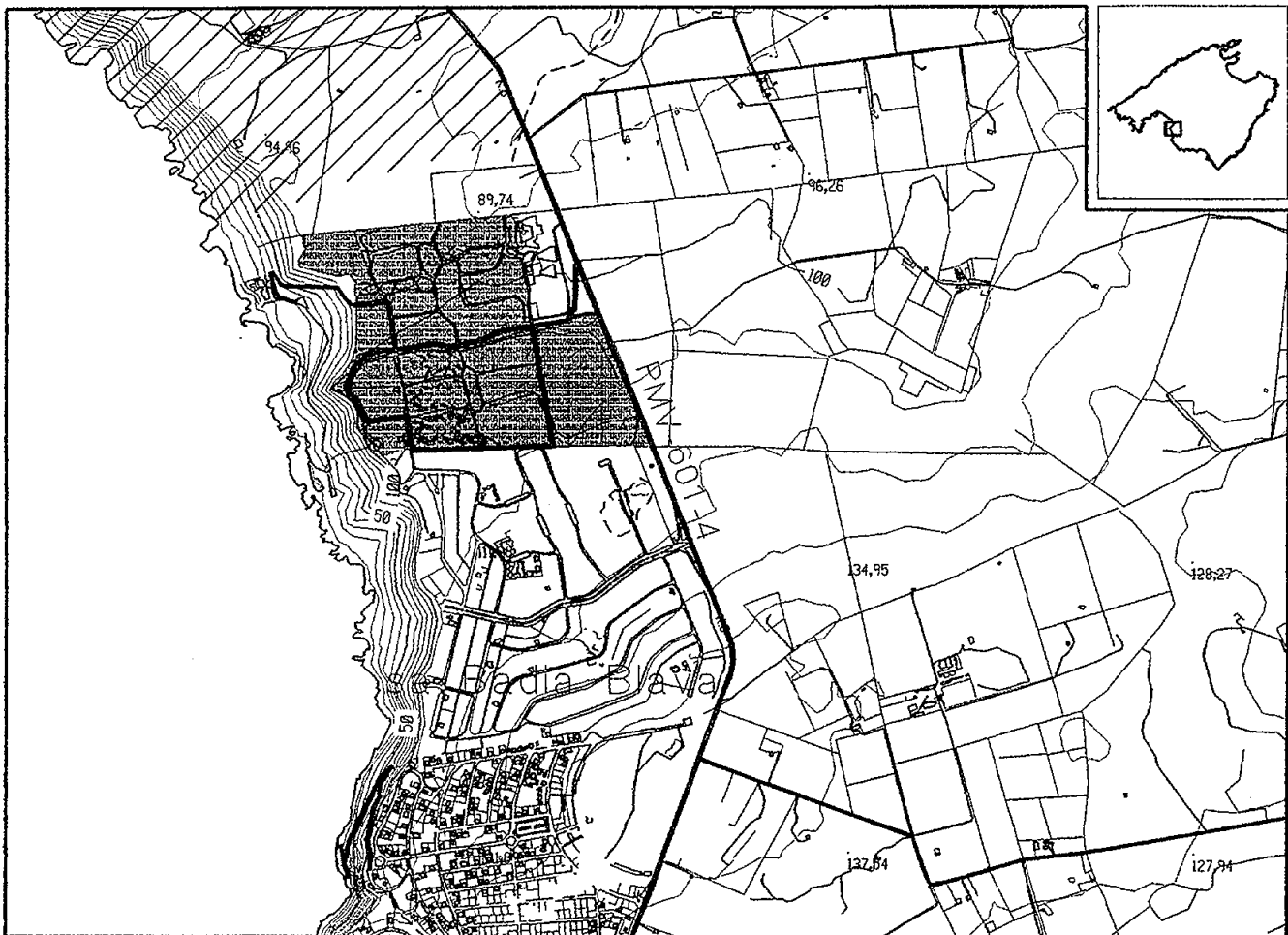
El fenomen en el seu conjunt és prou interessant pel que denota de manca d'àrees oficials d'aquestes mateixes característiques. La situació actual no es pot perllongar durant molt de temps. Altres indrets propers, com per exemple Son Verí de Marina, situat més de cap a Cala Blava, varen ésser ocupats durant un temps per recreacionistes espontanis d'aquestes mateixes característiques, fins que els propietaris es decidiren a prendre mesures per evitar-ho, tancant la finca. Però, la demanda persistirà i de ben segur es popularitzarà una altra àrea.

L'AURIMN de l'hotel Delta és el cas més paradigmàtic que hem trobat de concentració de recreacionistes urbans, en activitats de picnic i acampada, fora dels ENP i de les àrees recreatives del SECONA.

Mapa de localització

AURIMN núm. 26.3.-Hotel Delta-es Puig de Ros

ENP núm. 26.- Cap Enderrocat

Escala 1:25.000

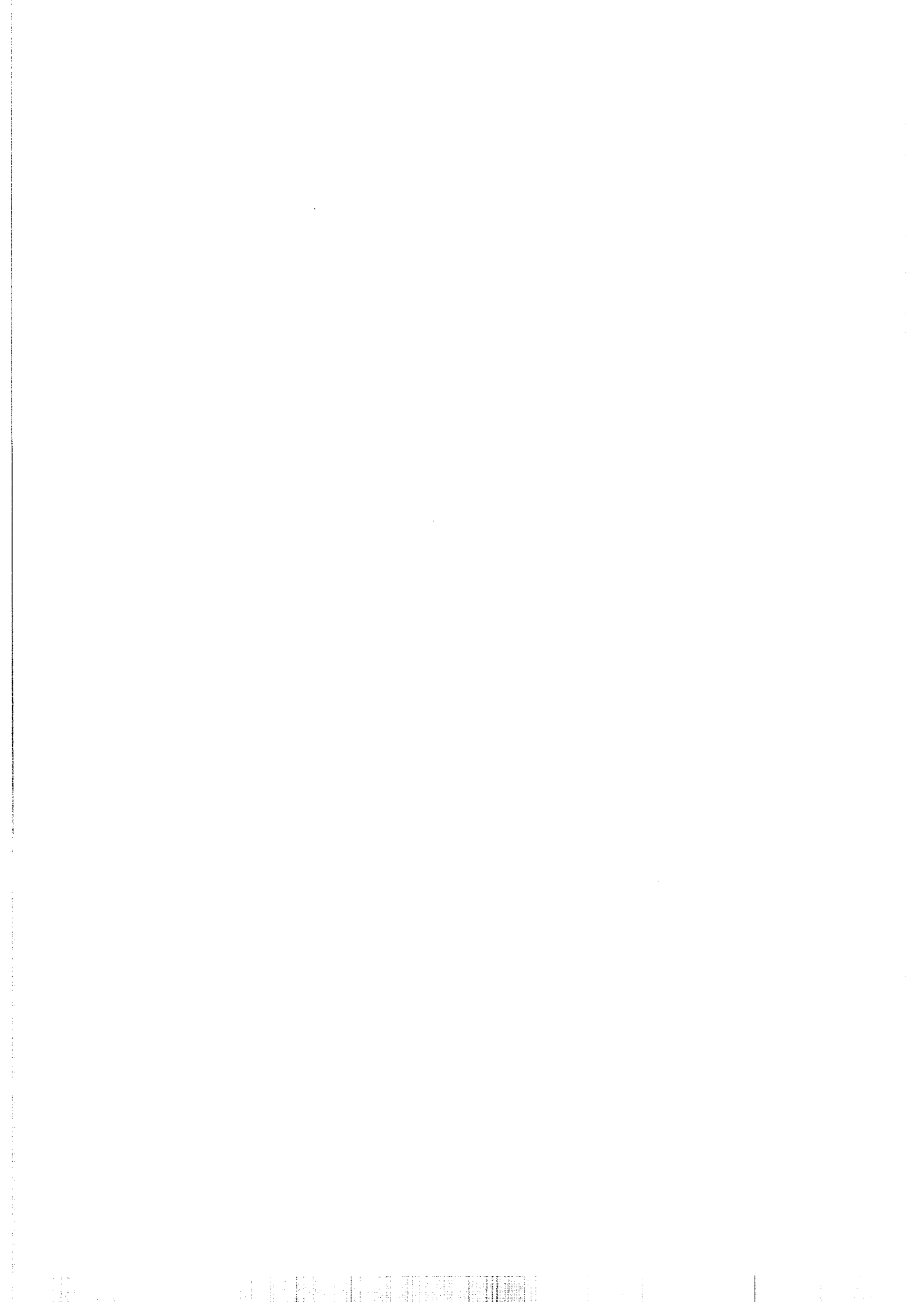
Equidistancia de les corbes de nivell: 10 m

SIMBOLS PICTÒRICS REFERITS A PRESENCIA DE:	
	Localització de la AURIMN
	Accés rodal
	Accés per viannats
	ENP (ANEI i ARIP)
INSTALLACIONS I SERVEIS	
	Aparcament
	Bar-restaurant-quotoc
	Instal·lacions de picnic
	Venda de llenya
	Lloguer de gandules i para sols

SIGNES CONVENCIONALS	
	Límit municipal
	Corba de nivell, mostra
	Corba de depressió, interpolada. Cota al·limètrica
	Vértex: de primer ordre, d'ordre inferior
	Línia de costa. Riu, Torrent
	Estany: natural, artificial Embassament
	Piscina. Alguamolls
	Saïnes
	Autopista, autovía
	Autopista, autovía en construcció
	Carretera: comarcal, local, particular o pista
	Carretera en construcció
	Camí
	Ferrocarril de via estreta
	Pont. Túnel
	Línia elèctrica d'alta tensió
	Edifici públic o singular, privat
	Edifici: en construcció, en ruïnes, Cabana
	Paret, tàpia, Mur
	Vorada
	Far, Balisa
	Molí
	Pedrera, gravera. Abocador, enderroc
	Límit ANEI
	Límit ARIP

AURIMN n° 27, es Carnatge des Coll den Rebassa

Es Carnatge és el nom amb que es coneix una petita extensió de terreny que separa la urbanització de Cala Gamba del Coll den Rebassa. Aquest cas ja l'hem analitzat a publicacions prèvies (BLÁZQUEZ, 1992c; BLÁZQUEZ, 1994). Es tracta d'una extensió de terreny que separa la carretera de Can Pastilla de la mar, que té ocupacions i funcions diverses, totes elles marginals: àrea de servitud de l'aeroport de Son Sant Joan, que suposa el vol rasant continuat d'avions, confronta amb la central termoelèctrica des Coll den Rebassa, acull el camp de futbol del Collerense i magatzems de diverses indústries i comerços, majoritàriament relacionats amb la nàutica. Encara s'hi poden afegir les restes d'unes instal·lacions on s'aprofitaven les restes d'animals morts per malaltia, d'aquí el nom de l'espai natural, i un antic quarter militar, també abandonat. Les antigues cases de Vista Alegre, que són vora el quarter estan ocupades per un desballestador, que hi té els seus magatzems. També hi resten pedreres de marés, de petites dimensions, relict de explotacions amb tècniques tradicionals. Prop de la costa hi han les runes d'unes bateries militars anti-aèries. El sector més proper a Cala Gamba i a la carretera de Can Pastilla ha estat urbanitzat recentment.

Fa uns anys, es va engegar una campanya per defensar la seva protecció. En base als seus valors patrimonials i naturalístics, donat que acull comunitats de litoral rocós i jaciments paleontològics del període Quaternari, i al seu interès com a espai natural intersticial al sí de la conurbació costanera de la Badia de Palma.

Aquest espai natural, de caràcter sub-urbà, ha estat utilitzat per abocar-hi runa i escombraries, situació d'abandó que ha estat aprofitada per a desenvolupar activitats marginals, tals com el trial o la prostitució masculina.

D'ençà de les campanyes per la seva protecció, les administracions s'han interessat per l'estat de conservació d'aquesta àrea. Les seves actuacions han anat encaminades a la compra dels terrenys, la retirada de part dels enderroc, a intentar impossibilitar el trànsit de cotxes fent munts de terra als seus accessos i projectar la seva habilitació com a àrea de lleure públic. Els projectes de l'administració han rebut el suport dels fons estructurats europeus, orientant-se, essencialment, a la construcció d'un museu marítim i un jardí botànic (GUIJARRO, 1992; GOÑI, 1992).

Una altra de les conseqüències, en aquest cas més positives, de la campanya per la seva protecció ha estat l'organització, per part del Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa, de visites guiades per a escolars, d'aproximadament nou-cents l'any (Aina Llauger, comm. pers.).

Les dades que hem recollit als nostres recomptes, li atorguen graus d'especialització funcional baixos (1) de passeig a peu i trànsit motoritzat, i màxims (5)

de trànsit de bicicletes i de pesca. Les seves puntuacions factorials li donen un valor que es situa dins dels del desè decil del tercer factor, de trànsit motoritzat, ciclista i hípic.

Cal remarcar que la manca gairebé total de restriccions al trànsit i als renous és aprofitada per a fer trial amb bicicletes i motos per dins de les pedreres i les bateries anti-aèries abandonades.

La majoria de les activitats que s'hi descriuen són itinerants, llevat de la pesca amb canya. El trànsit d'usuaris és constant, amb una molt alta taxa de renovació.

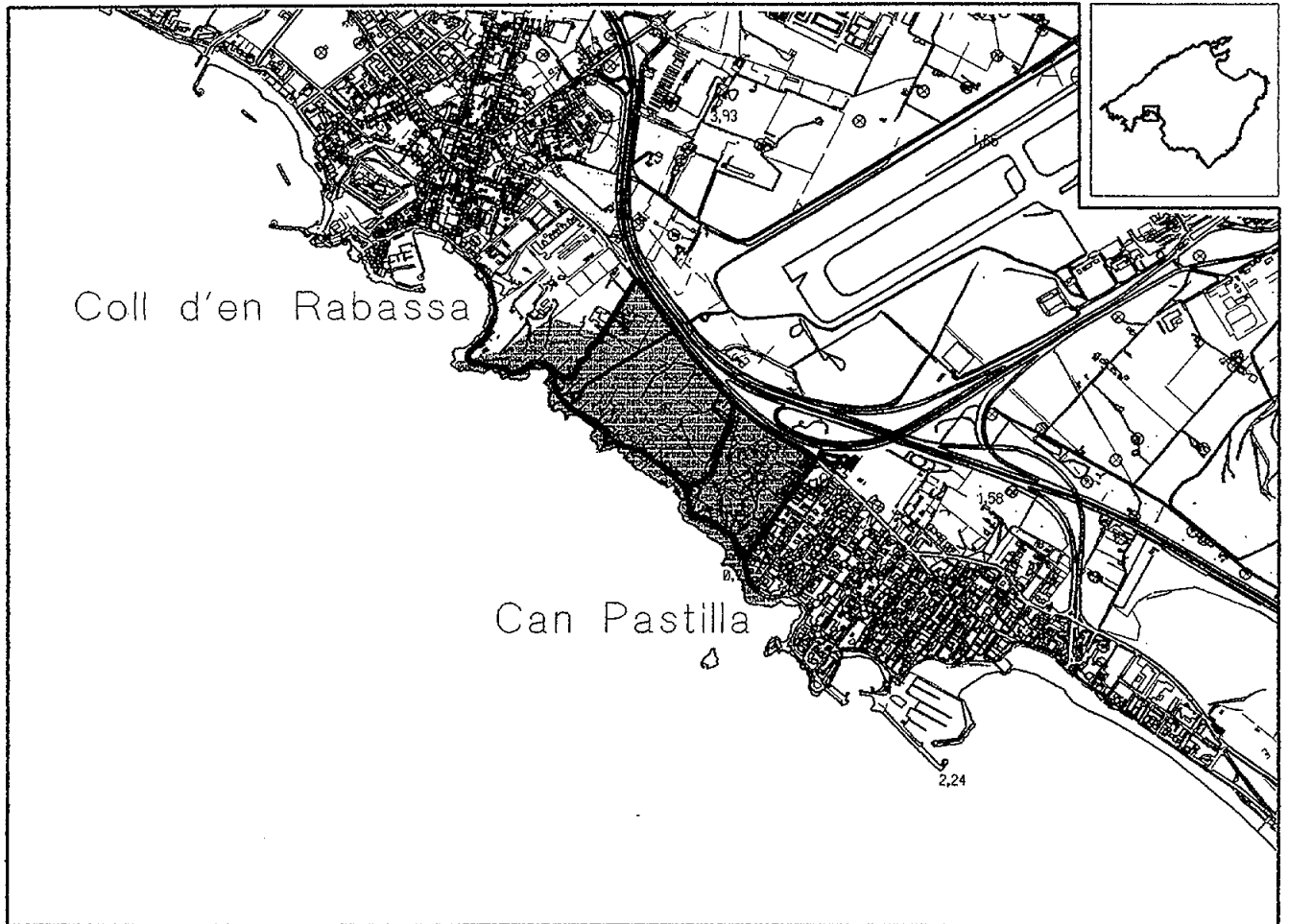
Els seus usuaris són majoritàriament residents dels voltants i de tota Palma. L'afluència d'usuaris és continuada, amb puntes els caps de setmana, festius i més de cap al capvespre.

El trànsit rodat i a peu ha denudat totalment grans clapes i tiranys de l'àrea. Gran part dels abocaments continua, sobretot als vials que l'envolten. Els abocaments de runes han afavorit el creixement de tot tipus d'espècies vegetals subespontànies.

També s'han detectat els efectes d'un petit incendi al bosc dels voltants de les cases de Vista Alegre i del quarter.

Les condicions actuals de l'àrea són de greu insalubritat i inseguretat per als usos que se li donen. Es tracta d'un solar periurbà, del qual ningú, ni tan sols l'administració que n'és propietària d'ençà de temps recents, se'n fa càrrec; però amb un immens atractiu pels recreacionistes i per certs grups de marginats, donat que és un dels pocs llocs de la façana marítima de Palma que no està urbanitzat i on és possible passejar, fer esport, pescar, prostituir-se o drogar-se enfora d'edificacions i a prop, però al marge, de la ciutat.

Mapa de localització
AURIMN núm. 27.- Es Carnatge des Coll den Rebassa
ENP núm. 27.- Es Carnatge des Coll den Rebassa

Escala 1:25.000

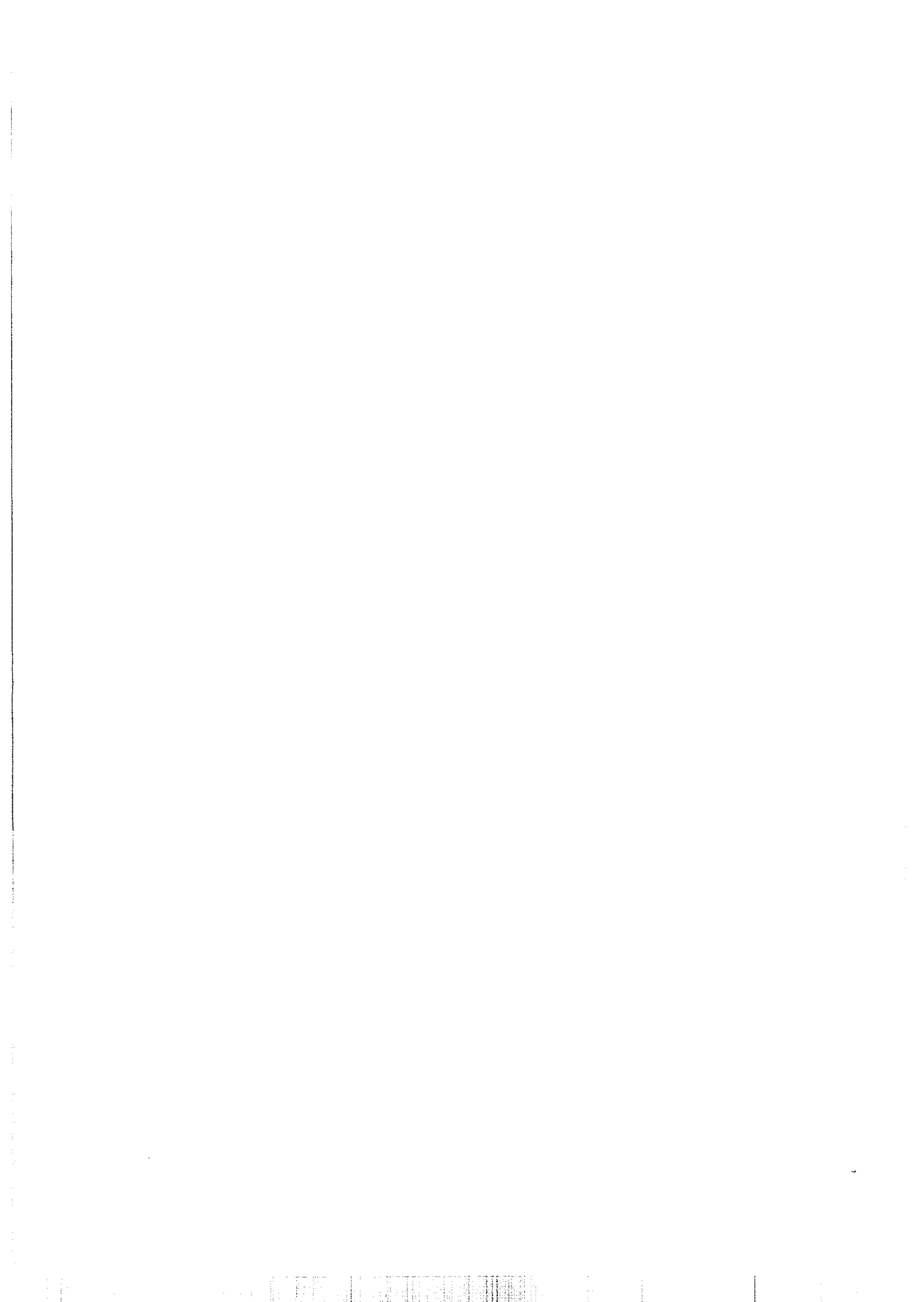
Equidistancia de les corbes de nivell: 10 m

SIMBOLS PICTÒRICS REFERITS A PRESENCIA DE:	
	Localització de la AURIMN
	Acces rodat
	Acces per viannats
	ENP (ANEI i ARIP)
INSTALLACIONS I SERVEIS	
	Aparcament
	Bar-restaurant-quisosc
	Instal·lacions de picnic
	Venda de tenya
	Lloguer de gandules i para sols

SIGNES CONVENCIONALS	
	Límit municipal
	Corba de nivell, mestra
	Corba: de depressió, interpolada. Cota altimètrica
	Vértex: de primer ordre, d'ordre inferior
	Línia de costa. Riu, Torrent
	Estany: natural, artificial. Embassament
	Piscina. Aiguamolls
	Salinos
	Autopista, autovia
	Autopista, autovia en construcció
	Carretera: comarcal, local, particular o pista
	Carretera en construcció
	Canal
	Ferrocarril de via estreta
	Pont. Túnel
	Línia elèctrica d'alta tensió
	Edifici públic o singular, privat
	Edifici: en construcció, en ruïnes. Cabana
	Parot, tàpilo. Mur
	Vorada
	Far. Balise
	Molí
	Pedrera, gravera. Abocador, enderrec
	Límit ANEI
	Límit ARIP

AURIMN n° 28.1, Cala Falcó

Cala Falcó es troba a un tram del litoral calvianer, entre les urbanitzacions de Cala Vinyes i Badia de Palma pel nord i Sol de Mallorca i Casino de Palma pel Sud. La urbanització de Badia de Palma s'estén fins a la mateixa cala, amb vials inacabats, que li confereixen accés rodat. Als estius s'hi ha trobat instal·lat, tot i que no permanentment, un quiosc desmuntable.

Els usos que presenten graus d'especialització funcional són, amb grau baix (1), els de picnic, acampada amb tendes, acampada amb caravanes i pesca, amb canya i de busseig; i amb grau alt (4), el de trànsit motoritzat. L'única puntuació rellevant és la del tercer factor, de trànsit motoritzat, ciclista i hípic, que es situa entre els valors del desè decil.

Els usos a que es troba sotmesa aquesta cala són espontanis, donat que no hi ha cap instal·lació d'ús públic ni senyalització. L'àrea ocupada abasta bona part del comellar del torrent que desemboca a la cala. L'espai afectat, d'aproximadament 1,2 ha, està totalment denudat, hi resten els arbres més alts que donen ombra i no destorben excessivament el trànsit rodat. El camí d'accés, així com tota l'extensió aplanada per l'ús massiu, pateix els efectes de l'erosió, amb aparició de xaragalls que dificulten el trànsit de turismes i provoca l'aixamplament de les pistes d'accés.

Segons ens informaren voluntaris dels serveis de Protecció Civil de l'Ajuntament de Calvià, el propi Ajuntament atorga permisos d'acampada a aquesta cala, per períodes de fins a dos dies.

Els seus usuaris són majoritàriament residents.

Hi han instal·lades papereres i l'Ajuntament de Calvià s'encarrega de recollir els fems i de vigilar contra el perill d'incendis. Tanmateix, hi han abocaments de runa, escampadissa de fems i s'hi troben restes d'excrements arreu.

Les aigües de la cala estan tèrboles bona part de l'estiu, degut al fondeig d'embarcacions i a l'ús continuat per part dels acampadors, donat que es tracta d'una rada molt estreta amb renovació lenta de l'aigua.

El picnic i l'acampada comporten l'ús de focs, a terra o amb barbacoes portàtils. A més dels efectes del trepitjament, la vegetació es troba molt malmesa degut a la predacció de llenya (les imatges més ferestes són els arbres tallats a l'alçada de la cintura d'una persona).

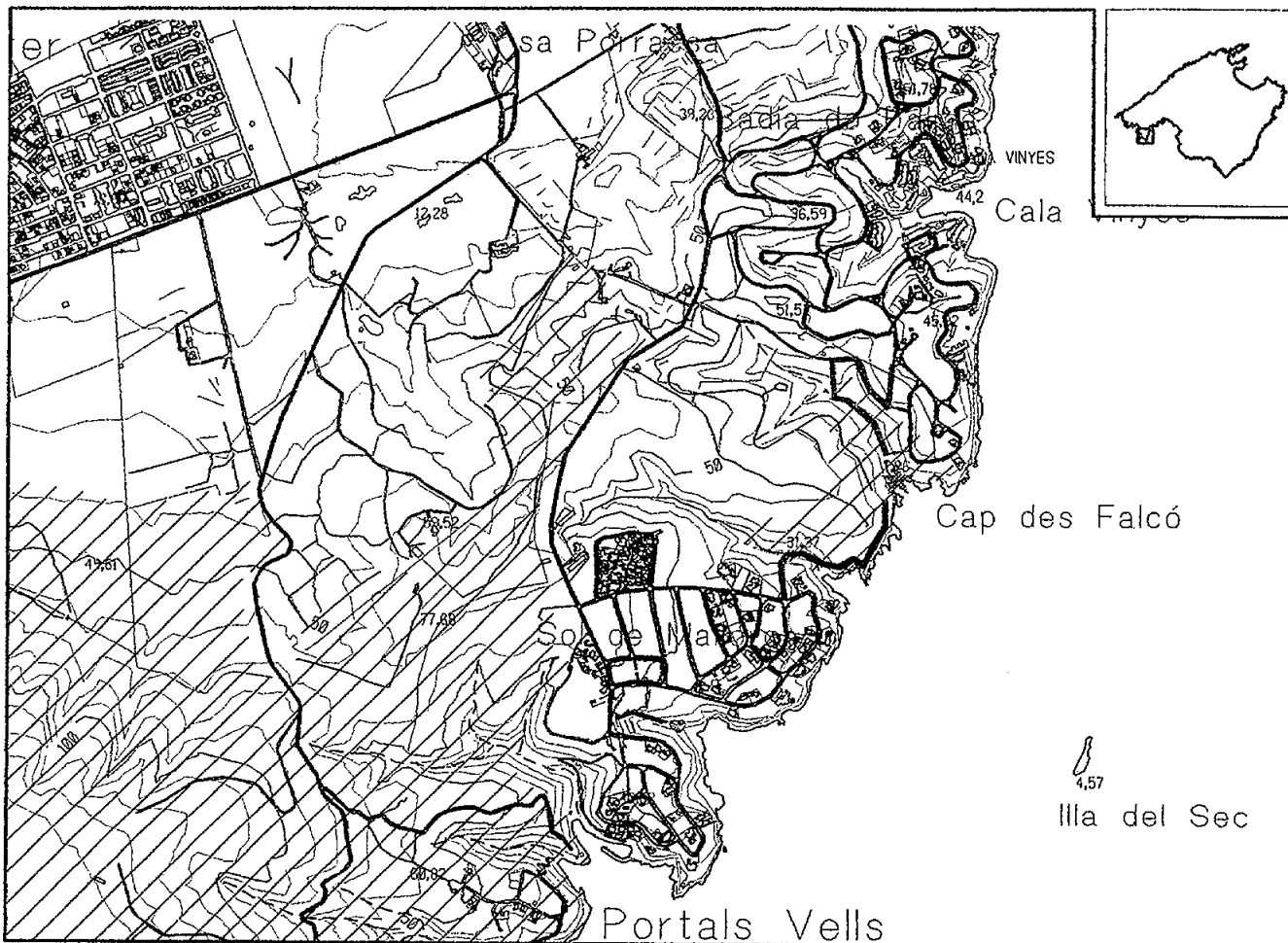
És previsible que es donin processos de senyalització i demarcació de parcel·les per part dels usuaris assidus. De fet s'hi han detectat evidències.

Apèndix.- 202

Mapa de localització

AURIMN núm. 28.1.- Cala Falcó

ENP núm. 28.- Cap de Cala Figuera-Refeubeix

Escala 1:25.000

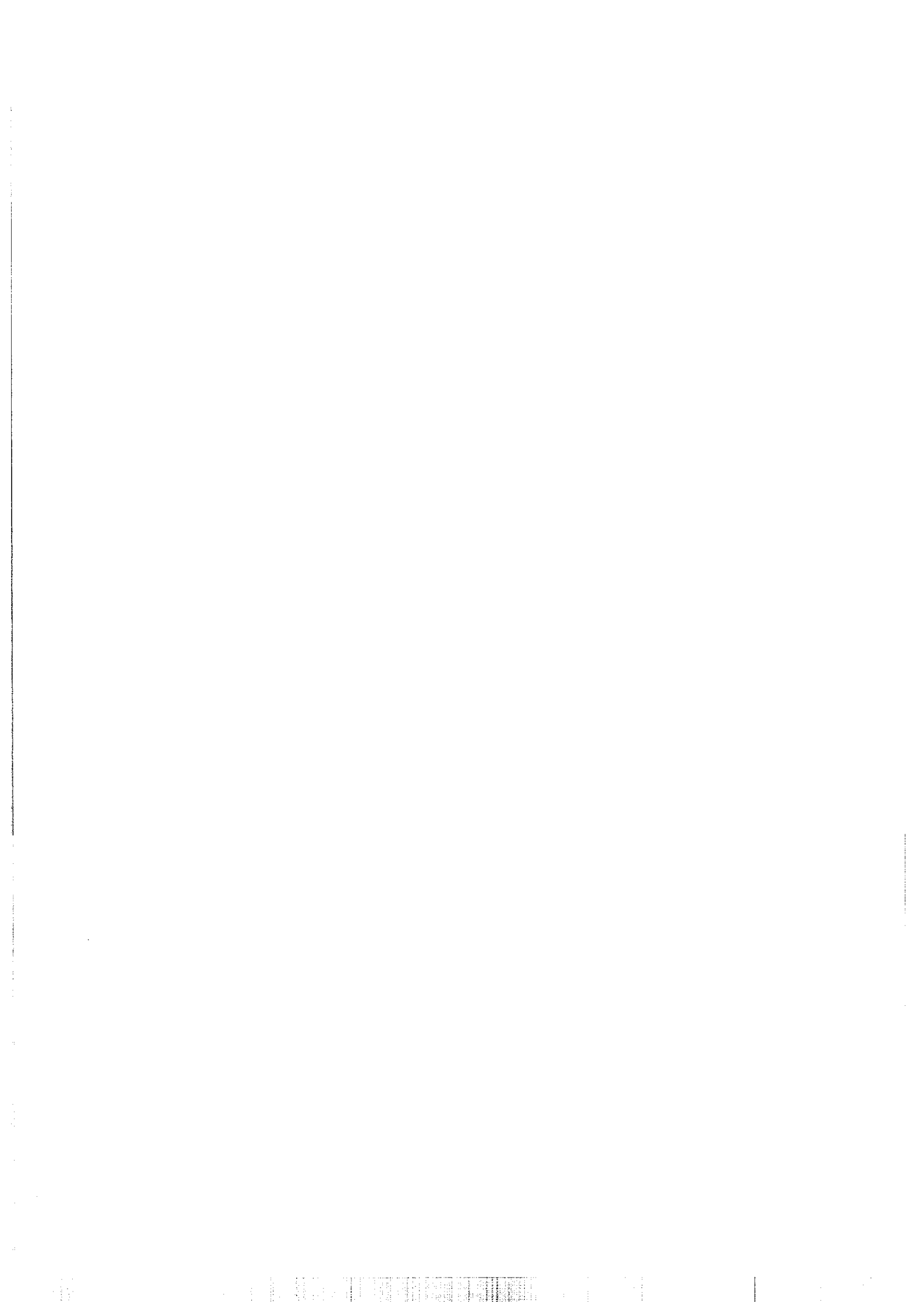
Equidistància de les corbes de nivell: 10 m

SIMBOLS PICTÒRICS REFERITS A PRESENCIA DE:	
	Localització de la AURIMN
	Accés rodat
	Accés per viannals
	ENP (ANEI i ARP)
INSTAL·LACIONS I SERVEIS	
	Aparcament
	Bar-restaurant-quinse
	Instal·lacions de picnic
	Venda de lletya
	Lloguer de gandules i para sols

SIGNES CONVENCIONALS	
	Límit municipal
	Corba de nivell, mostra
	Corba de depressió, interpolada. Cota altimètrica
	Vértex: de primer ordre, d'ordre inferior
	Línia de costa. Riu, Torrent
	Estany: natural, artificial. Embassament
	Piscina. Alguarnots
	Saïnes
	Autopista, autovia
	Autopista, autovia en construcció
	Carretera: comarcal, local, particular o pista
	Carretera en construcció
	Canal
	Ferrocarril de via estreta
	Pont, Túnel
	Línia elèctrica d'alta tensió
	Edifici públic o singular, privat
	Edifici: en construcció, en ruïnes, Cabana
	Paret, tàpia, Mur
	Vorada
	Far, Balisa
	Molí
	Pedrera, gravera, Abocador, enderrec
	Límit ANEI
	Límit ARP

AURIMN nº 28.2, Cala Belladona

Aquesta àrea és a l'altra extrem de l'espai natural intersticial que esmentaven a l'AURIMN anterior. Però en aquest cas, l'accés fins a la platja és majoritàriament de vianants, per un tirany que comença a la urbanització de Sol de Mallorca i que ha estat arranjat per l'associació de veïnats. La platja és de molt reduïdes dimensions i el comellar es troba cobert de vegetació. Tot i així s'ha pogut comprovar que hi ha una pista que el travessa, des de la carretera d'accés a les urbanitzacions abans esmentades, i s'ha trobat un turisme aparcant a la mateixa platja. Aquest accés es fa servir per treure el fens dels poals que hi han instal·lats. Darrerament, també s'hi han trobat instal·lat bancs per seure-hi.

L'anàlisi comparativa de les dades de freqüentació d'aquesta àrea no li atorguen grau d'especialització funcional per a cap dels seus usos.

Apart dels vaixells que hi poden fondejar a l'estreta cala, els usuaris són majoritàriament veïnats de la urbanització Sol de Mallorca.

AURIMN nº 28.3, far i carretera des Cap de Cala Figuera

El Cap de Cala Figuera tanca la Badia de Palma pel ponent i va ésser analitzada a una publicació nostra anterior (BLÁZQUEZ, 1990). Al cap hi ha un far i instal·lacions militars, orientades a la defensa marítima amb bateries de canons, que han quedat obsolets, però serviren per conservar aquest indret, a l'igual que molts d'altres, lliures de la urbanització turística, que ocupa tot el seu contorn.

Una carretera asfaltada feta expressament mena fins a les instal·lacions militars, travessant garrigues, pinars i camps de conreu abandonats, una vegada divergeix de l'accés a la Cala Portals Vells, que està parcialment urbanitzada, com veurem més endavant.

L'àrea d'anàlisi que es considera a aquesta unitat d'observació és l'entorn d'aquesta carretera i la rada que fa Cala Figuera, situada vora el far, al final del cul-de-sac de la carretera del far.

L'anàlisi comparativa de les dades de freqüentació que hi hem recopilat dona el grau d'especialització funcional baix (1) als usos de trànsit de bicicletes de tot terrenys, acampada, fondeig i pesca. Pel que fa a l'anàlisi factorial, no puntua amb valors rellevants per a cap dels tres factors definits.

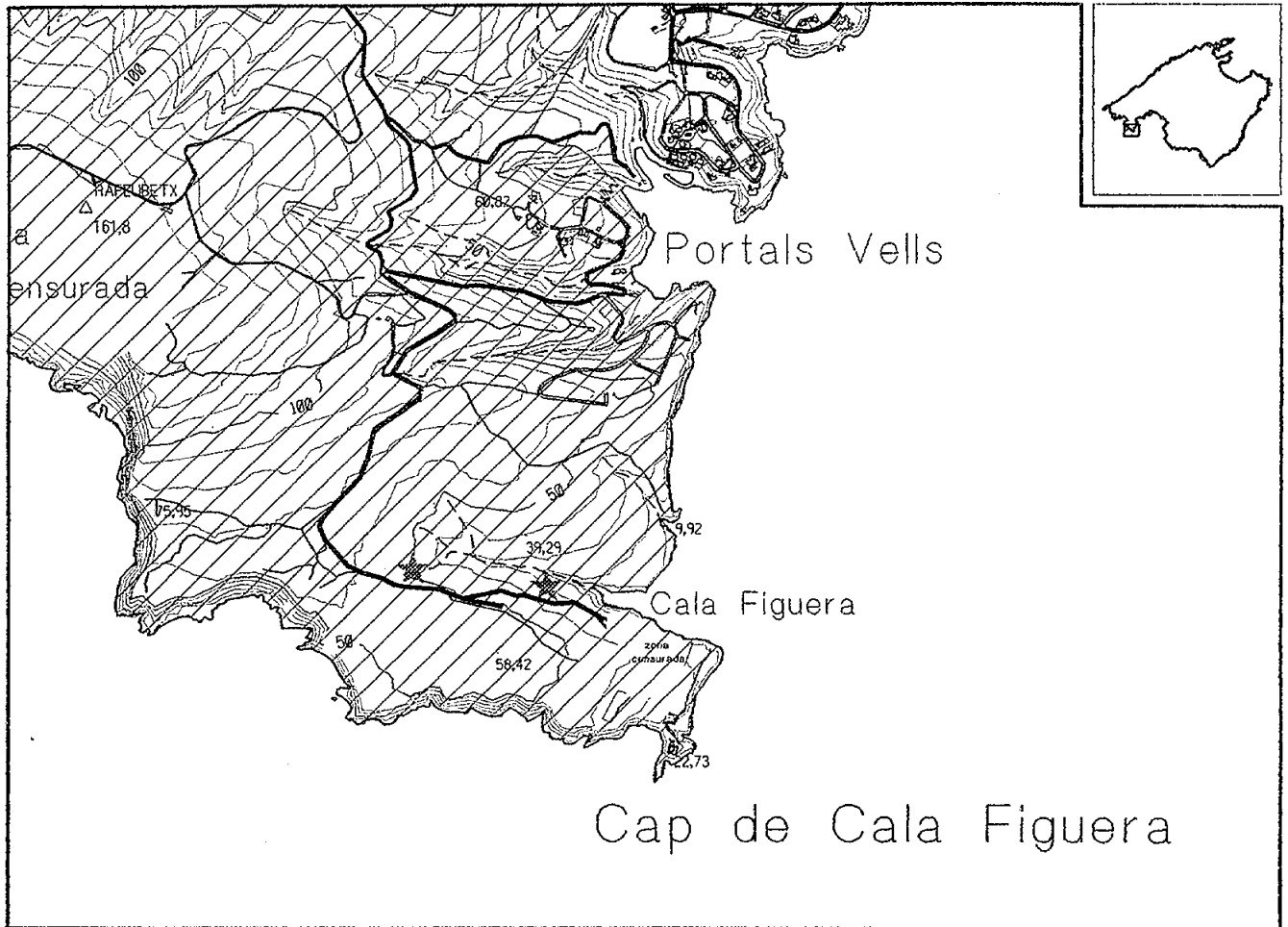
A l'àrea d'anàlisi convergeixen l'ocupació militar, usos cinegètics i usos recreatius i turístics, amb caràcter difús, com hem comprovat amb l'anàlisi comparativa dels recomptes de les puntes d'ús. Els conflictes són lleus, palesos, per exemple, a l'amuntegament de terra als accessos rodats de les finques de l'entorn de la carretera, amb l'objectiu, tanmateix frustrat, d'evitar l'entrada de vehicles, per a fer-hi picnic,

acampada o caça.

Els impactes ambientals es concentren als accessos rodats des de la carretera al seu entorn, fonamentalment al cul-de-sac, vora la cala. Es detecten processos de desaparició de la cobertura vegetal i denudació del sòls pel trepitjament i escampadissa de fems i alguns abocaments de runa.

Mapa de localització

AURIMN núm.28.3.- Cala Figuera, carretera i far
ENP núm. 28.- Cap de cala Figuera -Rafaubeix-

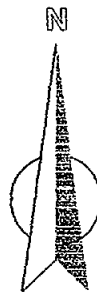
Escala 1:25.000

Equidistancia de les corbes de nivell: 10 m

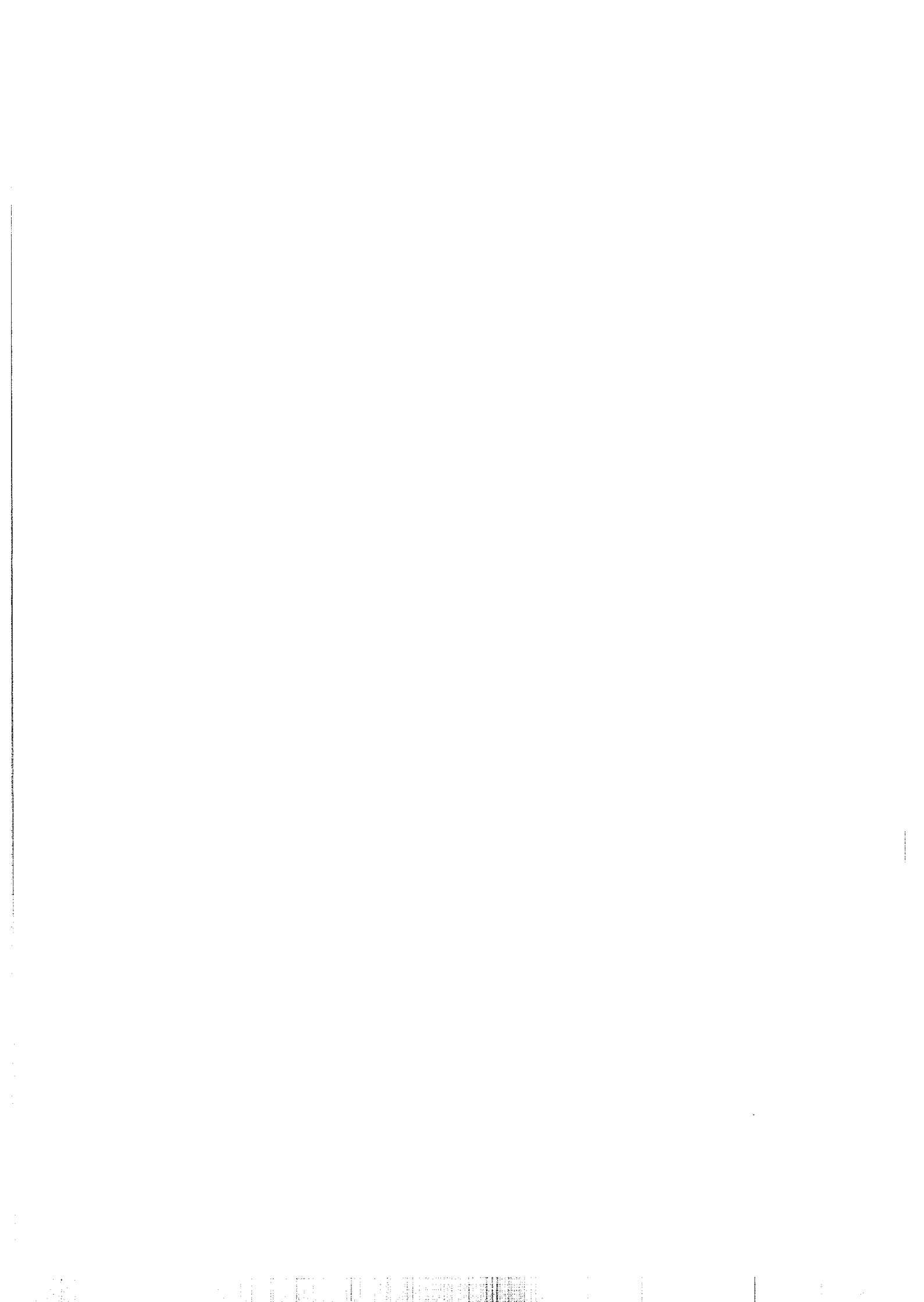
SÍMBOLS PICTÒRICS REFERITS A PRESENCIA DE:

	Localització de la AURIMN
	Acces rodat
	Acces per viània
	ENP (ANEI i ARIP)
INSTAL·LACIONS I SERVEIS	
	Aparcament
	Bar-restaurant-quirsc
	Instal·lacions de picnic
	Venda de banya
	Lloguer de gandules i para sols

SÍMBOLS CONVENCIONALS

	Límit municipal
	Corba de nivell, mestra
	Corba: de depressió, interpelada. Cota altimètrica
	Vértex: de primer ordre, d'ordre inferior
	Línia de costa. Riu Torrent
	Estany: natural, artificial. Embassament
	Piscina. Aiguamolls
	Salines
	Autopista, autovia
	Autopista, autovia en construcció
	Carretera: comarcal, local, particular o pista
	Carretera en construcció
	Camí
	Ferrocarril de via estreta
	Pont. Túnel
	Línia elèctrica d'alta tensió
	Edifici públic o singular, privat
	Edifici: en construcció, en ruïnes. Cabana
	Paret, tàpia. Mur
	Varada
	Fer. Balles
	Molí
	Pedrera, gravera. Abocador, endorroc
	Límit ANEI
	Límit ARIP

AURIMN n° 28.4, Banc d'Eivissa i Illa del Toro

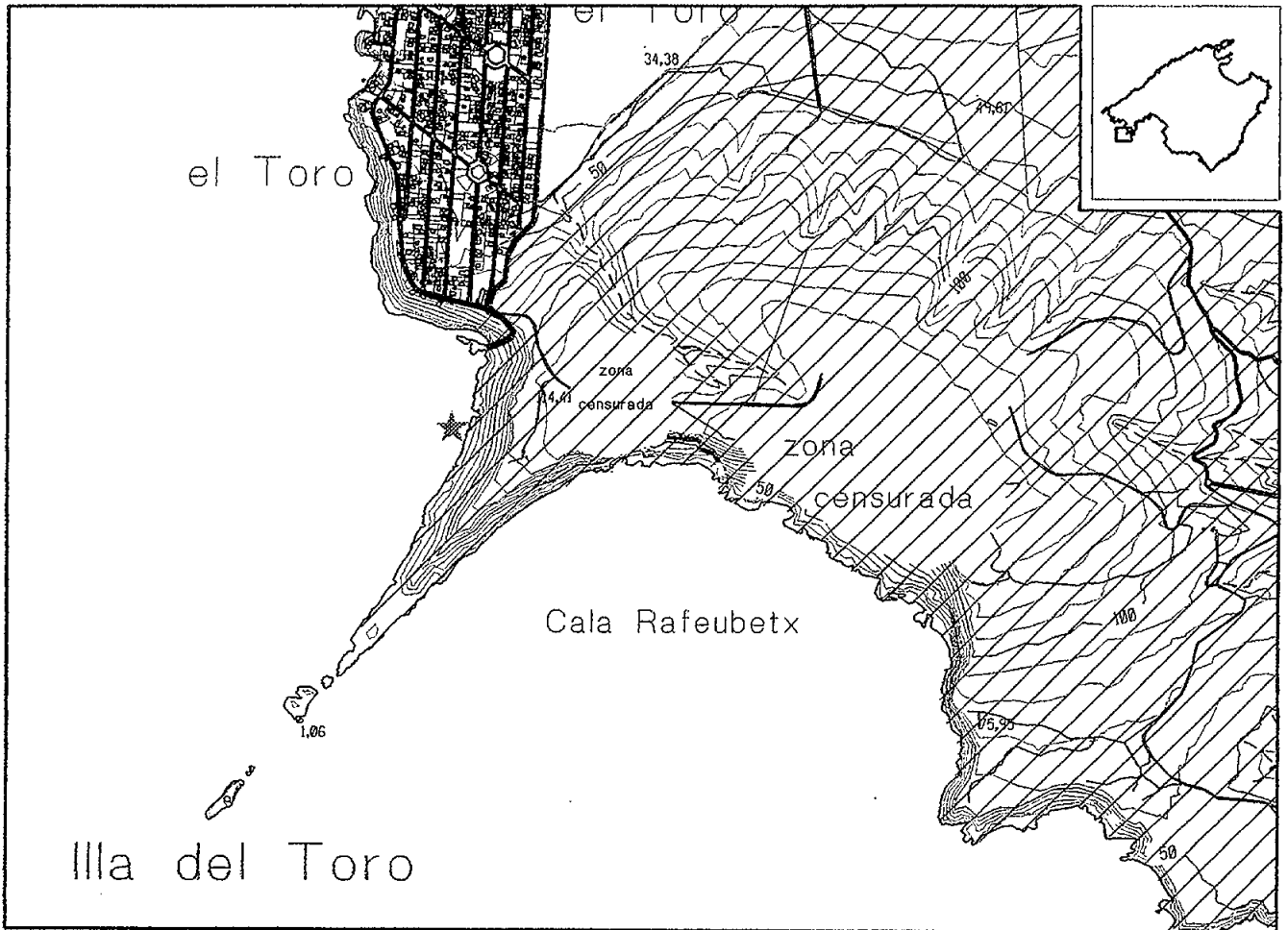
Aquesta àrea constitueix un recer per a embarcacions esportives dels nombrosos ports esportius de l'entorn (Punta Portals, El Toro i Santa Ponça, d'entre d'altres). Es tracta d'un cap marítim, de paisatge espectacular, situat als terrenys del Cap de Cala Figuera d'ús militar. També s'hi pot accedir per terra, des de la urbanització del Toro.

Els nostre recomptes li atorguen graus baixos (1) d'especialització funcional dels usos de fondeig d'embarcacions, pesca, que en aquest cas és sobretot de busseig, i de navegació de motos d'aigua, inclòs a l'apartat d'"altres". En canvi, no puntua positivament per a cap dels tres factors extrets de l'anàlisi factorial.

El fondeig massiu i la pesca submarina poden provocar la degradació localitzada dels fons marins, precisament a una àrea que es proposa per part de certs estaments, d'entre els quals s'hi troba l'Ajuntament de Calvià, com a possible Reserva Marina.

També cal destacar els conflictes que es generen entre els usuaris en concentracions d'aquesta densitat d'usos de pesca, navegació amb motos d'aigua, picnic nàutic i bany.

Mapa de localització
AURIMN núm. 28.4.- Banc d'Eivissa i
 illa del Toro
 ENP núm. 28.- Cap de Cala Figuera-Refeubeix

Escala 1:25.000

Equidistancia de les corbes de nivell: 10 m

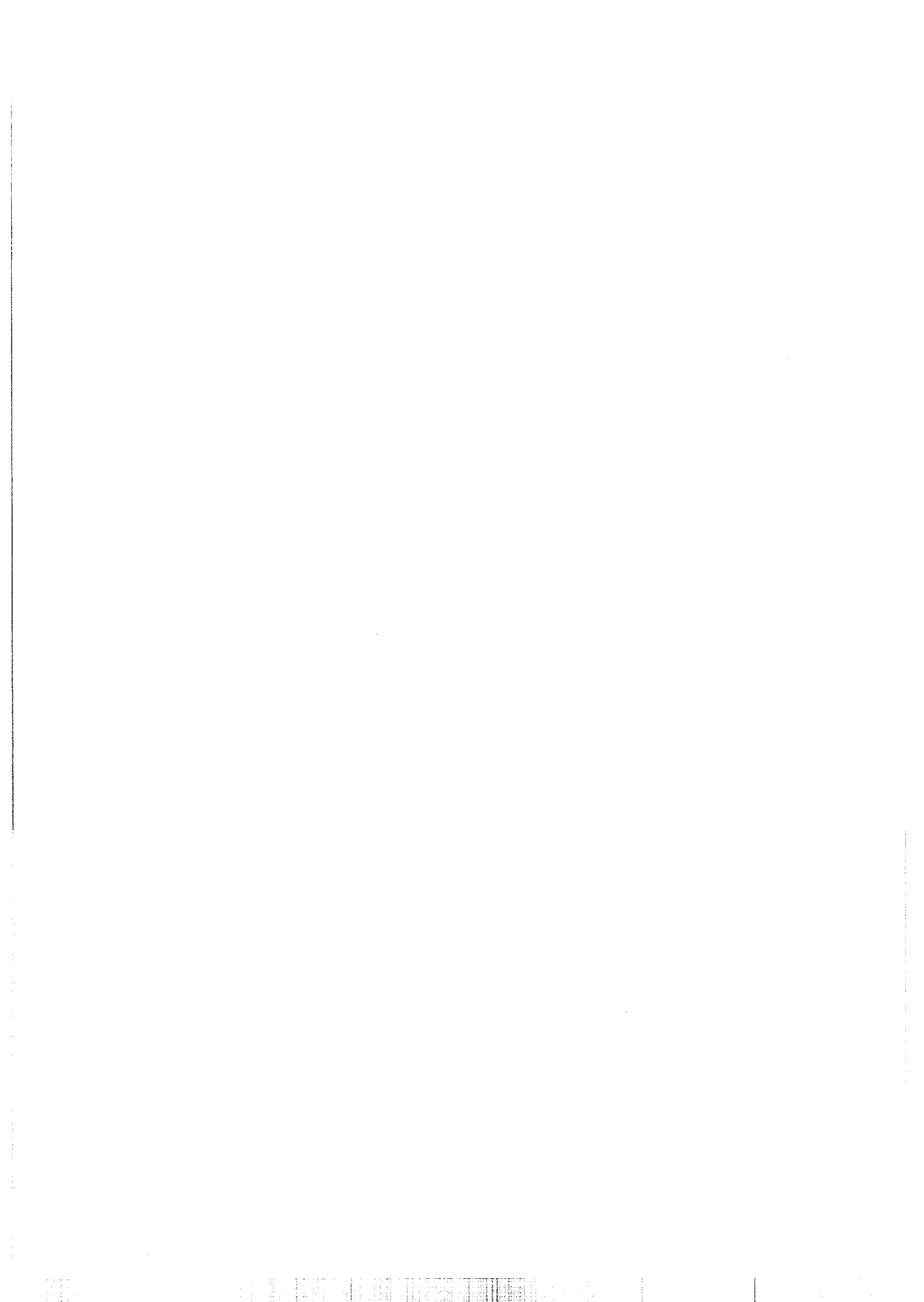
SÍMBOLS PICTÒRICS REFERITS A PRESENCIA DE:

	Localització de la AURIMN
	Accés rodat
	Accés per viannats
	ENP (ANEI i ARIP)
INSTALLACIONS I SERVEIS	
	Aparcament
	Bar-restaurant-quinoc
	Instal·lacions de picnic
	Venda de llenya
	Llocger de gandules i para sols

SIGNES CONVENCIONALS

	Límit municipal
	Corba de nivell, mostra
	Corba de depressió, interpolada. Cota altimètrica
	Vértexs: de primer ordre, d'ordre inferior
	Línia de costa. Riu, torrent
	Estany: natural, artificial Embassament
	Piscina, Alguamote
	Salines
	Autopista, autovia
	Autopista, autovia en construcció
	Carretera: comarcal, local, particular o pista
	Carretera en construcció
	Camí
	Ferrocarril de via estreta
	Pont, Túnel
	Línia elèctrica d'alta tensió
	Edifici: públic o singular, privat
	Edifici: en construcció, en ruïnes. Cabana
	Paret, tàpia, Mur
	Vorada
	Far, Balisa
	Molí
	Pedraera, gràvera. Abocador, onderroc
	Límit ANEI
	Límit ARIP

AURIMN n° 28.5, Portals Vells

L'interès d'aquesta àrea radica en la seva localització fronterera dins l'ANEI del Cap de Cala Figuera. La cala coneguda amb aquest nom acull una urbanització residencial i dues platges d'explotació turística massiva, Portals Vells i el Mag, on sí hi han instal·lacions d'ús públic (aparcament, bar-restaurant, lloguer de gandules i patins de pedals, excusats...); ambdues estan fora de l'ANEI i no han estat contemplades a l'anàlisi. En canvi, bona part de la urbanització es troba dins de l'ENP al seu sector meridional, que també inclou una petita platjeta. Com veurem, la proximitat d'aquesta àrea a la ciutat de Palma i les seves característiques intrínseques, de qualitat paisatgística, litoralitat i presència de viari asfaltat li confereixen un atractiu recreatiu molt elevat. Pel que fa a l'àmbit marítim, hem inclòs a l'àrea d'estudi l'ús de tota la cala.

Els resultats de la nostra anàlisi atorguen a aquesta àrea graus d'especialització funcional baixos (1) d'acampada, picnic i navegació amb motos d'aigua ("altres" a la taula), alt (4) de fondeig i màxim (5) de pesca. Pel que a les seves puntuacions a l'anàlisi factorial, es situa als valors del quart quartil del primer factor, d'ús massiu, majoritàriament de bany, amb presència d'instal·lacions.

Els usuaris recreatius als que ens referim són majoritàriament residents, que realitzen el conjunt d'activitats que ja hem pogut analitzar a d'altres àrees, com s'Illot, Alcanada o l'hotel Delta-es Puigderrós, consistent en fer picnic, banyar-se i, fins i tot, acampar, aparcant els seus cotxes a prop, en aquest cas, als vials de la urbanització frustrada o a l'interior dels solars.

Aquest accés il·limitat als terrenys de la vorera de mar provoca la pèrdua de la cobertura vegetal i la compactació i denudació dels sòls. L'Ajuntament de Calvià manté bidons per a la recollida dels fems, però, tanmateix, es detecta una escampadissa generalitzada. També cal remarcar el risc d'incendi que suposen les foganyes esporàdiques que s'hi fan per fer torrades i paelles a ple estiu.

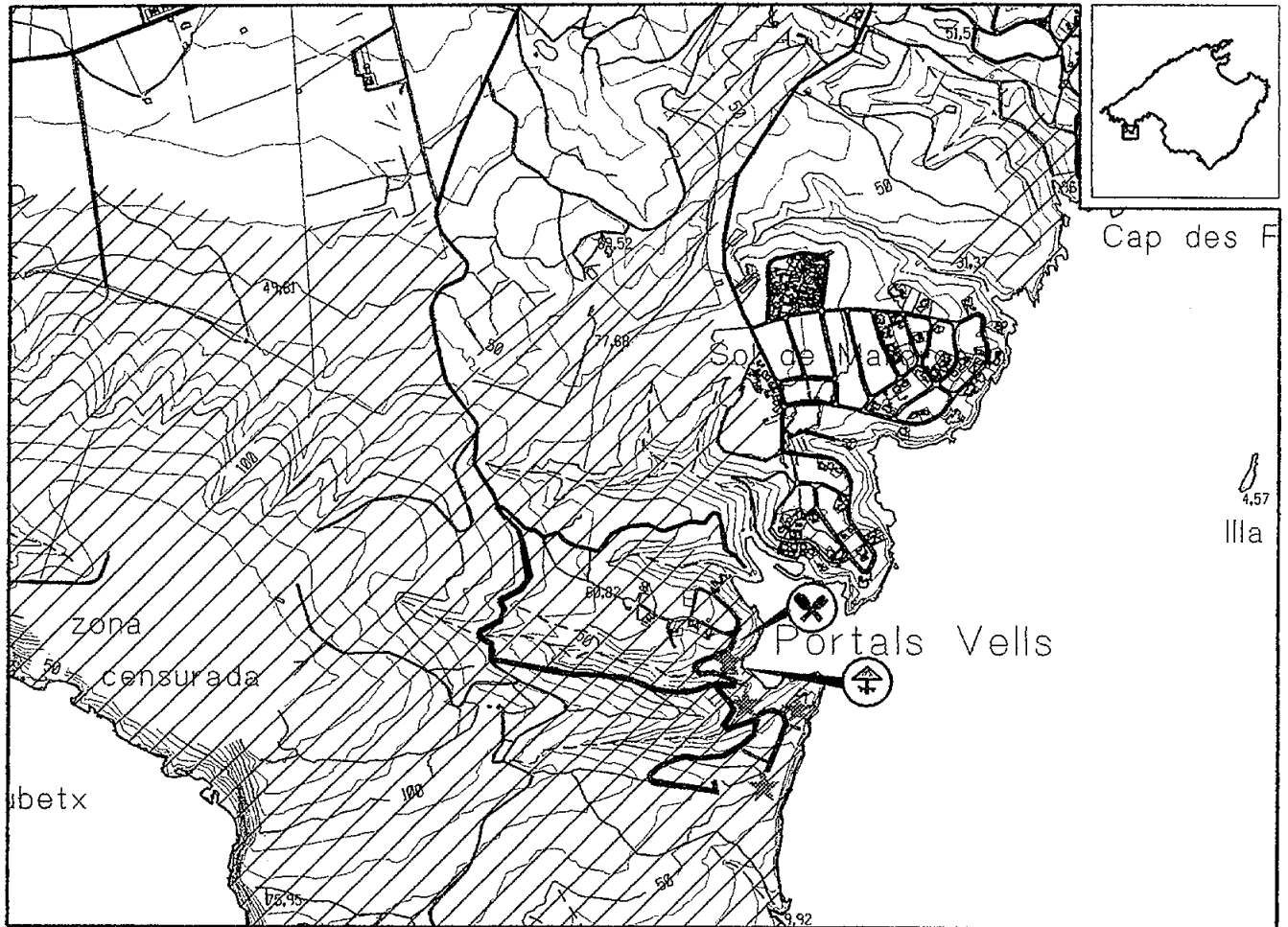
Segons se'ns ha informat, hi han hagut alguns conflictes entre els usuaris més assidus, que ja s'han començat a partionar i privatitzar certs espais de picnic i acampada.

Apèndix.- 214

Mapa de localització

AURIMN núm. 28.5.- Portals Vells

ENP núm. 28.- Cap de Cala Figuera-Refefeix

Escala 1:25.000

Equidistancia de les corbes de nivell: 10 m

GÍMBOLS PICTÒRICS REFERITS A PRESENCIA DE:

	Localització de la AURIMN
	Accés rodat
	Accés per viànals
	ENP (ANEI i ARIP)
INSTAL·LACIONS I SERVEIS	
	Aparcament
	Bar-restaurant-quiòsc
	Instal·lacions de picnic
	Venda de Benya
	Lloguer de gandules i para acla

SIGNES CONVENCIONALS

	Límit municipal
	Corba de nivell, mestra
	Corba: de depressió, interpolada. Cota alimètrica
	Vérticis: de primer ordre, d'ordre inferior
	Línia de costa. Riu, Torrent
	Estany: natural, artificial Embassament
	Piscina. Alguamots
	Safines
	Autopista, autovia
	Autopista, autovia en construcció
	Carretera: comarcal, local, particular o pista
	Carretera en construcció
	Camí
	Ferrocarril de via estreta
	Pont, Túnel
	Línia elèctrica d'alta tensió
	Edifici públic o singular, privat
	Edifici en construcció, en ruïnes. Cabana
	Perol, tàpia, Mur
	Vorada
	Fur, Belfis
	Molí
	Pedrera, gravera. Abocador, enderroc
	Límit ANEI
	Límit ARIP

AURIMN n° 28.6, àrea recreativa de Son Ferrer

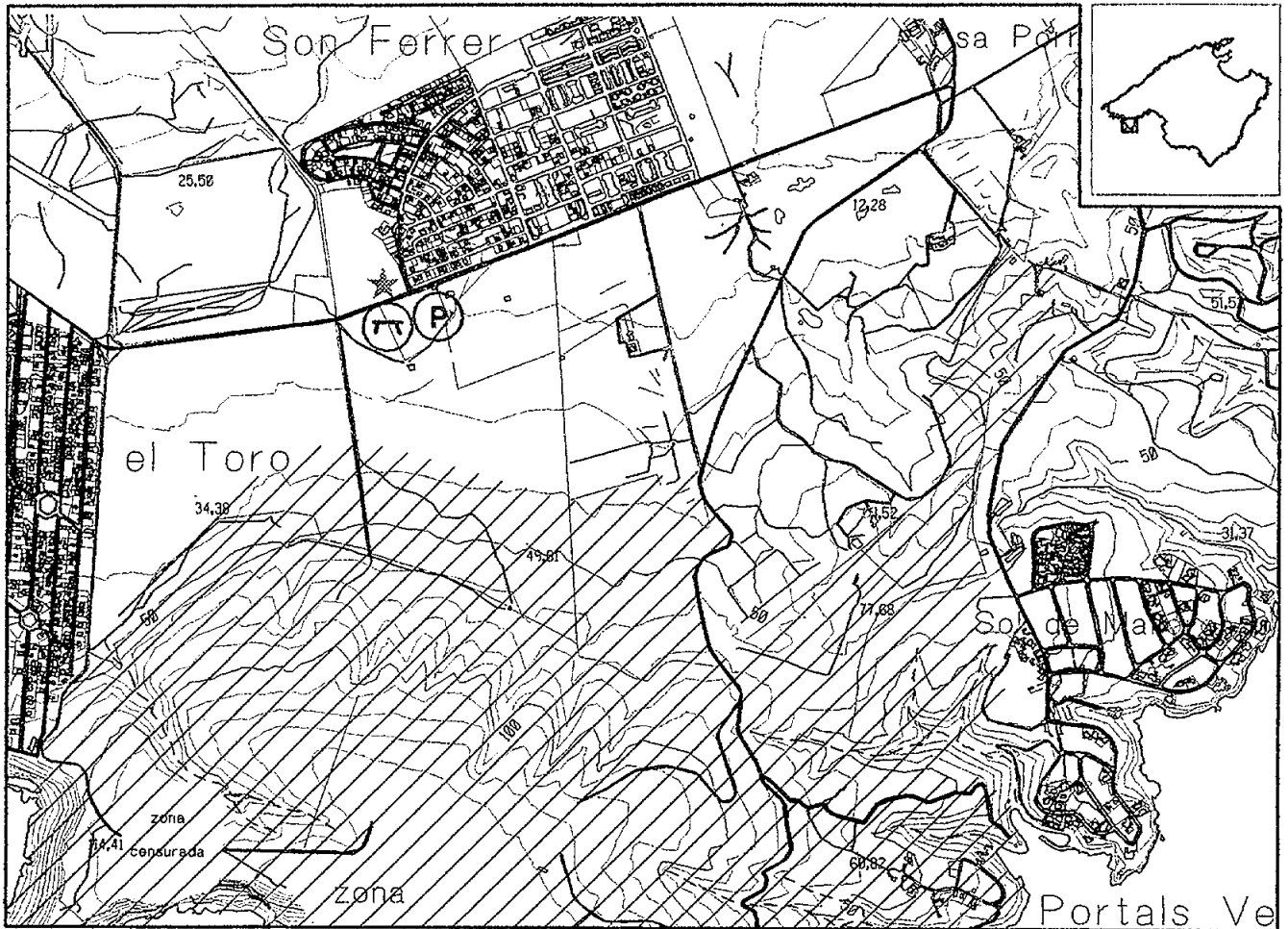
Aquestes instal·lacions de taules, bancs i fogons de picnic del SECONA es troben a un extrem, de característiques forestal, de la urbanització residencial de Son Ferrer, al terme de Calvià. Cal ressenyar el caràcter popular d'aquesta zona residencial, que està ocupada majoritàriament per treballadors de l'hosteleria i de la construcció dels complexos turístics de l'entorn (Palma Nova, Magalluf, Santa Ponça, etc.). L'àrea inclou un redol molt petit, ben delimitat per aparcar-hi els cotxes. També hi ha una font.

Els seus nivells d'ús li atorguen el grau moderat (2) d'ús de picnic, que com ja s'ha ressenyat és un ús complex, que inclou jocs a l'aire lliure, com ara la petanca o el futbol, i d'estada perllongada. Tot plegat, l'anàlisi factorial li atorga una puntuació factorial dins del desè decil per al segon factor, d'ús de picnic, hivernal amb presència d'instal·lacions.

Tot i haver-hi fogons per fer torrades i fer-se servir molt, no es ven llenya, a l'igual que passa a la majoria de les àrees de picnic oficial (vegis l'apartat 4.3). D'aquest fet es dedueix que la major part de la llenya que es fa servir procedeix de la predació pels voltants de l'àrea de picnic. A aquest impacte hem d'afegir la denudació dels sòls, la desforestació de l'entorn de l'àrea i els danys als arbres.

L'ús massiu d'aquesta àrea és molt mono-funcional, evitant així els conflictes entre usos. Tan solament ressenyar l'entrada de motocicletes a l'àrea i els conflictes degut a la seva saturació. Pel que fa a la zona residencial de veïnat, aquesta àrea es troba prou enfora dels xalets com per no destorbar. Tanmateix, s'ha de tenir en consideració la seva important funció social i com a esca, o *honey pot*, per tal de concentrar els usos recreatius intensius del medi natural.

Mapa de localització
AURIMN núm. 28.6.- Area recreativa
Son Ferrer
 ENP núm. 28.- Cap de Cala Figuera-Refeuveix

Escala 1:25.000

Equidistancia de les corbes de nivell: 10 m

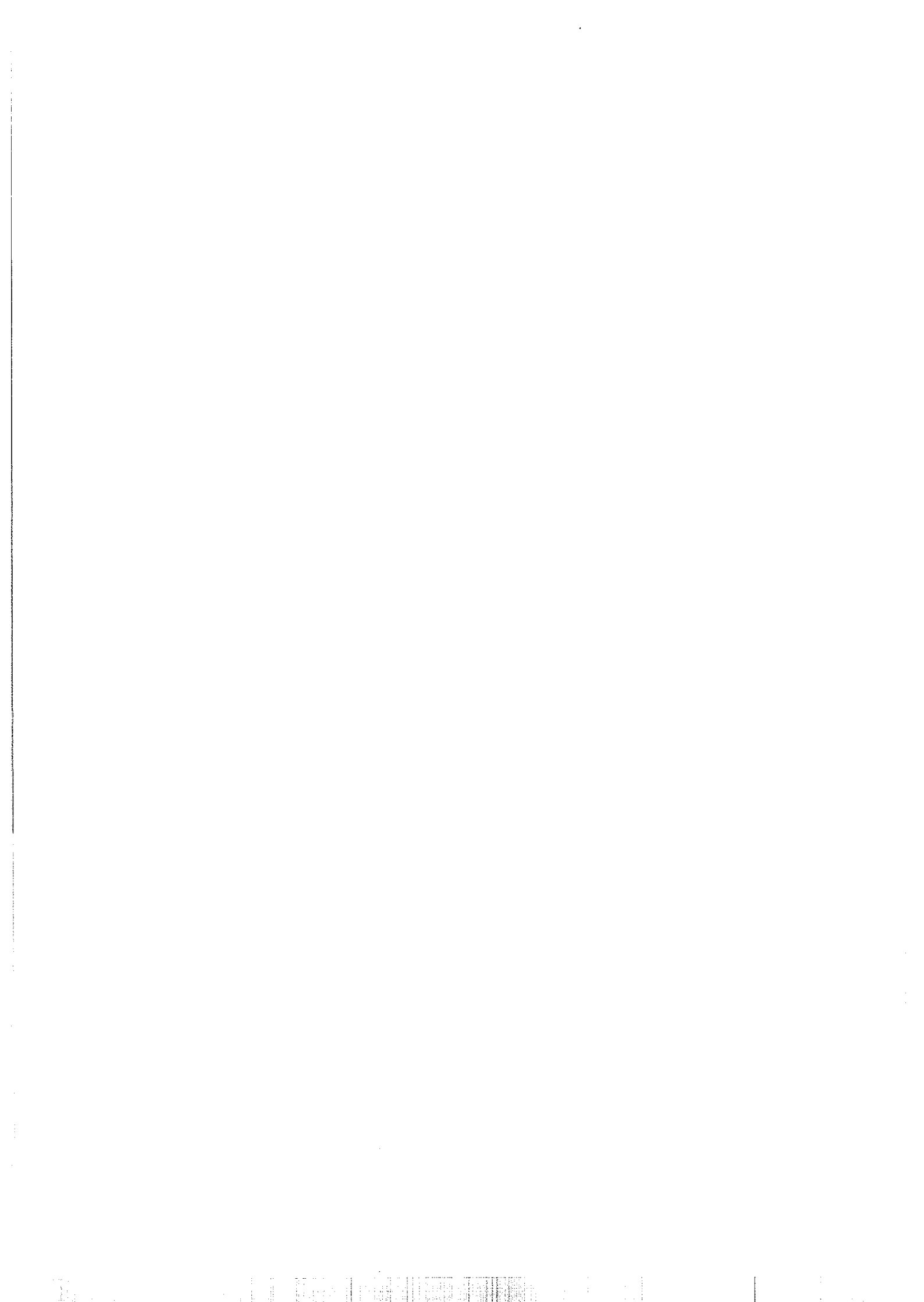
SÍMBOLS PICTÒRICS REFERITS A PRESENCIA DE:

	Localització de la AURIMN
	Accés rodat
	Accés per viannats
	ENP (ANEI ARP)
INSTALLACIONS I SERVEIS	
	Aparcament
	Bar-restaurant-queoc
	Instal·lacions de pícnic
	Vanda de menya
	Lloquer de gandules i para sols

SIGNES CONVENCIONALS

	Límit municipal
	Corba de nivell, mestra
	Corba: de depressió, interpolada. Cota altimètrica
	Vòrtex: de primer ordre, d'ordre inferior
	Línia de costa. Flu. Torrent
	Estany: natural, artificial. Embassament
	Piscina. Aiguamolls
	Autopista, sulvín
	Autopista, autovia en construcció
	Carreteres: comarcal, local, particular o pista
	Carreteres en construcció
	Carri
	Ferrocarril de via estreta
	Pont. Túnel
	Línia elèctrica d'alta tensió
	Edifici públic o singular, privat
	Edifici: en construcció, en ruïnes. Cabana
	Paret. Tàpia. Mur
	Vorada
	Far. Balís
	Molí
	Pedrera, gravera. Abocador, enderroc
	Límit ANEI
	Límit ARP

AURIMN n°29, Caló des Monjo

Com ja s'ha pogut comprovar, qualsevol interstici litoral accessible del continu urbà de la Badia de Palma i del Ponent de Mallorca és aprofitat per a la realització de tot tipus d'activitats de lleure. Aquest també és el cas del Caló des Monjo, que es troba dins de l'ENP del Cap Andritxol, entre Cala Fornells de Peguera (Calvià) i Port Adriano de Camp de Mar (Andratx).

L'àrea té accés rodat des de l'hotel de Cala Fornells, per una pista sense asfaltar, que continua, en molt mal estat fins al fons de la cala, a la vorera de la mar. Dalt de la cala es va voler edificar un xalet, per a la qual cosa es va tancar el solar. A l'actualitat, les obres que hi havien executades han estat destruïdes parcialment pels visitants més vandàlics. La majoria dels cotxes i les motos aparquen front a les tanques de la parcel·la, a un centenar de metres de la Cala. Alguns cotxes de tot-terreny, en canvi, davallen fins a la vorera de la mar, sobretot per descarregar equips de busseig i embarcacions pneumàtiques.

Els voltants del camí d'accés, que travessa un esponerós pinar, també són ocupats per fer-hi picnic.

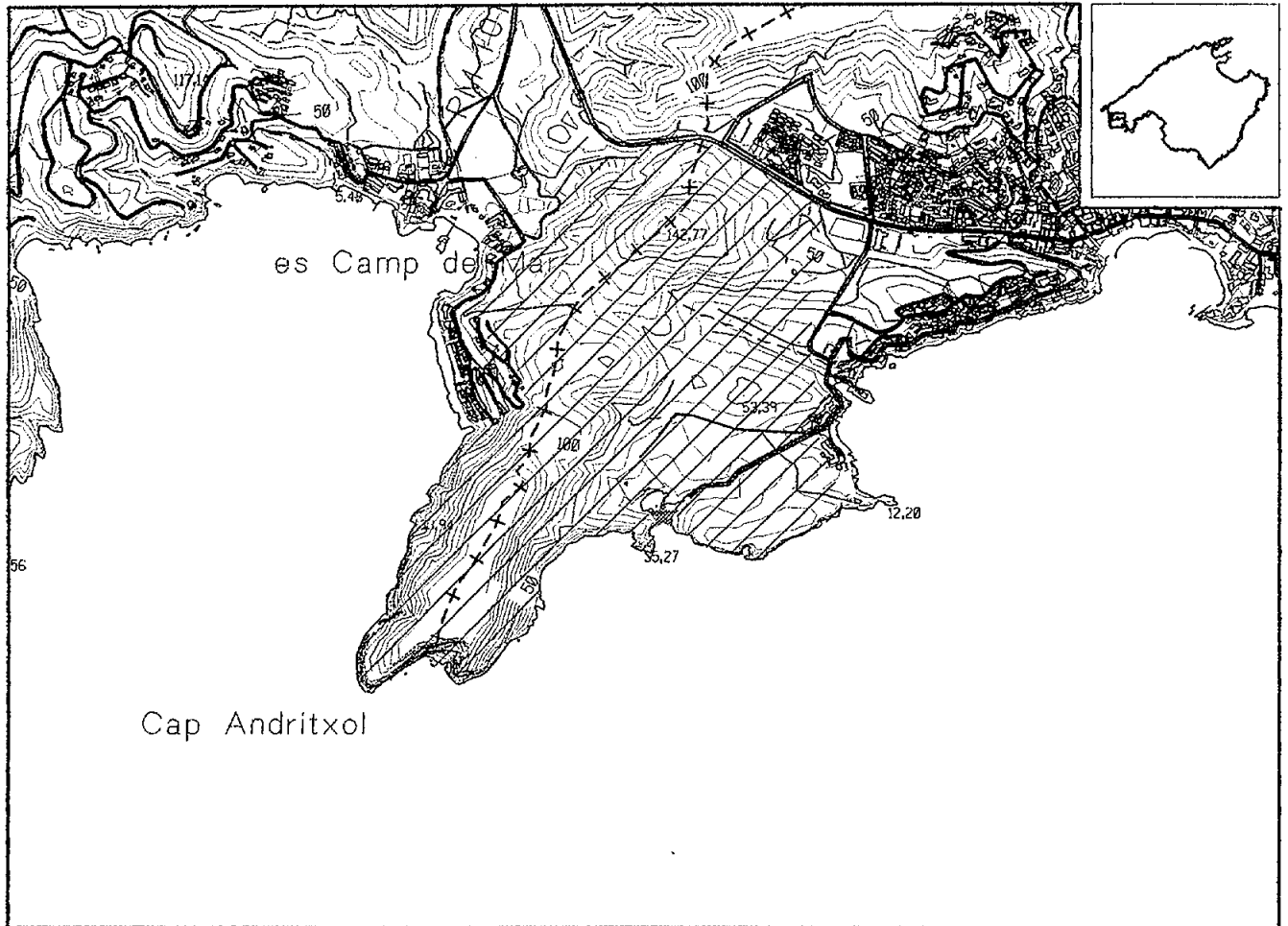
Els nostres recomptes donen graus d'especialització funcional baixos (1) als usos ciclistes del camí d'accés i de pesca d'aquesta àrea. No puntua positivament per a cap dels nostres factors.

Els altres usos d'aquesta àrea, que no arriben a puntuar per damunt de la mitjana de totes les àrees per a aquell ús, són el bany, el fondeig d'embarcacions dins la cala, que és molt tancada, el picnic i l'acampada. Tot i haver-hi algun trànsit motoritzat fins a la vora de la Cala, no s'assoleix el mínim exigít per l'anàlisi mitjançant l'índex de Nelson.

Tots els voltants de la Cala estan aplanats, denudats i parcialment desforestats, sobretot pel que fa als estrats arbustiu i herbaci. Això és degut a la seva edificació parcial i incompleta, al trànsit de rodat i a peu i a la predació de llenya per fer foganyes, tot i que esporàdiques. Hi han papereres, de l'Ajuntament de Calvià, que es buiden periòdicament evitant l'acumulació de fems, però no la seva presència escampada, així com d'escrements.

Al marge dels conflictes que apareixen entre els propietaris dels terrenys i els usuaris recreatius, els propis recreacionistes es fan nosa els uns als altres. El cas més clar és el dels conflictes entre els navegants que fondegen a la cala i els bussejadors que hi van per fer cursets i practicar tècniques d'inmersió. De fet, la cala és massa petita per que hi convisquin el bany, de la modalitat que sigui, i el fondeig i trànsit d'embarcacions, sobretot a motor.

Mapa de localització
AURIMN núm. 29.- Caló des Monjo
ENP núm. 29.- Cap Andritzol

Escala 1:25.000

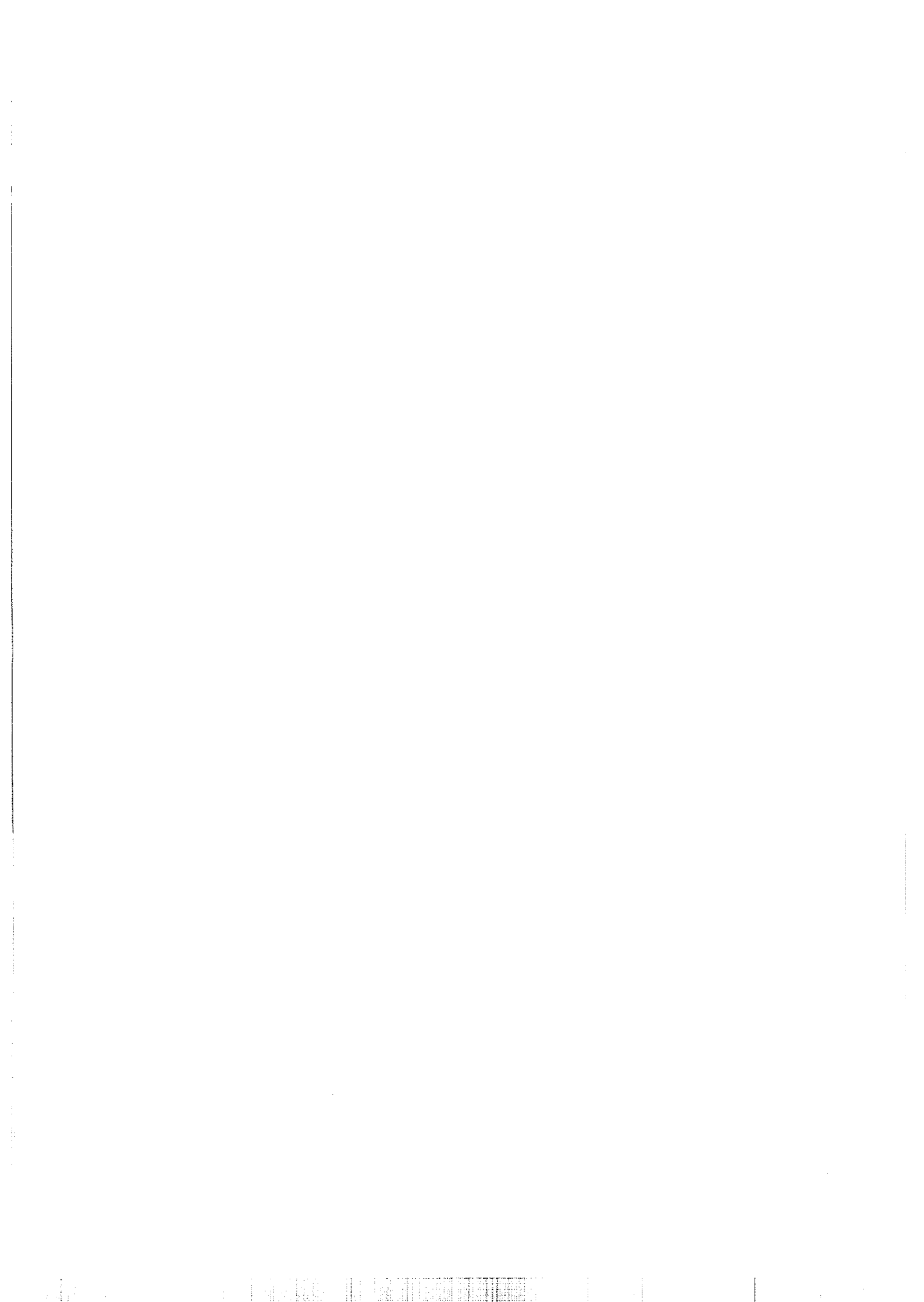
Equidistancia de les corbes de nivell: 10 m

SIMBOLS PICTORICS REFERITS A PRESENCIA DE:	
	Localització de lo AURIMN
	Acces rodet
	Acces per viànials
	ENP (ANEI i ARP)
INSTAL·LACIONS I SERVEIS	
	Aparcament
	Bar-restaurant-queiosc
	Instal·lacions de picnic
	Venda de llanya
	Lloguer de gandules i para sols

SIGNES CONVENCIONALS	
	Límit municipal
	Corba de nivell, maestra
	Corba de depressió, interpolada. Cota altimètrica
	Vértex: de primer ordre, d'ordre inferior
	Línia de costa. Riu, Torrent
	Estany: natural, artificial. Embassament
	Piscina. Alguamolls
	Salines
	Autopista, autovia
	Autopista, autovia en construcció
	Carretera: comarcal, local, particular o pista
	Carretera en construcció
	Camí
	Ferrocarril de via estreta
	Pont. Túnel
	Línia elèctrica d'alta tensió
	Edifici públic o singular, privat
	Edifici en construcció, en ruïnes. Cobana
	Paret, tàpia. Mur
	Vorada
	Far. Balisa
	Molí
	Pedrera, gravera. Abocador, enderroc
	Límit ANEI
	Límit ARP

AURIMN n° 30, Cap des Llamp

Aquest ENP separa el complex turístic de Camp de Mar de Cala Llamp. Es tracta d'un cap poc accessible, donat que la seva costa és molt penya-segada i està parcialment urbanitzada. No s'hi ha identificat cap àrea d'ús recreatiu intensiu a aquest espai natural.

AURIMN n° 31, es Saluet

Es Saluet és el nom amb que es denomina una petita zona humida que es troba al fons del Port d'Andratx, al marge de ponent del Torrent que hi desemboca. Es tracta d'un petit espai natural alterat per la urbanització dels seus voltants, que, tanmateix, no té gran atractiu turístic ni recreatiu. No hem detectat usos intensius recreatius de cap tipus.

AURIMN n° 32.1, oratori de Gràcia

L'ús de l'oratori de Gràcia és analitzat per a la realització del Pancaritat dels veïnats de Lluçmajor, comprés com a un fenomen puntual que indueix una elevada freqüentació, a l'apartat 3.4. Es tracta d'un petit oratori, sense gaires pretensions d'ús públic, d'accés rodat i asfaltat. Hi ha un petit bar i les estades dels turistes i residents, que hi van a contemplar el paisatge des del mirador de davant l'oratori, són en general curtes.

L'anàlisi de les seves dades de freqüentació no li dona grau d'especialització funcional per a cap ús.

Per tant, conserva bastant el seu ús tradicional de pregària i culte, gràcies en bona part, a l'efecte d'esca que té el monestir de Cura.

AURIMN n° 32.2, oratori de Sant Honorat

A aquest oratori no es fa ni Pancaritat. És una instal·lació de retir espiritual, on hi viu una comunitat d'ermitans, i on només hi pot accedir el públic a l'esglèsia a l'horari de misses. Tanmateix, hem constatat una minsa aflluència de visitants encuriosits a l'aparcament que hi ha front a l'oratori, al que s'hi arriba per una carretera asfaltada, que no li atorguen cap tipus d'especialització funcional.

AURIMN n° 32.3, monestir de Cura

El monestir de Cura s'ubica al cim del Massís de Randa, al qual s'hi arriba amb una carretera asfaltada, que també dona accés als oratoris de Gràcia i Sant Honorat. Com ja hem esmentat al cas de l'oratori de Gràcia, l'ús puntual per fer el Pancaritat a aquesta àrea és analitzat a l'apartat 3.4. En aquest cas, les instal·lacions d'oració i culte,

que iniciaren aquesta ocupació del cim del Massís de Randa, han propiciat la creació d'una hostatgeria (amb 25 habitacions per 125 persones i una sala on hi caben fins a 200 més) i un gran restaurant al mateix edifici, annex a l'església. La part frontal del monestir acull una ampla zona d'aparcament, sense gaire condicionament, però delimitat amb ampits. Al pati de davant del restaurant hi han un parell d'instal·lacions per fer picnic, taules, bancs i fogons. També hi ha un museu i una gran tenda de records.

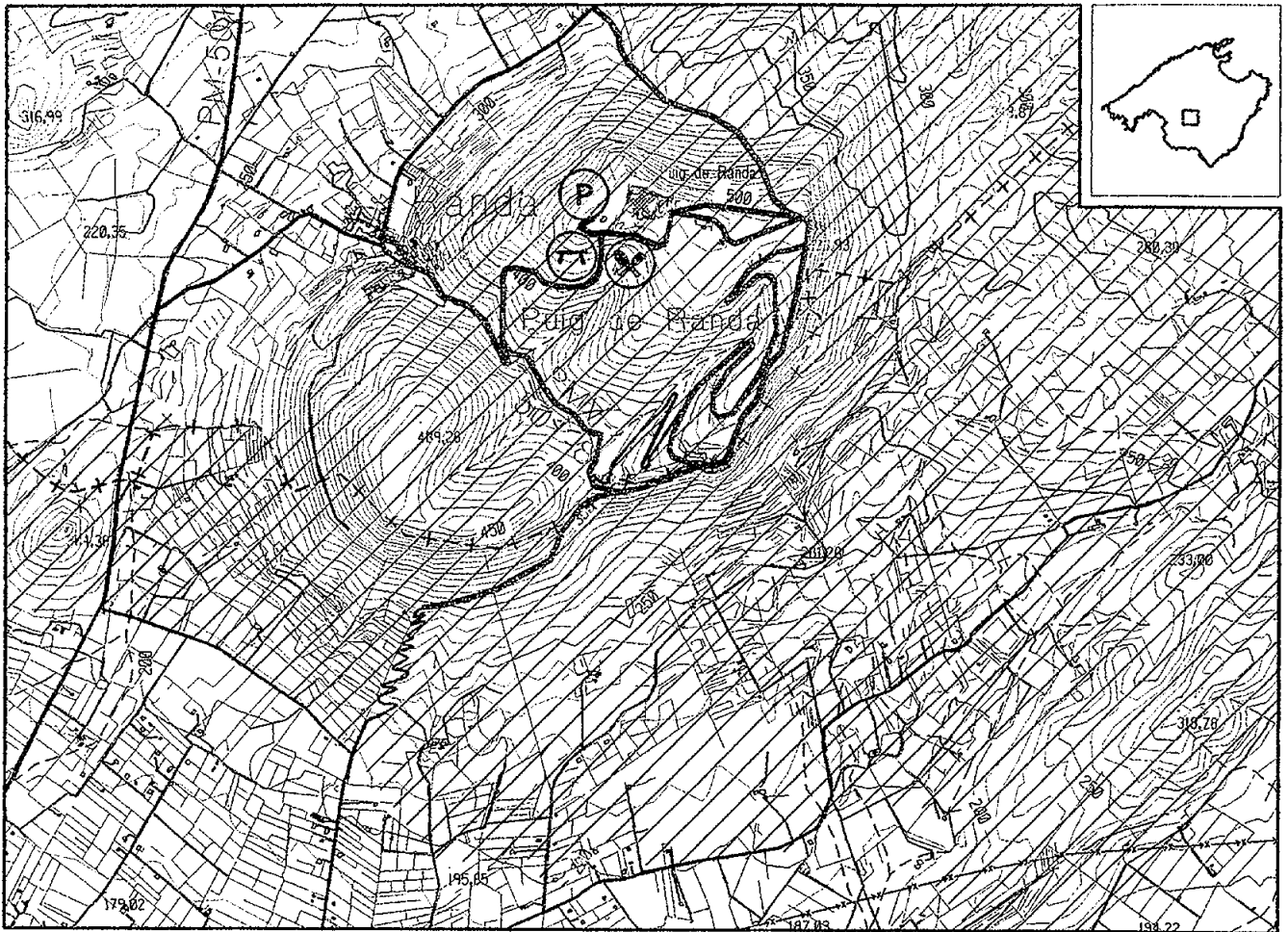
Els resultats de l'anàlisi comparativa de les dades recollides als nostres recomptes a aquesta àrea li atorguen graus d'especialització funcional baix (1) d'acampada amb caravanes, que es fa a l'aparcament i moderat (2) de passeig. Les seves puntuacions factorials són positives per al primer i per al segon factors, assolint només valors dins del quart quartil pel segon, d'ús de picnic hivernal, amb presència d'instal·lacions, malgrat l'absència d'especialització funcional d'aquest ús, degut a la concentració d'instal·lacions d'aquest tipus.

El monestir de Cura s'inclou als itineraris turístics amb autocars i amb cotxes de lloguer, en grups (de cabriolés) o autoguiats, del Pla de Mallorca. Segons se'ns va comentar per part d'un conductor d'autocar d'una d'aquestes excursions, aprofiten els dies de mercat del pobles de veïnat, sobretot Lluçmajor i Sineu. Les seves estades són molt curtes. A l'igual que es detecta a d'altres ermites, monestirs i oratoris que també reben usuaris turístics, hem detectat un greu desfasament entre l'ús tradicional, per al qual estan dissenyades les instal·lacions existents, i les demandes dels nous usuaris turístics (vegis l'apartat 3.4). Al cas del conductor de l'autocar amb el que parlarem, es queixava de la manca de serveis per als seus clients, tot i que aquest monestir és dels que millor s'ha adaptat a la seva explotació turística.

L'entorn del monestir està un tant degradat, però l'ús massiu es dona a les superfícies endurides dels patis de l'edificació, evitant així d'altres impactes ambientals.

L'aparició de conflictes d'ús és producte, sobretot, de la saturació de l'aparcament i del fet que el trànsit que hi puja ha de travessar el llogaret de Randa, al qual el traçat dels seus carrers dificulta l'encreuament i les maniobres dels autocars. D'altra banda, els usos tradicionals, com són el culte o l'hostatgeria, competeixen amb els turístics, que proporcionen, però, molts més ingressos als gestors d'aquestes instal·lacions.

Mapa de localització
AURIMN núm. 32.3.- Cura
ENP núm. 32.- Massís de Randa

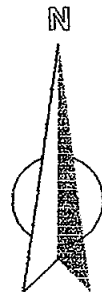
Escala 1:25.000

Equidistància de les corbes de nivell: 10 m

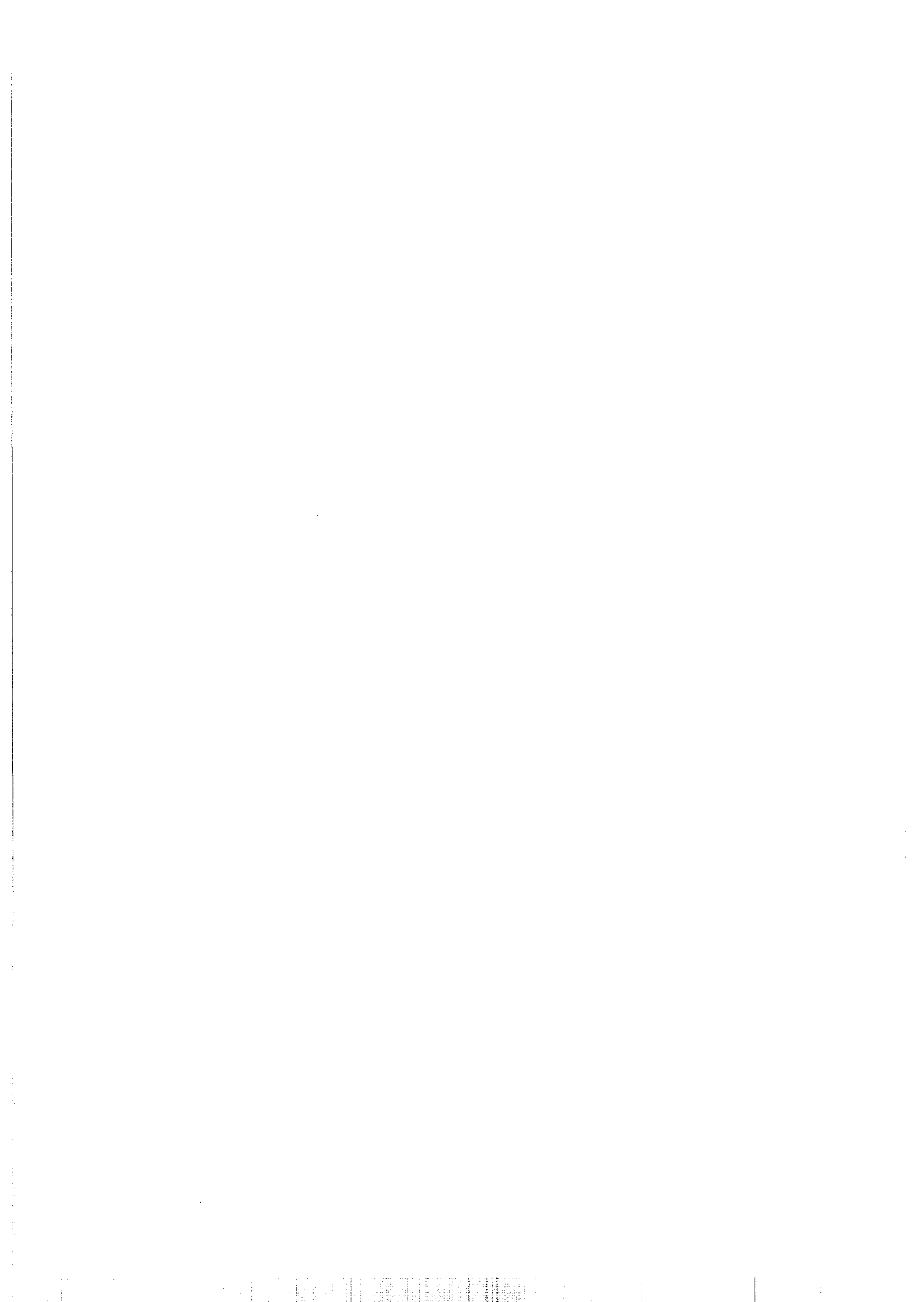
SÍMBOLS PICTÒRICS REFERITS A PRESENCIA DE:

	Localització de la AURIMN
	Acces rodat
	Acces per viannats
	ENP (ANEI i ARIP)
INSTALLACIONS I SERVEIS	
	Aparcament
	Bar-restaurant-quisosc
	Instal·lacions de picnic
	Venda de llenya
	Lloguer de gandules i perxa zots

SÍGMES CONVENCIONALS

	Límit municipal
	Corbe de nivell, moetra
	Corbe de depressió, Interpolada. Cota estigmètrica
	Vàrtexs de primer ordre, d'ordre inferior
	Línia de costa. Riu, Torrent
	Estany: natural, artificial. Embassament
	Piscina. Alguamolls
	Salines
	Autopista, autovia
	Autopista, autovia en construcció
	Carretera: comarcal, local, particular o pista
	Carretera en construcció
	Camí
	Ferrocarril de via estreta
	Pont. Túnel
	Línia elèctrica d'alta tensió
	Edifici públic o singular, privat
	Edifici: en construcció, en ruïnes. Cabana
	Paret, tàpia. Mur
	Voreada
	Far. Salina
	Molí
	Pedrera, gravera. Abocador, endroc
	Límit ANEI
	Límit ARIP

AURIMN n° 32.4, ermita de Monti-sion

Aquesta àrea és a l'extrem oriental del Massís de Randa, s'hi accedeix per una carretera asfaltada des de Porreres. Hi ha un petit aparcament, un bar-restaurant i una hostatgeria (de dotze cel·les i una sala per vint-i-dues persones). L'ús és, bàsicament, de residents, no hi solen acudir turistes. La propaganda impresa que hem pogut obtenir sobre les instal·lacions d'hostalatge és només en Català.

El seu nivell d'ús li atorga grau baix (1) de passeig. La gent que hi acudeix ho fa pel culte a l'esglèsia, per estar-se a l'hostatgeria o per fer ús del restaurant, sobretot, amb motiu de celebracions i reunions d'agrupacions. No puntua amb valors rellevants per a cap factor.

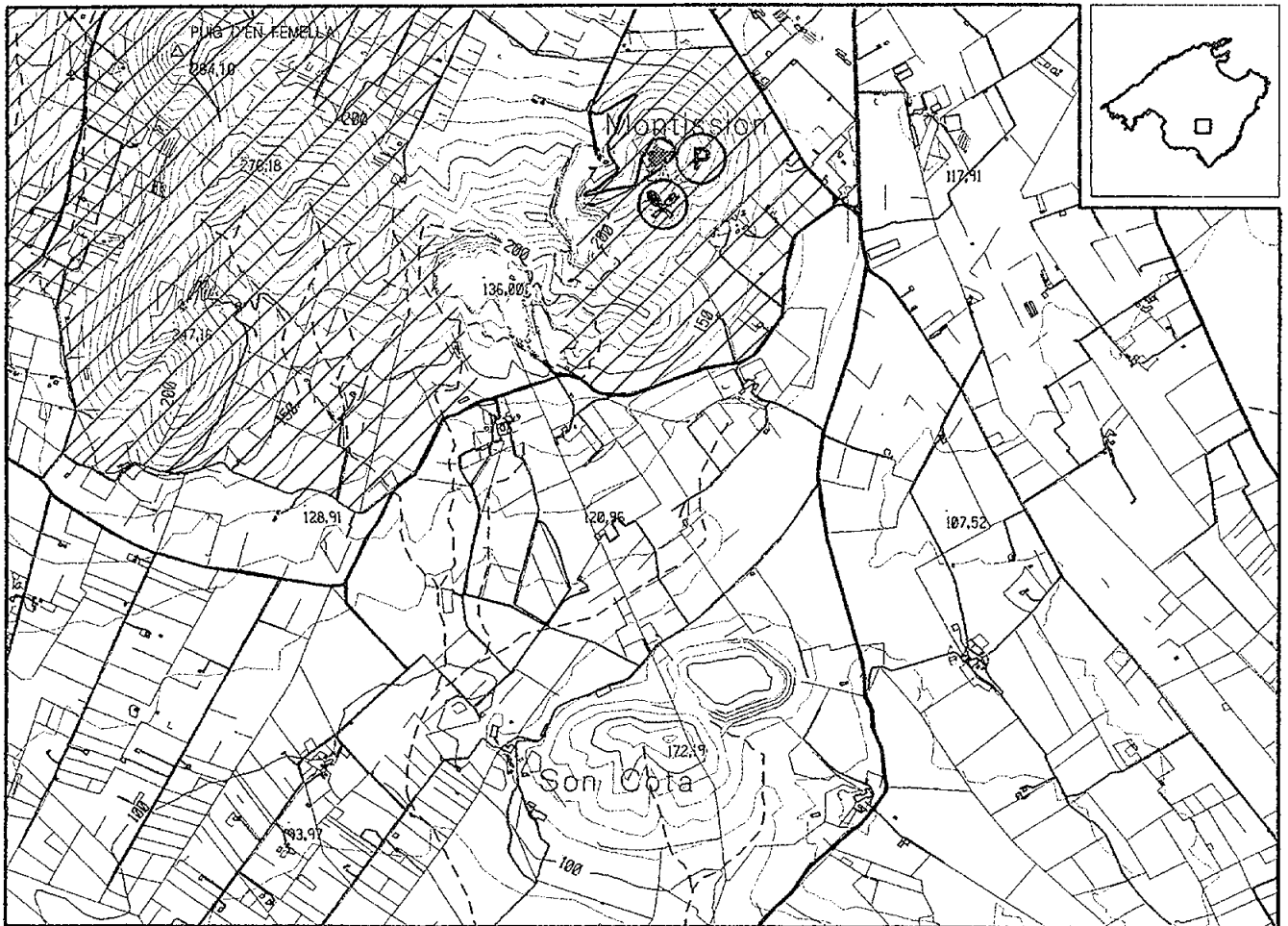
Tota l'àrea d'ús intensiu està asfaltada, encimentada o endurida, de manera que l'ús recreatiu no provoca greus impactes ambientals. Tampoc no s'han detectat conflictes d'ús.

Apèndix.- 230

Mapa de localització

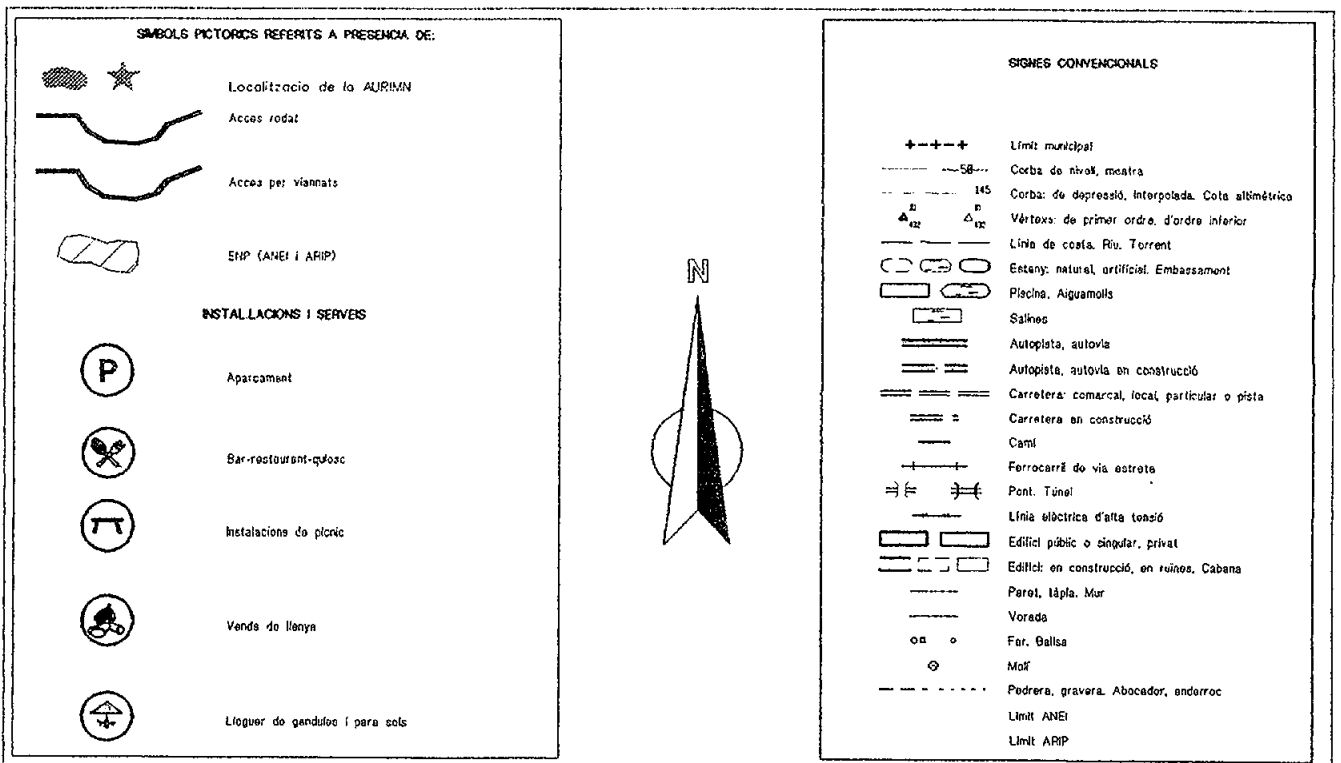
AURIMN núm. 32.4.- Monti-sion

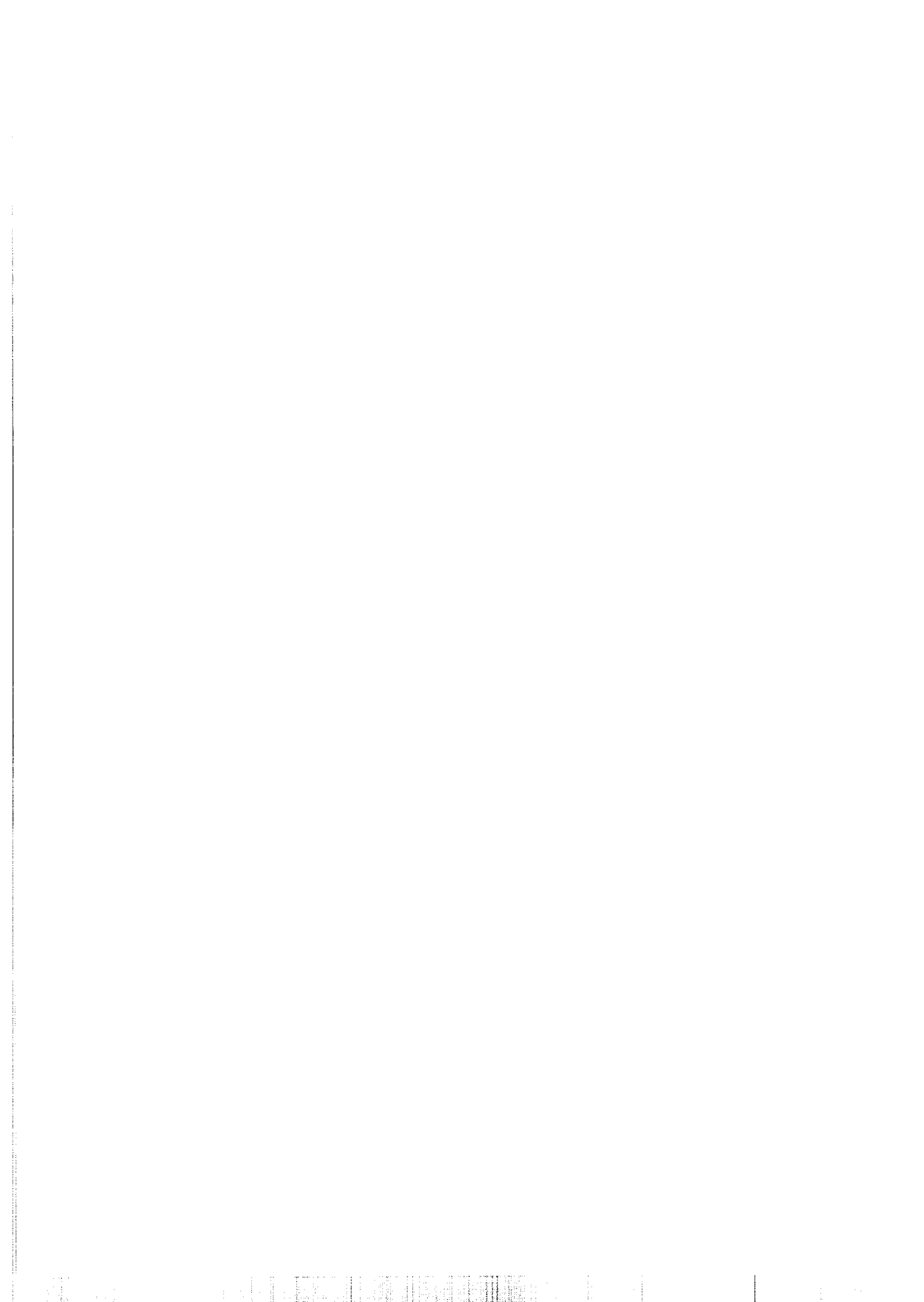
ENP núm. 32.- Massis de Randa

Escala 1:25.000

Equidistancia de les corbes de nivell: 10 m

AURIMN n° 32.5, Castellitx

Aquest és un llogaret amb un oratori que es troba dins de l'ENP del Massís de Randa, en un entorn rural. Al marge de l'afluència multitudinària de gent per a les festes de Pasqua, només hem detectat un cas curiós d'excursionisme turístic, travessant la possessió de Son Coll Vell, de cap a Castellitx, durant l'hivern, un pic per setmana, coincideix amb la descripció d'excursions turístiques a les guies. Tanmateix, aquest ús no li confereix cap grau d'especialització funcional.

No es detecten impactes de les activitats recreatives ni conflictes greus amb d'altres usos.

L'ús a que es troba sotmesa aquesta àrea constitueix una bona mostra d'una explotació turística dels valors reals del medi rural mallorquí, sense crear gaires conflictes. Encara que tampoc no reverteix en absolut en benefici dels pagesos o propietaris. Segons ens informà la madona de Son Coll Vell, els excursionistes, que van en grups de trenta a quaranta i guiats, s'aturen "...a fotografiar els porcs i els cans.", que són de raça mallorquina.

AURIMN n° 33, es Fangar

Es Fangar és un ENP situat al nord del Massís del Puig de Sant Salvador. No hem detectat cap àrea d'ús recreatiu intensiu al seu interior o al seu entorn.

AURIMN n° 34.1, ermita de Sant Salvador

Les instal·lacions inicialment de culte de l'ermita, que ja no acull ermitans, s'han acomodat a l'ús turístic i recreatiu. L'aparcament és molt ampli, amb capacitat per aproximadament cent setanta turismes, i la carretera que hi puja està en bones condicions, permetent l'accés d'autocars. Hi han taules, bancs i fogons de picnic. A les edificacions annexes a l'església, s'hi ha arranjat un bar-restaurant, amb capacitat per devers cent-trenta clients, i hostatgeria, per seixanta persones. Hi han quatre excusats. Vora l'aparcament, hi ha un mirador monumental, amb un Crist als caiguts. Tot el conjunt constitueix un important reclam cultural, incrementat pels ex-vots a la Mare de Déu de Sant Salvador, que pengen de les parets de l'entrada i a una saleta annexa, entre els quals es poden trobar mallots den Guillem Timoner, que és felanitxer. Però els valors que més s'exploten turísticament no són els més propis de la tradició mallorquina.

Recordam que l'anàlisi de les dades d'afluència els festius excepcionals de Pasqua es realitza a l'apartat 3.4. Tot i així, també s'hi ha d'afegir una altra data d'afluència massiva a l'ermita, amb motiu d'una pujada popular des de Manacor (en imitació, des de fa deu anys, de la pujada a Lluc), que mobilitza, segons les fonts

consultades, entre 1.500 i 2.000 persones que hi pugen a peu i en cotxe (SANSÓ, 1994; JULVE, 1995). Aquest dia, en torn a finals de setembre, els articles de diari destaquen la superació del nombre màxim de vehicles i de gent que hi cap a l'ermita i el seus voltants.

L'anàlisi de les dades de freqüentació de les que disposam donen el grau baix (1) d'ús de picnic a aquesta àrea i el grau alt (4) de passeig. Pel que fa a les puntuacions factorials, aquesta àrea puntua dins dels valors del desè decil per al segon factor, d'ús de picnic, hivernal, amb presència d'instal·lacions, i del quart quartil per al primer factor, d'ús massiu amb presència d'instal·lacions (entre les que destaquen, per aquest cas, l'aparcament i el bar-restaurant).

L'aflluència de visitants és molt turística, per mitjà d'autocars i furgonetes que fan excursions per tot el Pla i el Llevant de Mallorca (visitant les coves i fàbriques de perles de Manacor, els mercats setmanals, etc.), aprofitant, especialment, els diumenge que és quan hi ha mercat als carrers de Felanitx. Segons els informadors que hem entrevistat, poden arribar a pujar fins a 20 autocars en un diumenge d'estiu.

Aquest puig és una destinació molt popular entre els ciclistes de carretera.

També hi pugen molts de grups d'escolars, en excursions organitzades amb autocars a l'hivern, que hi fan l'esmorzar.

L'aflluència de residents s'incrementa els diumenge i els hiverns. El picnic s'estén a l'entorn del camí d'ascens. Tot i que es ven llenya per a fer foganyes als fogons de picnic, segons els propis gestors de l'ermita, hi han molts d'usuaris que arrabassen la llenya de la vegetació dels voltants.

La taxa de renovació dels vehicles, que acudeixen a contemplar el paisatge i les edificacions de l'ermita, és molt elevada.

Més esporàdicament, hi han caravanes i alguns grups que acampen a l'entorn de l'ermita.

D'altra banda, l'ENP té usos cinegètics constatats.

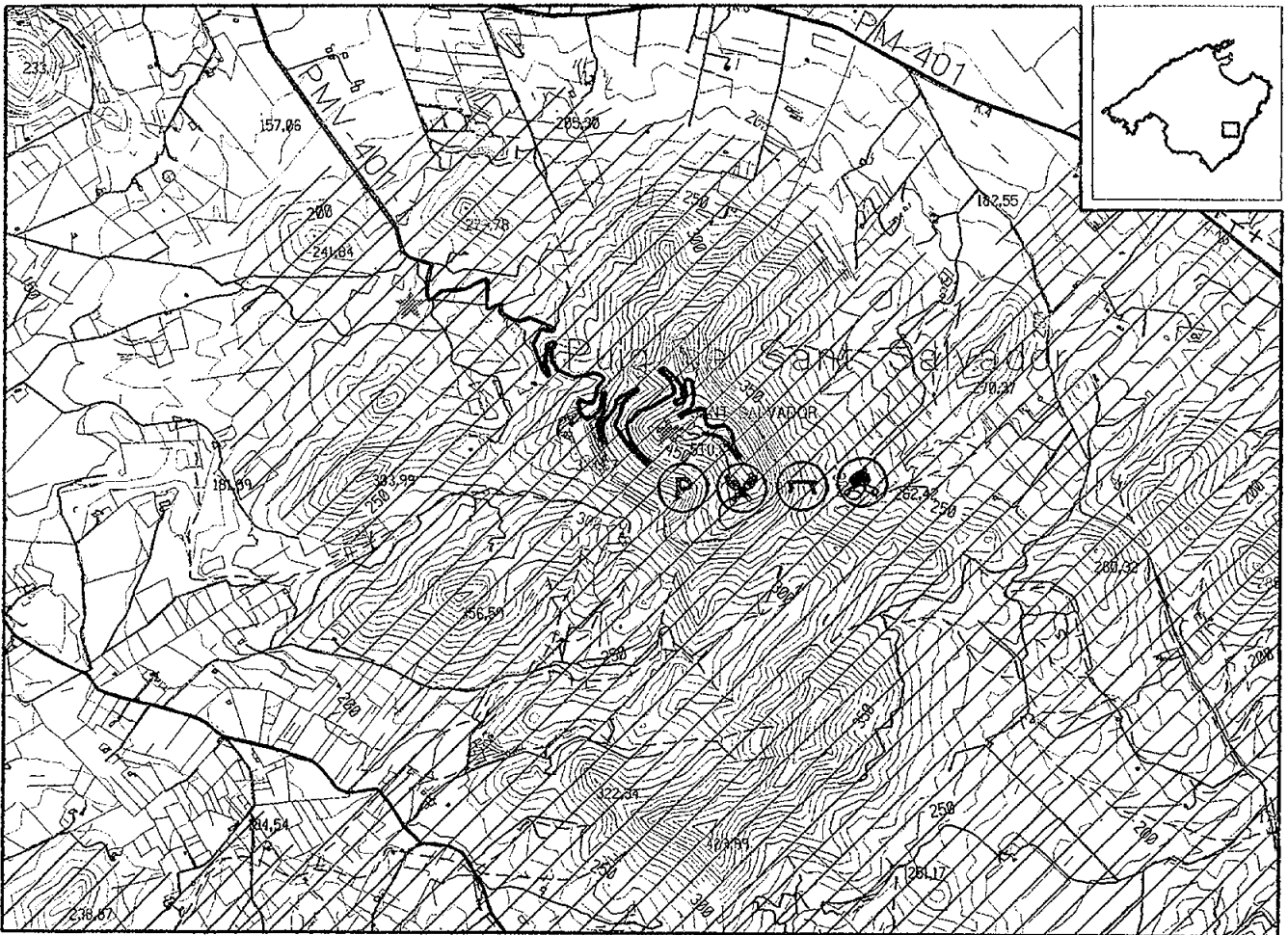
Els impactes ambientals més greus són la desforestació, sobretot dels estrats arbustiu i herbaci, de l'entorn de l'àrea de picnic, així com l'escampadissa de fems, tot i que hi han papereres que es buiden assíduament.

Els conflictes d'ús més rellevants es deuen a la massificació turística front als usos més tradicionals i locals de culte.

Mapa de localització

AURIMN núm. 34.1.- Sant Salvador

ENP núm. 34.- Sant Salvador-Santueri

Escala 1:25.000

Equidistancia de les corbes de nivell: 10 m

SIMBOLS PICTORICS REFERITS A PRESENCIA DE:	
	Localització de la AURIMN
	Accés rodat
	Accés per viannats
	ENP (ANEI i ARP)
INSTALLACIONS I SERVEIS	
	Aparcament
	Bar-restaurant-quotó
	Instal·lacions de picnic
	Venda de Kenya
	Lloguer de gandules i para sols

SIGNES CONVENCIONALS	
	Límit municipal
	Corba de nivell, mestra
	Corba de depressió, interpolada. Cota altimètrica
	Vértex: de primer ordre, d'ordre inferior
	Línia de costa. Riu, Torrent
	Estany: natural, artificial. Embassament
	Piscina. Aiguamolls
	Salines
	Autopista, autovia
	Autopista, autovia en construcció
	Carreteres: comercial, focal, particular o pista
	Carretera en construcció
	Camí
	Ferrocarril de via estreta
	Pont. Túnel
	Línia elèctrica d'alta tensió
	Edifici públic o singular, privat
	Edifici en construcció, en ruïnes. Cabana
	Paret, tàpia, Mur
	Vorada
	Fer. Baixa
	Molí
	Pedrera, grevora. Abocador, endarroc
	Límit ANEI
	Límit ARP

AURIMN nº 34.2, Castell de Satueri

Fa uns anys, l'accés a aquestes runes es va millorar considerablement, amb el perllongament de l'asfalt al camí d'accés, fins a possibilitar l'aparcament d'alguns cotxes al davant mateix de les portes de la fortalesa. Les runes es troben en molt mal estat de conservació. Els propietaris hi tenen posat un home que obre les portes i cobra tiquets (d'entre 200 i 500 pessetes per persona) per entrar, però el seu horari és massa curt i només té obert durant els mesos d'estiu. El camí d'accés, que parteix de la carretera que va de Felanitx a Cas Concos, està senyalitzat. Però alguns dels seus visitants el confonen amb l'ermita de Sant Salvador. Hem pogut comprovar que la manca d'informació d'interpretació sobre el patrimoni que s'explota turísticament decep als seus visitants.

L'anàlisi comparativa de les dades procedents dels nostres recomptes no li atorguen cap grau d'especialització funcional. L'ús és de visita i passeig per dins del recinte emmurallat, que està un tant degradat per mor del trepitjament, que és exclusivament per vianants.

Els usuaris, que són majoritàriament turistes, hi arriben amb cotxes de lloguer.

Hi manca una certa "institucionalització" d'aquest recurs patrimonial d'explotació turística. Amb això volem dir que no hi ha prou senyalització, informació i interpretació del que s'oferta. El guarda no sap més que poques paraules dels idiomes més comuns entre els visitants, les justes per poder cobrar els tiquets. Aquestes mancances provoquen la pèrdua d'interès per part d'alguns dels visitants, que s'ho repensen i es fan enrera, gaudint tan sols de les vistes que hi han des del mirador que fa l'ampall de l'aparcament.

Podríem dir que hi a un tímid aprofitament de la conjuntura turística, però sense dedicar-hi massa recursos ni atenció. Fa l'apariència d'ésser un negoci d'economia submergida.

Ens trobam, de vell nou, amb una situació de limitat aprofitament dels valors arqueològics, naturalístics i culturals en general, que ens proporciona el nostre patrimoni.

AURIMN nº 35, Puig de ses Donardes

L'ENP denominat com a Puig de ses Donardes és en realitat una petita serra situada a migjorn del Massís de Sant Salvador. El seu entorn és rural, amb canvis graduals dels usos agrícoles cap a la seva residencialització. L'ENP no té cap indret d'especial interès o atracció turística o recreativa que rebi un ús intensiu.

AURIMN n° 36, Puig de Consolació

El Puig de Consolació es troba vora l'extrem sud-oriental del Massís de Sant Salvador. El seu especial interès recreatiu i turístic li ve donat per la presència d'un oratori al seu cim. Les instal·lacions de culte són de molt petites dimensions, a l'igual que l'aparcament, tot i que l'accés està asfaltat i senyalitzat. El manteniment de l'oratori es du a terme mitjançant la col·laboració dels veïnats de Santanyí, s'Alqueria Blanca, Calonge, es Llombards i Cala d'Or, que es tornen per obrir i tancar cada dia l'església i la porta del corral que tanca el seu pati.

A més dels minsos usos que hem pogut enregistrar, els quals no li atorguen cap grau d'especialització funcional, s'hi fan misses els diumenge i pujades en romeria des dels pobles de veïnat, el primer diumenge de Maig i per Santa Escolàstica, el dia deu de febrer.

El seu ús no és gaire turístic, sinó més bé veïnal.

Les poques activitats que s'hi han registrat es fan a les àrees endurides, enrajolades o asfaltades, de manera els impactes són gairebé nuls. Tampoc s'han detectat conflictes d'ús greus, llevat de l'impacte visual d'una gran pedrera que s'interposa, molt a prop de l'ermita, entre el seu mirador i les vistes cap a la mar.

AURIMN n° 37, Puig de Sant Miquel

Dalt del puig hi ha un restaurant, una ermita i unes instal·lacions d'acollida de la llar de menors del Temple de Palma, regit a l'actualitat per les monges Trinitàries.

El restaurant està obert l'estiu i els caps de setmana d'hivern. La casa de colònies acull devers cinquanta nins a l'estiu. A l'església s'hi feia un ofici els diumenge a vespre entre els mesos de maig i setembre, però segons se'ns informà l'estiu de 1995, aquesta activitat s'ha abandonat, degut a que el capellà de Montuïri, que és la parròquia de la qual depèn aquesta ermita, "...no té prou temps." (en paraules de la Mare Superiora de les Trinitàries de l'Inclusa del Temple).

La nostra anàlisi comparativa no atorga cap grau d'especialització funcional a aquesta àrea. D'altra banda, se'ns ha constatat que no hi acudeixen grups de turistes. L'atractiu principal d'aquest puig és el restaurant de devora l'ermita, que és a on hi acudeixen més visitants, sobretot atrets per la fama del seu cabrit al forn.

Les activitats que s'hi realitzen es limiten, pel que hem pogut comprovar, a les àrees endurides dels voltants de les instal·lacions d'ús públic.

AURIMN n° 38, Son Cos

Aquest ENP es troba entre sa Cabaneta, Pòrtol i Santa Maria. Es tracta d'una petita serralada que tanca la plana de Palma. Malgrat no acollir àrees d'ús recreatiu

intensiu ressenyables, el seus potencials d'ús públic són elevats; sobretot considerat en una estratègia de dissuasió de l'allunyament dels ciutadans, oferir-los instal·lacions d'ús recreatiu intensiu a prop de Palma, a llocs menys fràgils que els que freqüenten ara.

AURIMN nº 39, Garriga de Son Caulelles

La Garriga de Son Caulelles és un retall de marina, que un temps es perllongaria cap a l'ENP veïnat de Son Gual i Xorrigo de cap a la Marina de Lluçmajor, però que avui en dia no és més que un espai natural intersticial entre sa Cabaneta i Pòrtol. Els seus usos són periurbans i no s'han detectat usos recreatius o turístics intensius.

AURIMN nº 40, Puig de Son Seguí

L'ENP del Puig de Son Seguí es troba rodejat de zones urbanes: ses Ollerries, Santa Eugènia, Santa Maria, Pòrtol i Puntiró. A més, s'hi han anat edificant xalets que transformen el seu caràcter rural i donen lloc a processos d'urbanització encoberta. Dalt del Puig hi ha l'ermita de la Mare de Déu de la Pau, a la que hi acudeixen els veïns dels pobles de veïnat per fer el seu Pancaritat (vegis l'apartat 3.4).

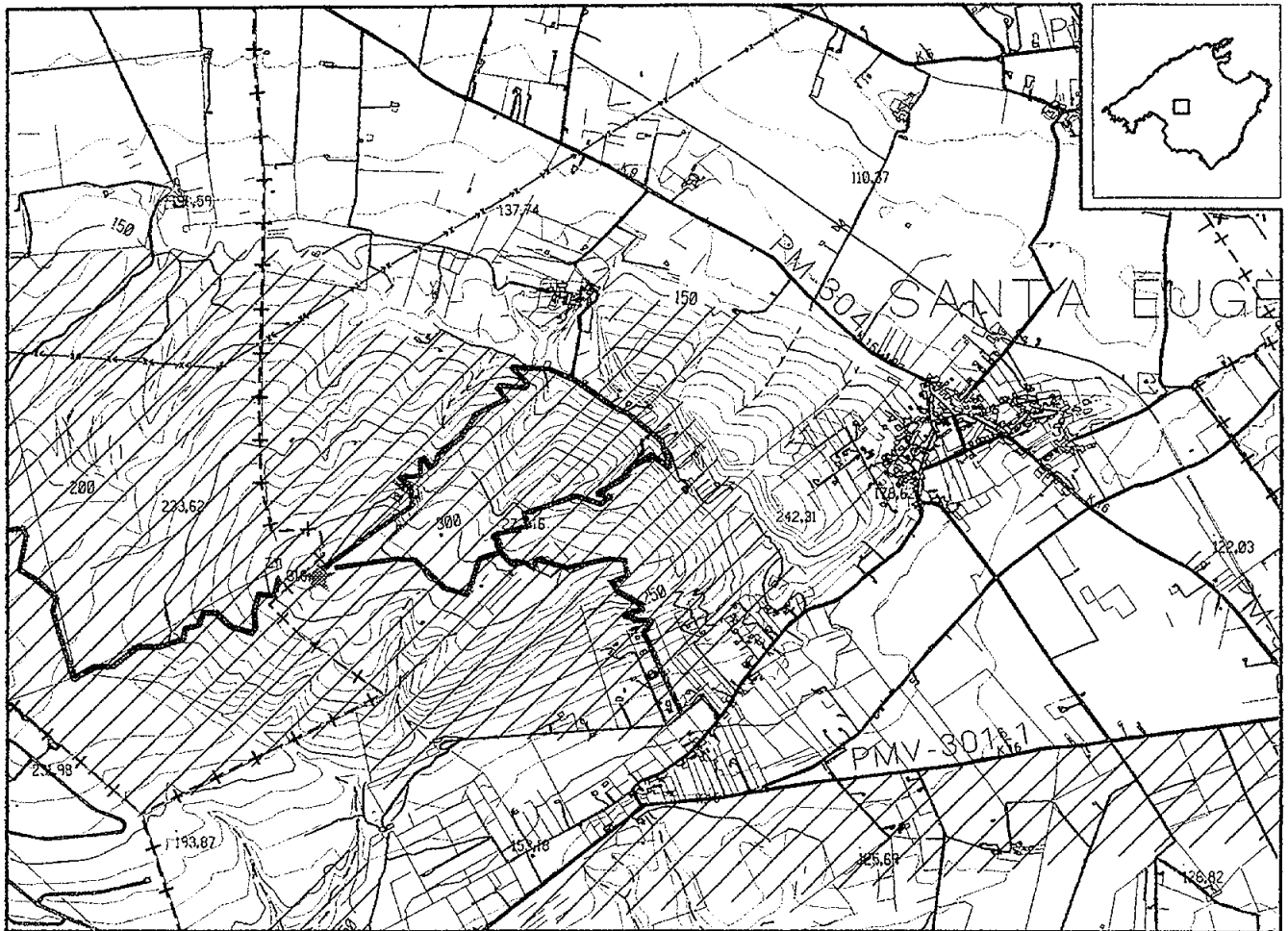
La proliferació de pistes i tiranys ha afavorit l'afluència d'alguns recreacionistes, que se'ns manifesten en grau baix (1), per a l'ús de trànsit de bicicletes de tot-terreny, a la nostra anàlisi. D'altra banda aquesta àrea no puntua apreciablement a l'anàlisi factorial.

L'ús més usual i massiu, de fet, és la caça, així com el passeig per recol·lectar espàrrecs, caragols i bolets.

No s'han detectat impactes greus, llevat de l'erosió per trànsit rodat a les pistes i tiranys i l'elevat risc d'incendi. Tampoc no destaca cap conflicte d'usos greu.

Apèndix.- 240

Mapa de localització
AURIMN núm. 40.- Puig de Son Seguí
 ENP núm. 40.- Puig de Son Seguí

Escala 1:25.000

Equidistancia de les corbes de nivell: 10 m

SIMBOLS PICTÒRICS REFERITS A PRESENCIA DE:		SIGNES CONVENCIONALS	
	Localització de la AURIMN		Límit municipal
	Acces rodat		Corba de nivell, mostra
	Acces per viants		Corba de depressió, interpolada. Cota altimètrica
	ENP (ANEI i ARIP)		Vértex: de primer ordre, d'ordre inferior
INSTAL·LACIONS I SERVEIS			Línia de costa. Riu, Torrent
	Aparcament		Estany, natural, artificial, Embassament
	Bar-restaurant-quebec		Piscina, Alguamoïte
	Instal·lacions de picnic		Sabnes
	Venda de fonya		Autopista, autovia
	Lloquer de gandules i pare sols		Autopista, autovia en construcció
			Carrereta: comarcal, local, particular o pista
			Carrereta en construcció
			Cami
			Ferrocarril de via estreta
			Pont, Túnel
			Línia elèctrica d'alta tensió
			Edifici públic o singular, privat
			Edifici en construcció, en ruïnes, Cabana
			Peret, tàpia, Mur
			Vorada
			Fer, Balisa
			Molí
			Pedrera, gravera, Abocador, onderroc
			Límit ANEI
			Límit ARIP

AURIMN n° 41, Puig de Sant Nofre

Aquest ENP es troba a un entorn rural, al nord del poble de Sant Joan, i no s'hi han detectat usos recreatius o turístics intencius.

AURIMN n° 42, Puig de Bonany

L'ermita de Bonany corona l'ENP del mateix nom i és el seu centre d'atractiu turístic i recreatiu. L'ermita manté, gairebé, la seva mateixa situació de fa cinquanta anys. Les úniques reformes s'han fet per millorar l'oferta d'hostatgeria, que no va orientada als turistes, ni tan sols, com veurem, al públic en general. Hi ha un petit aparcament, taules i bancs de picnic d'obra i excusats.

L'accés es fa per un camí asfaltat que puja des de Petra. Un tirany comunica l'ermita amb un vèrtex geodèsic a l'altre extrem de la carena del puig.

L'anàlisi comparativa de les dades extretes dels nostres recomptes d'usuaris li atorguen un grau baix (1) d'ús de passeig. Puntuat dins dels valors del quart quartil del segon factor, d'ús de picnic, hivernal amb presència d'instal·lacions, degut, més que res, a la presència de les taules de picnic (deu), l'aparcament i els excusats.

Malgrat el disgust del donat, qui ens informà, l'ermita reb grups de turistes i visitants amb bastant freqüència: turistes, en grups de dues a quatre furgonetes (en total entre vint i quaranta persones), set dies a la setmana, set mesos a l'any, procedents de Can Picafort; excursions organitzades en cotxes de lloguer; autocars de la tercera edat, grups d'escolars, que a l'hivern poden ser dos o tres per setmana, *domingueros* a fer picnic els caps de setmana i grups d'estrangers fent excursions des de Vilafranca amb un guia, un pic per setmana a les primaveres i l'hivern (a l'estil dels que trobarem a Castellitx).

Els grups de turistes guiats que visiten les ermites, amb cotxes o furgonetes en caravana, tasten l'aigua de les cisternes, les garrofes dels arbres de l'aparcament i visiten l'església, però sense aportar cap benefici als gestors de les instal·lacions que corren amb els costos de l'iluminació, la neteja i l'abastiment de les ermites.

Els voltants de l'ermita pateixen una certa degradació de la vegetació i escampadissa de fems, degut al trànsit de vianants i de bicicletes de tot-terreny, sobretot als voltants del tirany que comunica l'ermita amb el cim, on hi ha un vèrtex geodèsic. Apart d'això, els usos massius es concentren a l'entorn endurit de l'ermita, limitant els seus impactes ambientals.

Aquest cas és paradigmàtic de manca d'adaptació de les estructures pre-turístiques als nous usos recreatius i turístics que avui dia reben les ermites. Al cas del donat d'aquesta ermita, prevaleix l'acceptació de les visites turístiques amb concepció de provisionalitat, de tal manera que no s'acaba de condicionar l'establiment per a servir

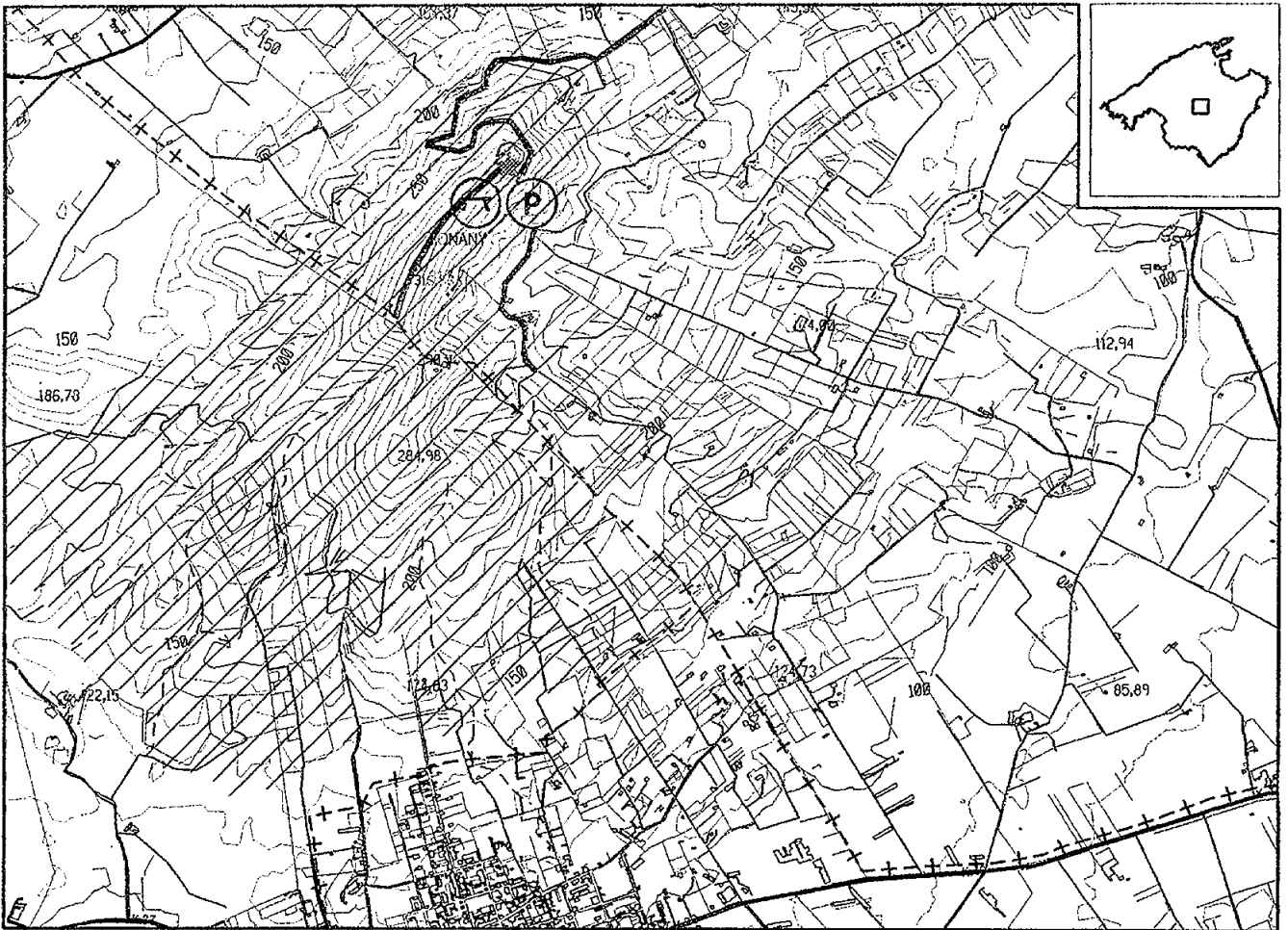
al visitant. Manca la iniciativa que satisfagui les expectatives dels usuaris massius, els quals, tot sigui dit, no valoren la importància de mantenir la senzillesa i modèstia d'aquests indrets privilegiats. Les instal·lacions tenen un problema greu de manca d'aigua, que s'ha de pujar amb camions cisterna. També la recollida dels fems i la neteja de les escampadisses excedeix les atribucions del donat, segons ell mateix ens contà. Sobretot hi han queixes pel vandalisme i els problemes de manca de neteja de l'ANEI, de la qual s'encarreguen operaris de la Conselleria d'Obres Públiques i Ordenació del Territori, als quals es critica molt de negligència.

A aquest cas, no es posaren d'acord els guies amb el donat per a fer donacions fixes, que contribuïssin al manteniment i millora de les instal·lacions. Com a resultat d'això, el donat ha desistit d'orientar en absolut les instal·lacions als serveis als turistes (com podria haver estat la venda de refrescos); la seva gestió manté l'atenció a l'usuari tradicional de la parròquia i potencia usos alternatius i minoritaris de la seva corda "pseudo-transcendental" (segons les seves pròpies paraules), amb els que sintonitza i que li reporten molts més guanys per cap, sobretot a partir d'estades a l'hosteria (vegis l'apartat 3.4).

Mapa de localització

AURIMN núm. 42.- Puig de Bonany

ENP núm. 42.- Puig de Bonany

Escala 1:25.000

Equidistancia de les corbes de nivell: 10 m

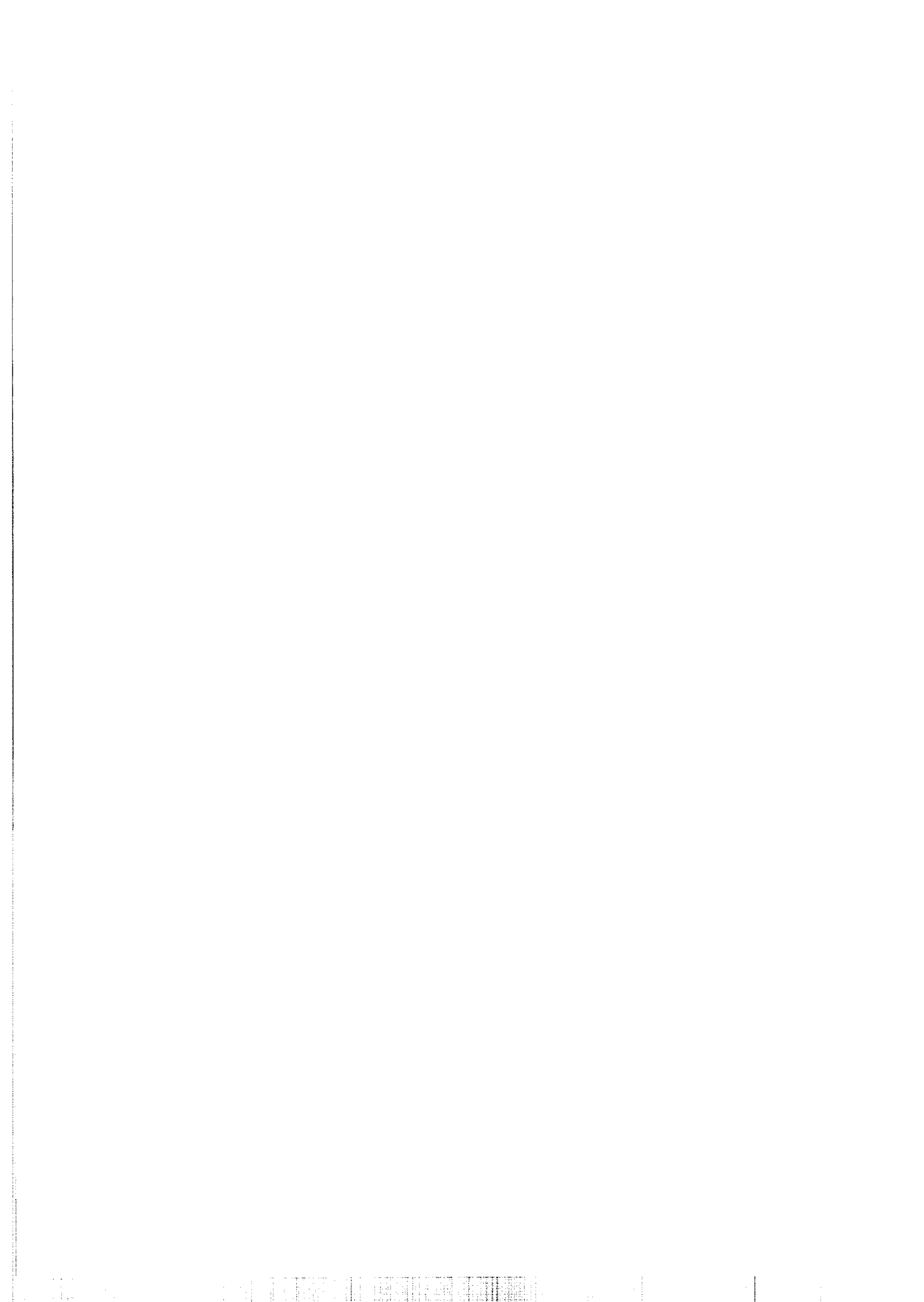
SÍMBOLS PICTÒRICS REFERITS A PRESENCIA DE:

	Localització de la AURIMN
	Accés rodat
	Accés per vianants
	ENP (ANEI / ARIP)
INSTALLACIONS I SERVEIS	
	Aparcament
	Bar-restaurant-quiriosc
	Instal·lacions de picnic
	Venda de fenyà
	Lloguer de gandies i para sols

SIGNES CONVENCIONALS

	Límit municipal
	Corba de nivell, mestra
	Corba de depressió, interpolada. Cota altimètrica
	Vértex: de primer ordre, d'ordre inferior
	Línia de costa. Flu. Torrent
	Estany: natural, artificial. Embassament
	Piscina. Aiguamolls
	Salines
	Autopista, autovia
	Autopista, autovia en construcció
	Carretera: comarcal, local, particular o pista
	Carretera en construcció
	Cami
	Ferrocarril de via estreta
	Pont. Tònel
	Línia elèctrica d'alta tensió
	Edifici públic o singular, privat
	Edifici en construcció, en ruïnes. Cabana
	Parat, tàpia Mur
	Vorada
	Far. Balisa
	Molí
	Padrera, creuera. Abocador, enderroc
	Límit ANEI
	Límit ARIP

AURIMN n° 43, Puig de Santa Magdalena

També en aquest cas una ermita corona un dels cims de l'ENP, a ponent d'Inca, que té una petitíssima propietat pública del Consell Insular de Mallorca, de només 18 ha, on precisament es troba l'àrea recreativa. L'accés és rodat i, a més de l'ermita, hi han dependències dels donats, una tenda de records, un restaurant i una àrea de picnic del SECONA. L'hosteria només té dues habitacions i es troben en males condicions. Els encarregats són el capellà i les seves dues germanes, que són nadius de Castella-Lleó i que també tenen alguns problemes d'acceptació de l'ús recreatiu massiu que aquest indret ha assolit. El restaurant, que a l'igual que la resta d'instal·lacions és propietat de la església de Santa Maria la Major d'Inca, proporciona una bona renda, que l'any 1995 se'ns va dir que era de tres-centes trenta mil pessetes cada mes, amb la qual cobreixen les despeses de manteniment i millora de les instal·lacions. La clientela del restaurant, amb bastants convits de celebració, convoca bastanta gent a aquesta àrea. Els explotadors del restaurant instal·len, a l'estiu, una atracció pels infants, tipus castell inflable per que hi juguin dins.

L'aigua l'han de pujar amb cisternes, però en aquest cas això no suposa un problema pels gestors, donat que l'ús massiu es rendibilitza amb el lloguer del restaurant i del menjador per fer trobades. Tanmateix, han hagut de tancar la cisterna degut a que la gent hi anava a carregar barrals, creient-se que es tractava d'una deu.

Segons els resultats de la nostra anàlisi comparativa aquesta àrea té graus baixos (1) d'especialització funcional pels usos de passeig, trànsit de bicicletes de tot-terreny i acampada, moderat (2) de vol amb ales delta i parapents ("altres" a la taula) i màxim (5) de picnic. Els resultat de l'anàlisi factorial són la puntuació al desè decil del segon factor, d'ús de picnic, hivernal, amb presència d'instal·lacions i al quart quartil del primer, d'ús massiu, amb presència d'instal·lacions de bar-restaurant i aparcament.

L'afluència de gent s'incrementa a les primaveres, sobretot per fer picnic. Segons se'ns ha informat, el dia de més afluència d'usuaris a fer picnic és el dia primer de maig. El nostre recompte amb més usuaris d'aquest ús es va fer un diumenge de tardor (27-11-94) i ja li confereix el grau màxim d'especialització. La situació sembla ser, sovint, de saturació d'aquestes instal·lacions de picnic. Malgrat es venen feixos de llenya a la tenda de records de l'ermita molts d'usuaris depreden llenya dels voltants de l'àrea de picnic. L'explicació pot ésser triple: l'ermita dista bastant de l'àrea de picnic, no hi ha vigilància per evitar el vandalisme i, senzillament, molts usuaris s'estimen més trencar branques que no pagar la llenya (per a la qual cosa n'hi ha que ja hi van preparats amb un xerrac).

L'acampada és prohibida, però la restricció no es respecta i hem comprovat la instal·lació de tendes, que hi eren, al menys, el diumenge al migdia (no sembla, segons

se'ns ha informat, que aquestes activitats es perllonguin més d'un dia).

Sovint puguen agrupacions a fer trobades, fent ús d'instal·lacions de l'ermita que també gestionen els llogaters del restaurant.

Visiten aquesta ermita grups de turistes d'entre deu i vint cotxes descapotables o cabriolés (de la empresa "Cabrio Tours"), igual que al monestir de Cura, set dies per setmana, onze mesos l'any, fent el dinar al restaurant. No puguen gaires autocars, degut al pendent de la carretera d'accés, però sí hi puguen grups de turistes en cotxes de lloguer, sobretot si el temps no és bo per anar a la platja.

A la carena del Puig s'hi troba el Camí de la Creu de la Minyó, que està trillat pel pas de vianants, cotxes (al seu tram inicial), motocicletes i bicicletes de tot terreny.

Els esportistes que usen aquest indret per volar amb ales delta han arranjat una rampa de formigó a la vora del vèrtex geodèsic, a l'altra cim de la carena, oposat a l'ermita i a la carretera asfaltada.

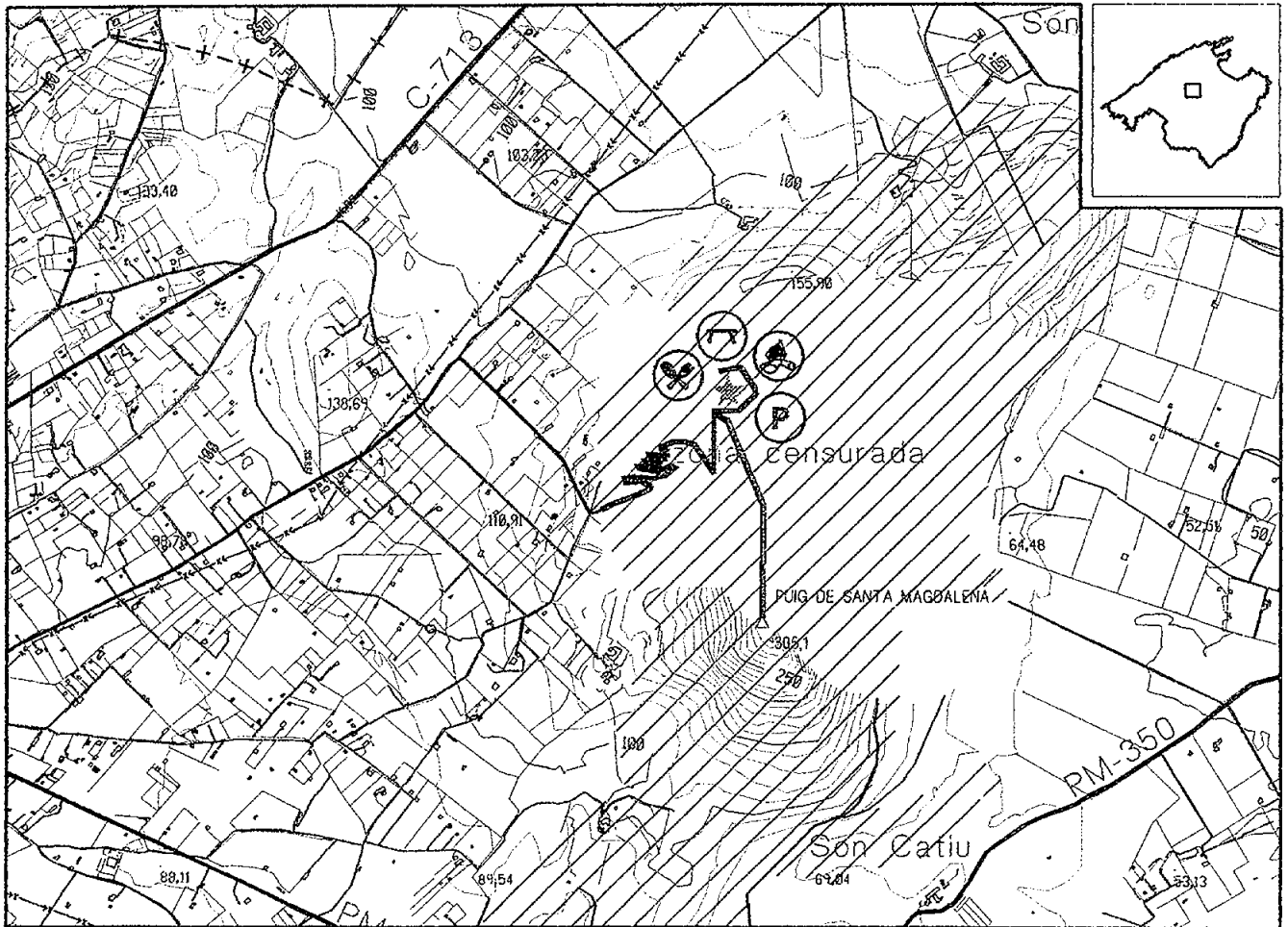
Tota l'àrea d'ús massiu està profundament alterada pel trepitjament, la predació de llenya i l'escampadissa de fems i excrements. Tanmateix, també s'hi afegixen els efectes de la pastura de someres, que estan a lloure.

En aquest cas, els propis donats de l'ermita hi veuen una manca de respecte a l'ús tradicional d'oració i culte amb l'explotació turística a que aquesta àrea està sotmesa, tot i que es fa amb la seva connivència. Es tracta, doncs, de l'altra extrem respecte al que s'havia plantejat al cas de l'ermita de Bonany, sobretot per que s'ha "cedit" a les demandes recreatives i turístiques, amb la conseqüent pèrdua d'identitat de l'indret. S'ha afavorit l'ús massiu, però també es pateixen els conflictes, encara que alleugerits pels beneficis econòmics. Sobretot hi han queixes pel vandalisme i els problemes de manca de neteja de l'ANEI, de la qual s'encarreguen operaris de la Conselleria d'Obres Públiques i Ordenació del Territori, als quals es critica molt de negligència.

Mapa de localització

AURIMN num. 43.- Puig de Santa Magdalena

ENP núm. 43.- Puig de Santa Magdalena

Escala 1:25.000

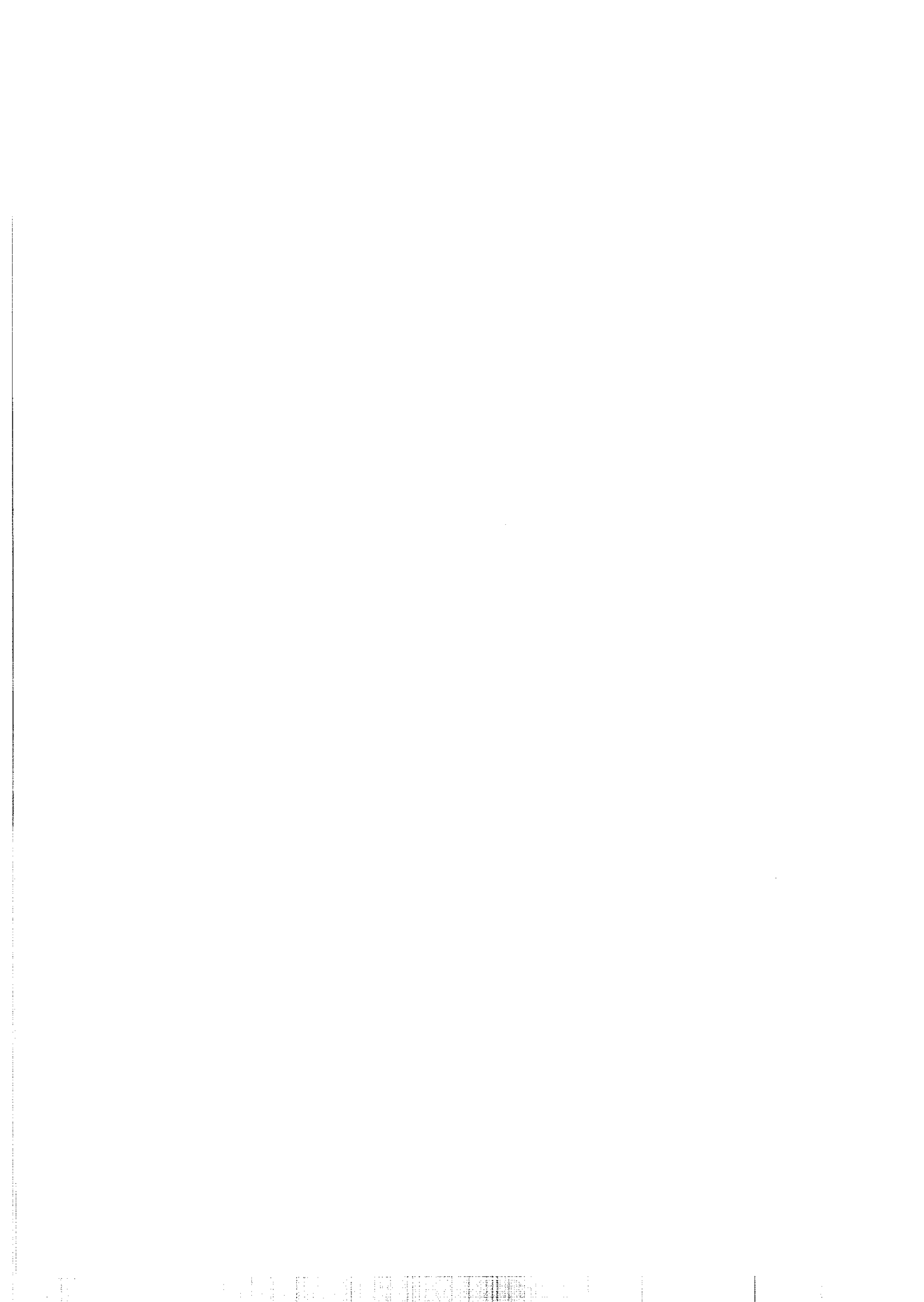
Equidistancia de les corbes de nivell: 10 m

SIMBOLS PICTÒRICS REFERITS A PRESENCIA DE:	
	Localització de la AURIMN
	Acces rodat
	Acces per viamats
	ENP (ANEI i ARIP)
INSTAL·LACIONS I SERVEIS	
	Aparcament
	Bar-restaurant-quisc
	Instal·lacions de picnic
	Vende de lletany
	Lloguer de gandules i para sols

SIGNES CONVENCIONALS	
	Límit meridional
	Corba de nivell, mostra
	Corba de depressió, interpolada. Cota altimètrica
	Vértex de primer ordre, d'ordre inferior
	Línia de costa. Flu. Torrent
	Estany: natural, artificial. Embassament
	Piscina. Aiguamolls
	Saïnos
	Autopista, autovia
	Autopista, autovia en construcció
	Carretera comarcal, local, particular o pista
	Carretera en construcció
	Cami
	Ferrocarril de via estreta
	Pont. Túnel
	Línia elèctrica d'alta tensió
	Edifici públic o singular, privat
	Edifici: en construcció, en ruïnes. Cabana
	Paret, tàpia, Mur
	Voruda
	Far. Balsa
	Mot
	Pedraera, gravera. Abocador, enderroc
	Límit ANEI
	Límit ARIP

AURIMN n° 44, Torrent de na Borges

Aquesta ANEI és a un entorn rural, als termes municipals de Manacor, Petra, Ariany i Sant Margalida, i no s'hi han detectat àrees d'ús recreatiu intensiu.

AURIMN n° 45, Puig de Calicant

Aquesta ANEI és a un entorn rural, als termes municipals de Manacor i de Sant Llorenç, i no s'hi han detectat àrees d'ús recreatiu intensiu.

AURIMN n° 46, Barrancs de Son Gual i Xorrigo

Una extensa garriga d'ullastre cobreix aquest ENP. Els usos a que està sotmesa són, bàsicament, cinegètics i ramaders, al marge de les ocupacions urbanes i de pedreres, ambdues sovint il·legals. També sembla tenir funcions d'esbarjo per als residents de les parcel·lacions veïnades, per recol·lectar bolets, espàrrecs i caragols. Però no s'ha detecta cap àrea d'ús recreatiu intensiu.

AURIMN n°47.1, Cala Figuera

Cala Figuera es troba al vessant de mestral de la Serra de Tramuntana, a la Península de Formentor. Es tracta d'una cala que és visible des de la carretera del far, però que té l'accés rodat restringit per la propietat. S'hi pot arribar a peu o per la mar.

La nostra anàlisi de les dades de freqüentació li atorga el grau baix (1) d'especialització funcional de fondeig, però no puntua positivament per a cap dels factors.

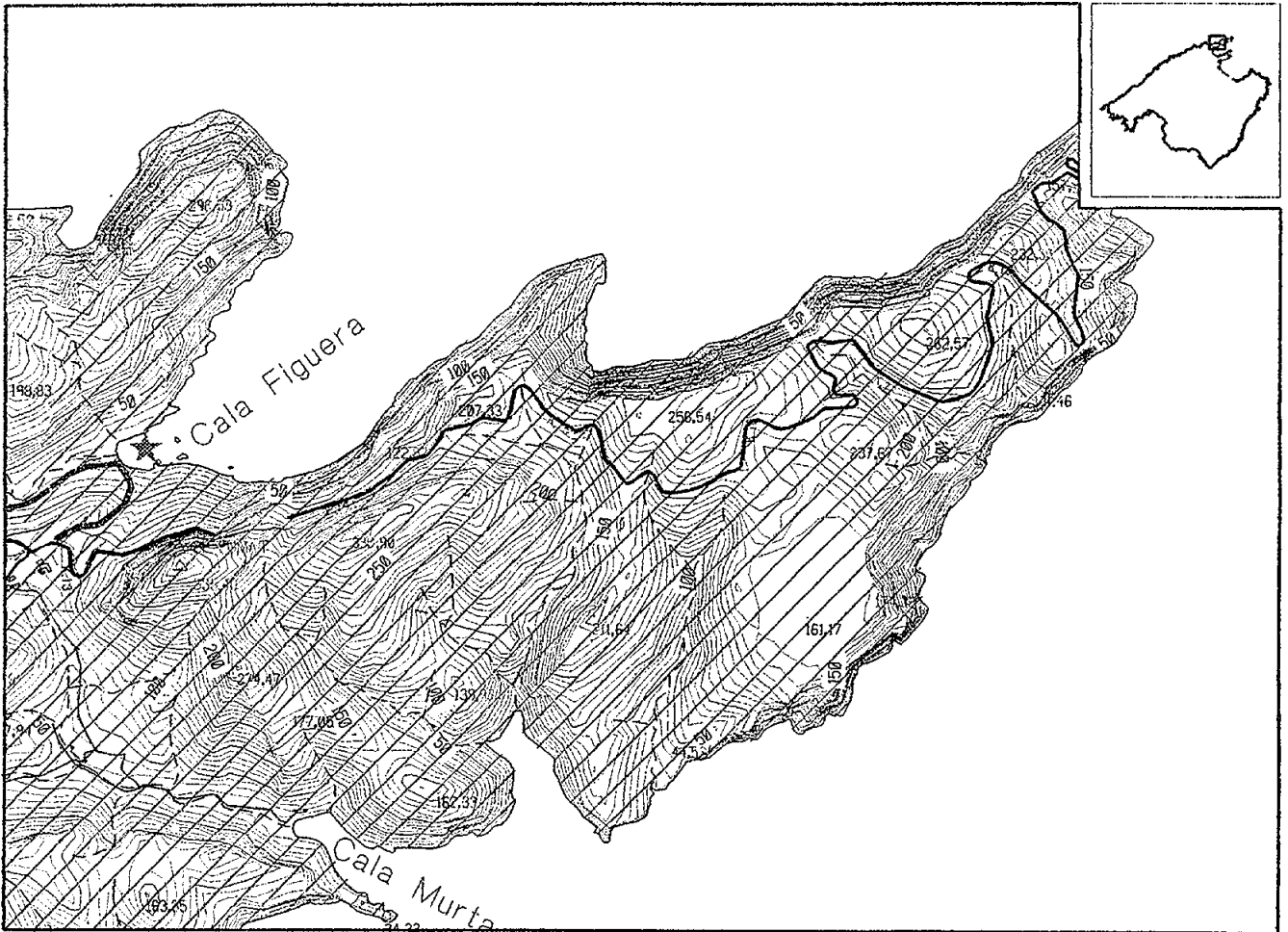
Els impactes més rellevant són l'escampadissa de fems i els efectes del fondeig d'embarcacions al fons marí.

Segons ens informà el guarda forestal de la zona, els propietaris de la finca han deixat perdre el camí amb que s'accedeix a la platja, per intentar dissuadir als recreacionistes que ho facin amb cotxes.

Mapa de localització

AURIMN núm. 47.1.- Cala Figuera

ENP núm. 47.- Serra de Tramuntana

Escala 1:25.000

Equidistancia de les corbes de nivell: 10 m

SÍMBOLS PICTÒRICS REFERITS A PRESENCIA DE:

	Localització de la AURIMN
	Accés rodat
	Accés per viannats
	ENP (ANEI i ARIP)
INSTAL·LACIONS I SERVEIS	
	Aparcament
	Bar-restaurant-quíiosc
	Instal·lacions de picnic
	Venda de lletanyes
	Lloguer de gandules i para-sols

SIGNES CONVENCIONALS

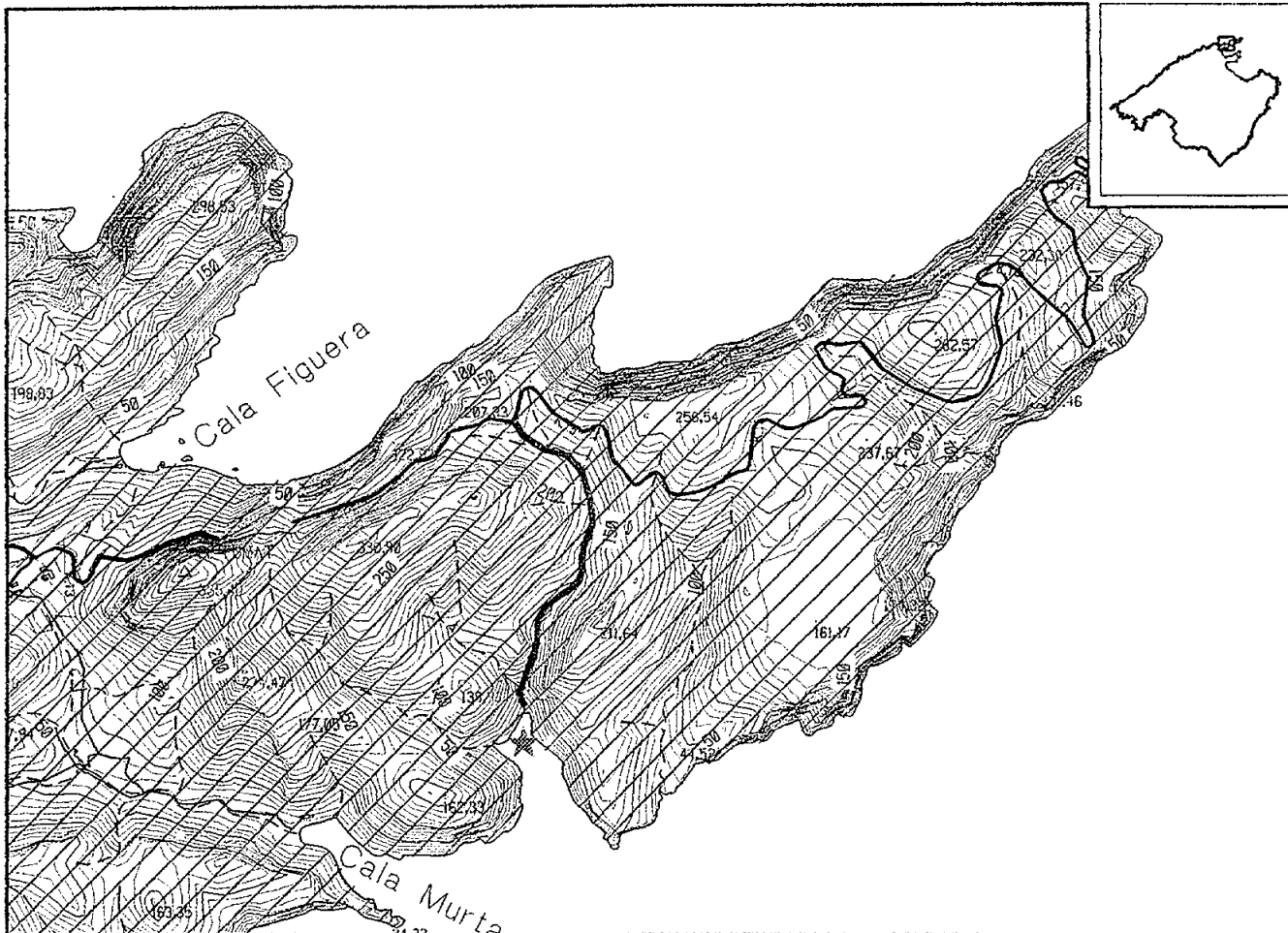
	Límit municipal
	Corba de nivell, mostra
	Corbes de depressió, interpolada. Cota altimètrica
	Vértexs: de primer ordre, d'ordre inferior
	Línia de costa. Riu. Torrent
	Estany: natural, artificial. Embassament
	Piscina. Aiguamolls
	Saïnos
	Autopista, autovia
	Autopista, autovia en construcció
	Carrereta, comarcal, local, particular o pista
	Carrereta en construcció
	Cami
	Ferrocarril de via estreta
	Pont. Túnel
	Línia elèctrica d'alta tensió
	Edifici públic o singular, privat
	Edifici: en construcció, en ruïnes. Cabana
	Paret, tàpia. Mur
	Vorada
	Far. Balisa
	Molí
	Pedrera, gravera. Abocador, enderroc
	Límit ANEI
	Límit ARIP

AURIMN n° 47.2, Cala en Gossauba

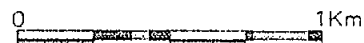
També Cala en Gossauba es troba a la Península de Formentor, però a la seva costa de xaloc, dins la Badia de Pollença. L'accés terrestre és per a vianants, però l'ús que li dóna el grau baix (1) d'especialització funcional és el fondeig i avarament d'embarcacions. No puntua positivament per a cap factor. Els impactes més rellevants són per mor de l'ús marítim, sobretot al fons marí.

Mapa de localització
AURIMN núm.47.2.- Cala en Gossauba
ENP núm. 47.- Serra de Tramuntana

Escala 1:25.000

Equidistancia de les corbes de nivell: 10 m

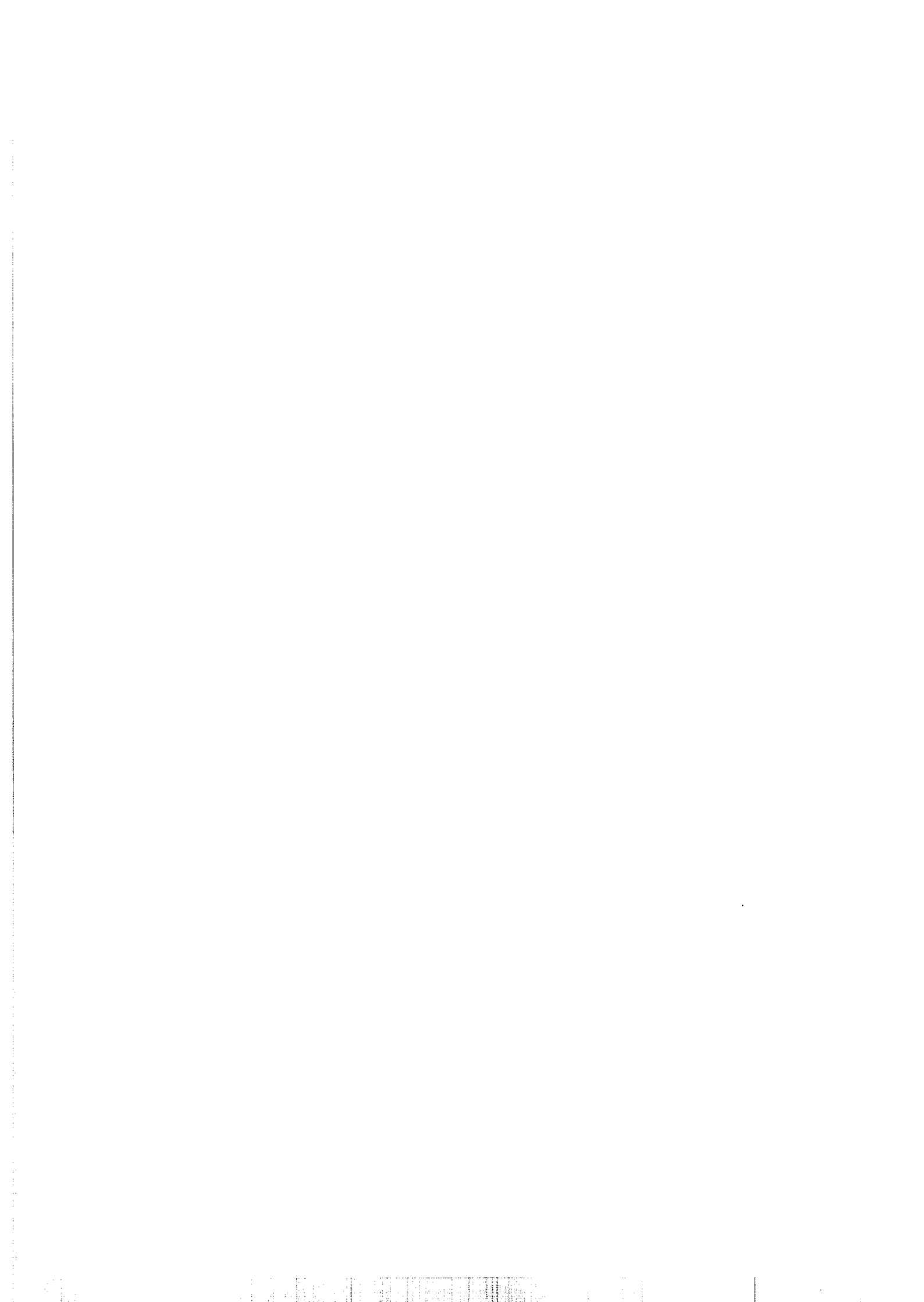
SÍMBOLS PICTÒRICS REFERITS A PRESENCIA DE:

	Localització de la AURIMN
	Acces rodat
	Acces per viannals
	ENP (ANEI i ARIP)
INSTAL·LACIONS I SERVEIS	
	Aparcament
	Bar-restaurant-quisosc
	Instal·lacions de picnic
	Vende de llenya
	Lloguer de gandules i para sole

SIGNES CONVENCIONALS

	Límit municipal
	Corba de nivell, mostra
	Corba de depressió, interpolada. Cota altimètrica
	Vèrtexs de primer ordre, d'ordre inferior
	Línia de costa. Riu. Torrent
	Estany: natural, artificial. Embassament
	Piscina. Alguamolls
	Saïnes
	Autopista, autovia
	Autopista, autovia en construcció
	Carretera: comarcal, local, particular o pista
	Carretera en construcció
	Camí
	Ferrocarril de via estreta
	Pant. Túnel
	Línia elèctrica d'alta tensió
	Edifici públic o singular, privat
	Edifici en construcció, en ruïnes, Cabana
	Parot, tàpia. Mur
	Vereda
	Fer. Balisa
	Molí
	Pedrera, gravera. Abocador, enderroc
	Límit ANEI
	Límit ARIP

AURIMN nº 47.3, Far del Cap de Formentor

A l'igual que succeeix a d'altres fars, com ara al Cap de Cala Rajada o al Cap de ses Salines, bastanta gent s'hi adreça a aquest lloc, on la carretera, que recorre tota la Península de Formentor, fa cul-de-sac. A un costat del far, s'ha construït un aparcament de considerables dimensions, on s'hi instal·la un quiosc a l'estiu. Els visitants a aquesta àrea són nombrosos, fins al punt d'atorgar-li el grau baix (1) d'especialització de passeig. Però no puntua positivament per a cap dels factors definits.

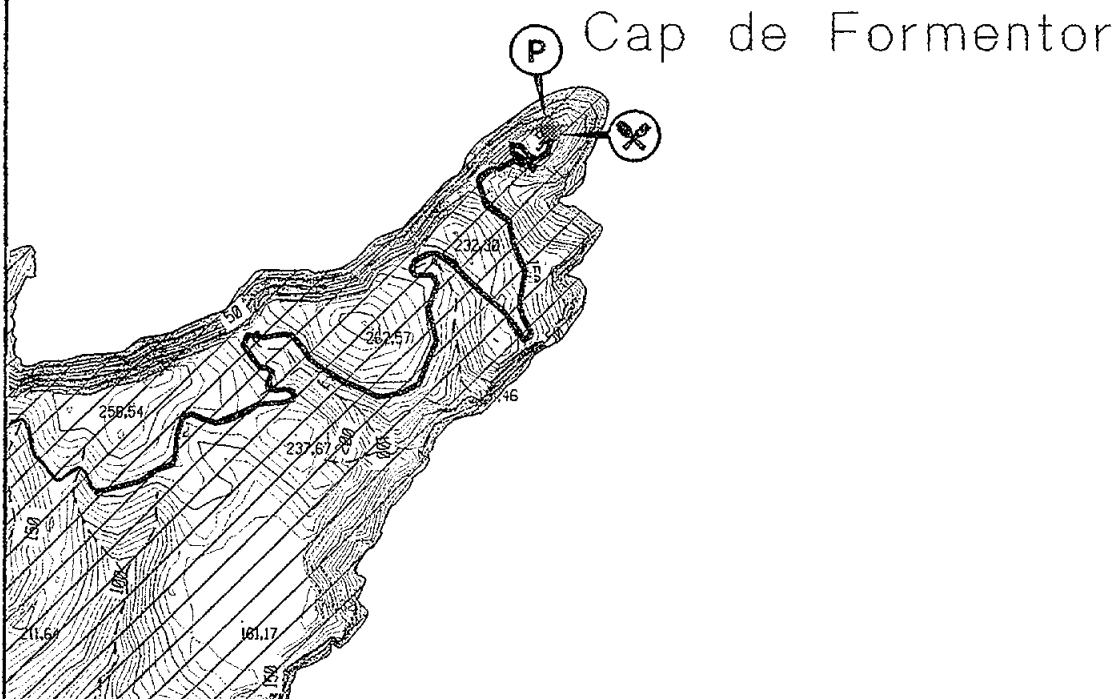
L'accés es realitza amb vehicles privats, sobretot turismes de lloguer. El trànsit d'autocars es veu molt dificultat per la sinuositat de la carretera i les limitacions de l'aparcament.

La renovació dels visitants és ràpida, donat que les seves estades són curtes.

L'ús de contemplació del paisatge i de passeig es du a terme sobre l'asfalt i a les vores dels ampits de la carretera, per tant, els impactes sobre la vegetació i els sòls són baixos. Tot i així, s'ha de tenir en consideració que aquest cap acull comunitats de vegetals de gran singularitat i l'ús recreatiu massiu, sense reglamentació i control, pot fer perillar la seva conservació. El que sí és visible, en qualsevol cas, és l'escampadissa de fems als voltants de l'aparcament i el far.

No s'han detectat conflictes d'ús greus, llevat de la congestió de tràfic que provoca la saturació de l'aparcament.

Mapa de localització
AURIMN núm. 47.3.- Cap de Formentor
 i Far
 ENP núm. 47.- Serra de Tramuntana

Escala 1:25.000

Equidistancia de les corbes de nivell: 10 m

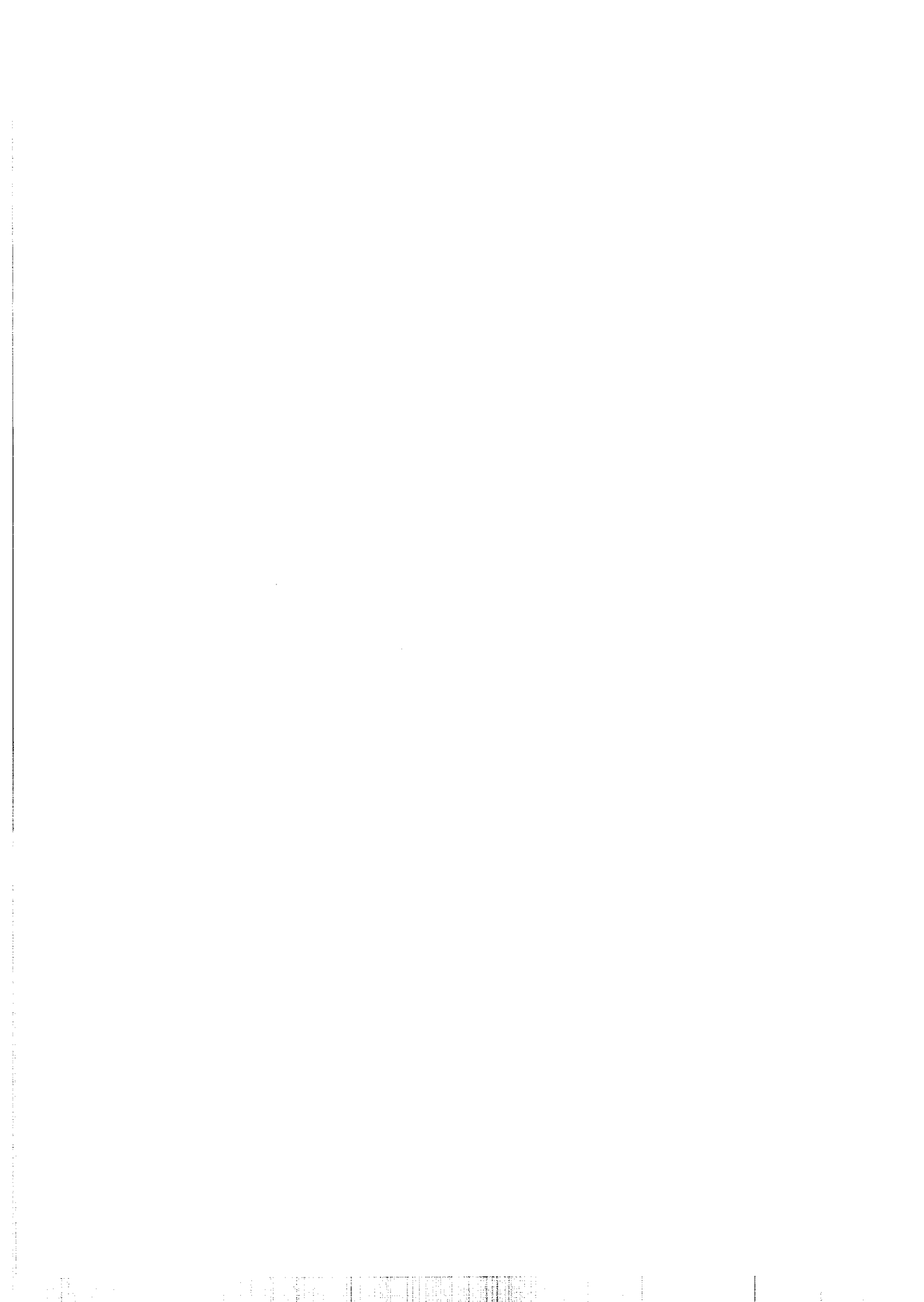
SÍMBOLS PICTÒRICS REFERITS A PRESENCIA DE:

	Localització de la AURIMN
	Acces rodat
	Acces per viannats
	ENP (ANEI i ARP)
INSTAL·LACIONS I SERVEIS	
	Aparcament
	Bar-restaurant-quisque
	Instal·lacions de pícnic
	Venda de lloinya
	Lloguer de gandules i para sola

SIGNES CONVENCIONALS

	Limit municipal
	Corba de nivell, mestra
	Corba: de depressió, interpolada, Cola al·lométrica
	Vèrtexs: de primer ordre, d'ordre inferior
	Línia de costa. Riu. Torrent
	Eclany: natural, artificial. Embassament
	Plecha. Alguemots
	Salines
	Autoplana, autovia
	Autoplana, autovia en construcció
	Carretera: comarcal, local, particular o pista
	Carretera en construcció
	Carril
	Ferrocarril de via estreta
	Pont. Túnel
	Línia elèctrica d'alta tensió
	Edifici públic o singular, privat
	Edifici: en construcció, en ruïnes. Cabana
	Pared, tàpia Mur
	Vorada
	Far. Baliza
	Molí
	Pedrera, gravera. Abocador, andreroc
	Limit ANEI
	Limit ARP

AURIMN n° 47.4, Cala Bóquer

També a la Península de Formentor, aquesta cala es troba al seu vessant de mestral. L'accés per terra és per a vianants i l'ús nàutic que hem detectat als nostres recomptes és massa baix per conferir-li cap grau d'especialització funcional. Tampoc s'hi han detectat impactes o conflictes greus.

AURIMN n° 47.5, excursió al Fumat

Aquesta àrea va ésser inclosa inicialment, però va ser exclosa de l'anàlisi d'especialització funcional per la dificultat d'incloure tots els itineraris d'excursió degut a la dificultat d'establir el seu ús amb els nostres mètodes de recomptes. Alternativament, s'optà pel mètode d'anàlisi indirecta de la freqüentació dels itineraris d'excursió mitjançant l'estudi de les guies d'excursió.

AURIMN n° 47.6, Cala en Basset

Aquesta petita cala guanya atractiu turístic i recreatiu gràcies al seu entorn, donat que es troba front a l'illa de sa Dragonera i sota la finca de la Trapa, que, pel fet d'haver estat adquirida pel Grup Balear d'Ornitologia, rep molts d'excursionistes que aprofiten la cala per banyar-se o, fins i tot, acampar.

L'accés a la cala pot ser rodat fins a molt a prop de la mar. Dalt de la platja, a l'altra banda del coll que li dona accés, hi ha un comellar cobert amb un pinar esponerós, vora les cases de Can Tomeví, que té molt d'atractiu per als acampadors.

La cala ofereix una rada pel fondeig d'embarcacions esportives que són atretes per les qualitats de l'entorn i per les dificultats d'accés terrestre.

Els resultat de l'anàlisi dels nostres recomptes ha estat la seva especialització amb grau baix (1) d'acampada i amb grau moderat (2) de fondeig i pesca, submarina i amb canya. No puntua positivament per a cap dels nostres factors.

Alguns dels grups acampats són infantils i juvenils d'escoltisme. Segons informacions del guarda de la Reserva Natural de la Trapa, el Moviment d'Escolta i Guiatge organitza acampades a l'estiu amb grups de fins a quaranta persones.

L'acampada massiva del comellar de Can Tomeví provoca la seva desforestació, sobretot pel que fa als estrats arbustiu i herbaci, així com danys als arbres. No s'hi han detectat punts importants d'acumulació de fems, però sí l'escampadissa general d'escombreries i excrements.

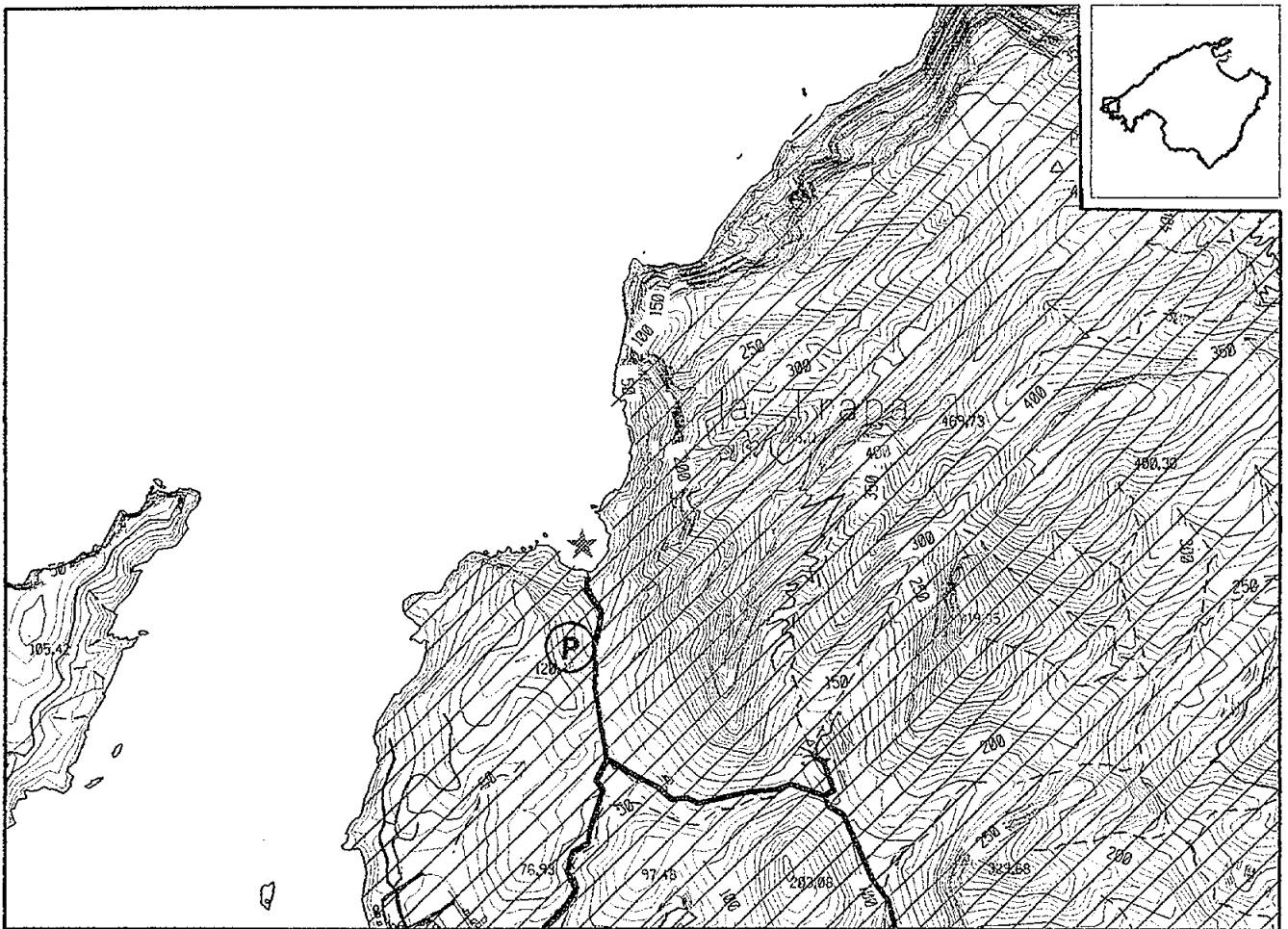
A la Cala, el fondeig massiu altera greument el fons marí i embruta l'aigua i el mateix fons amb tot tipus de dejeccions i abocaments.

Part de la propietat del comellar on s'hi fa l'acampada va ésser tancada amb reixat recentment per evitar l'ocupació pels acampadors. A la cala, els vaixells s'atraquen molt a la costa per fondejar, degut al fort pendent del fons marí que dificulta l'ancoratge, destorbant als banyistes i als pescadors de canya.

Mapa de localització

AURIMN núm 47.6.- Cala en Basset

ENP núm. 47.- Serra de Tramuntana

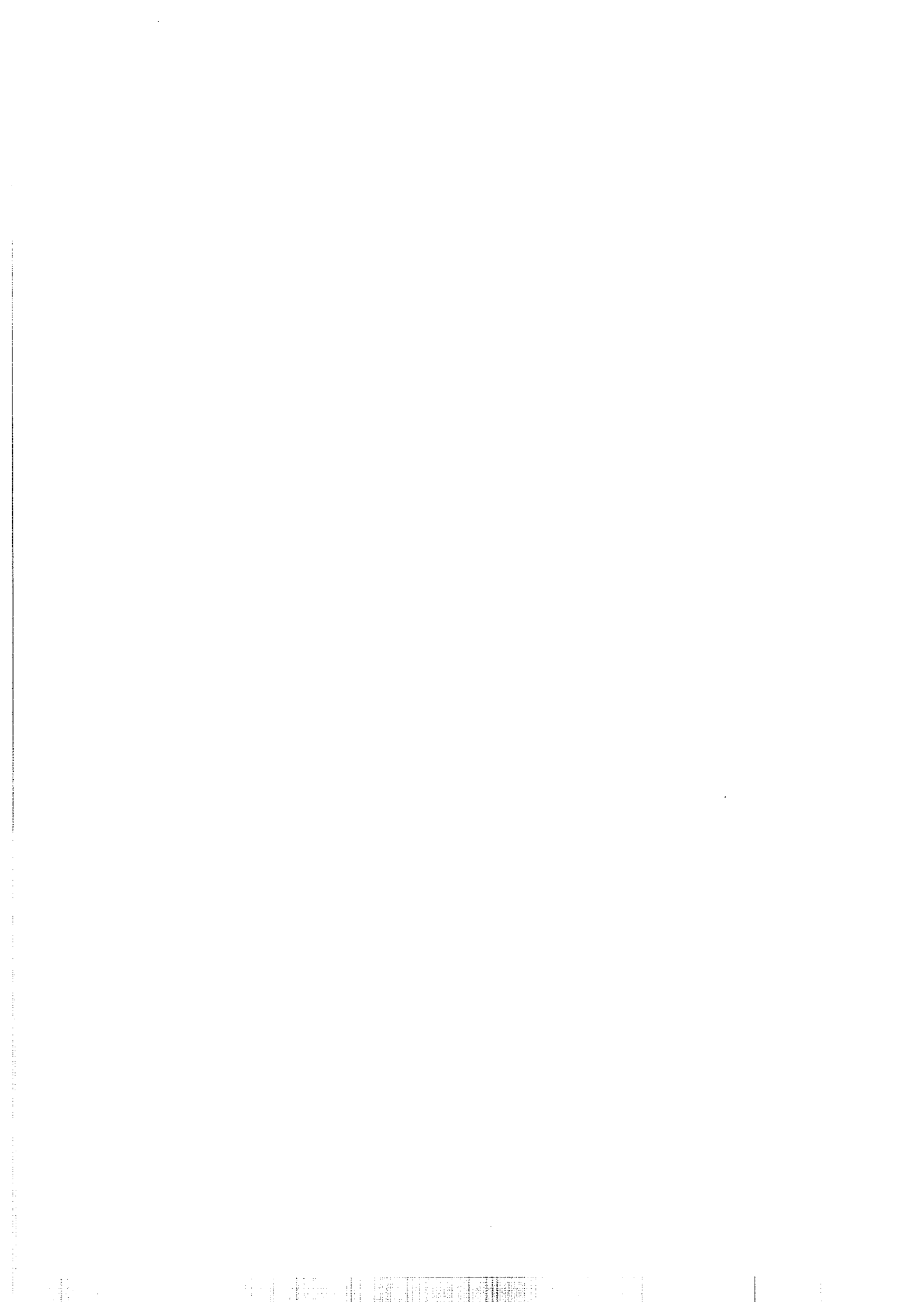

Escala 1:25.000

Equidistancia de les corbes de nivell: 10 m

SIMBOLS PICTORICS REFERITS A PRESENCIA DE:	N	SIGNES CONVENCIONALS
Localització de la AURIMN Accés rodat Accés per viànnats ENP (ANEI i ARIP)		Límit municipal Límit municipal Corba de nivell, mestra Corba de nivell, mestra Corba de depressió, interpolada. Cota altimètrica Corba de depressió, interpolada. Cota altimètrica Vértexs de primer ordre, d'ordre inferior Vértexs de primer ordre, d'ordre inferior Línia de costa. Riu. Torrent Línia de costa. Riu. Torrent Estany: natural, artificial, Embassament Estany: natural, artificial, Embassament Piscina. Alguemalis Piscina. Alguemalis Salines Salines Autopista, autovia Autopista, autovia Autopista, autovia en construcció Autopista, autovia en construcció Carretera comarcal, local particular o pista Carretera comarcal, local particular o pista Carretera en construcció Carretera en construcció Canal Canal Ferrocarril de via estreta Ferrocarril de via estreta Pont. Túnel Pont. Túnel Línia elèctrica d'alta tensió Línia elèctrica d'alta tensió Edifici públic o singular, privat Edifici públic o singular, privat Edifici en construcció, en ruïnes. Cabana Edifici en construcció, en ruïnes. Cabana Parot, làpda. Mur Parot, làpda. Mur Vorada Vorada Far. Balneari Far. Balneari Molí Molí Pedrera, gravera. Abocador, endorroc Pedrera, gravera. Abocador, endorroc Límit ANEI Límit ANEI Límit ARIP Límit ARIP
INSTALLACIONS I SERVIS Aparcament Bar-restaurant-quadre Instal·lacions de picnic Venda de llenya Lloguer de gòndules i para sols		

AURIMN n° 47.7, Talaia d'Albercutx

Una carretera asfaltada dóna accés a aquest mirador, des de davant del Mirador de la Creueta, del Colomer o den Parietti, a la carretera de la Península de Formentor. Dalt de la Talaia hi han unes edificacions abandonades, que no li lleven però atractiu paisatgístic, donat que té unes excel·lents vistes sobre la Badia de Pollença.

A aquest indret hi pugen alguns turistes encuriosits per la carretera i ciclistes de carretera. Tot plegat no li atorga cap grau d'especialització funcional.

L'indret està clarament desaprofitat i les runes donen un aspecte sinistre al lloc. Hi ha una certa escampadissa de fems i alteracions lleus de l'entorn de la carretera.

AURIMN n° 47.8, mirador den Parietti, del Colomer o de la Creueta

El primer punt de la carretera de la Península de Formentor amb vistes sobre el seu vessant septentrional acull un mirador, ben condicionat per a l'ús turístic i recreatiu intensiu. Un passeig per vianants mena els visitants des d'un aparcament, a la vorera de la carretera, fins a una terrassa penjada sobre els penya-segats, amb vistes sobre la costa de mestral de la Península de Formentor i el Colomer.

Vora l'aparcament s'hi instal·len quioscs de venda de refrescos i gelats.

L'afluència de turistes i recreacionistes és continua i massiva, tal com es reflecteix a la nostra anàlisi que li atorga l'especialització funcional baixa (1) per a l'ús de passeig. Tot i que l'àrea puntua positivament per als dos primers factors, els seus valors no són rellevants.

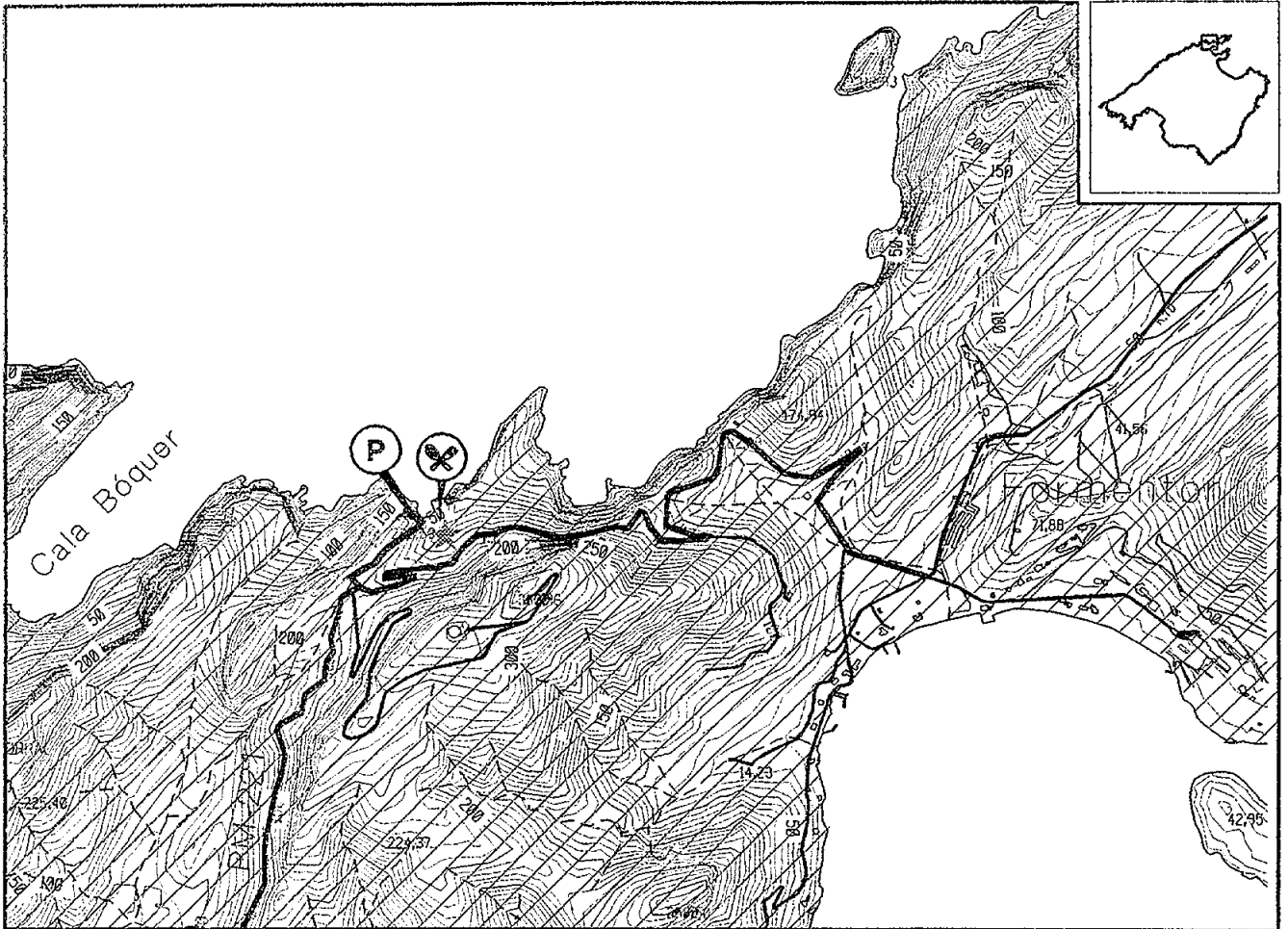
L'accés es realitza amb turismes particulars i de lloguer, i amb autocars. L'aparcament, que no és més que la vorera eixamplada de la carretera, es satura amb molta facilitat.

Segons se'ns va informar per part d'una guia d'excursions turístiques, la visita a aquest mirador s'inclou a una de les excursions guiades amb transport col·lectiu més populars entre els turistes que visiten l'illa, després de la de sa Calobra i la de les Coves del Drac. L'excursió consisteix en la visita a la platja de Formentor, on s'hi concentren gran quantitats de visitants, i al mirador. El mirador pateix de manca d'espai per aparcar els autocars i d'altres vehicles, donant lloc a situacions de congestió amb molta facilitat. Segons se'ns ha informat, s'hi poden arribar a concentrar fins a sis o set autocars.

L'ús de l'àrea consisteix en el passeig per la zona endurida, d'enrrajolat i esglaons, fins al mirador que penja sobre els penya-segats. Els usuaris no surten gaire de l'àrea endurida, però l'entorn està un tant alterat pel trepitjament i l'escampadissa de fems.

La manca d'un aparcament provoca congestió del tràfic i l'eixamplament de la carretera.

Mapa de localització
AURIMN núm. 47.8.- Mirador den Parietti
 ENP núm. 47.- Serra de Tramuntana

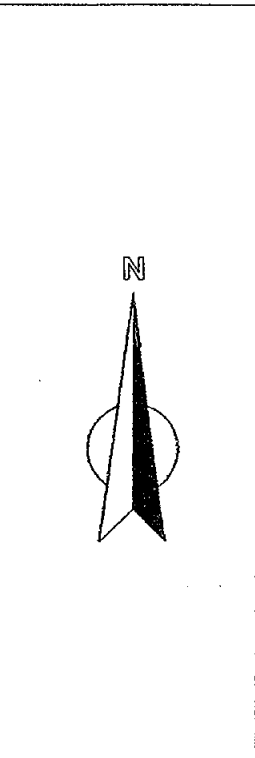
Escala 1:25.000

Equidistancia de les corbes de nivell: 10 m

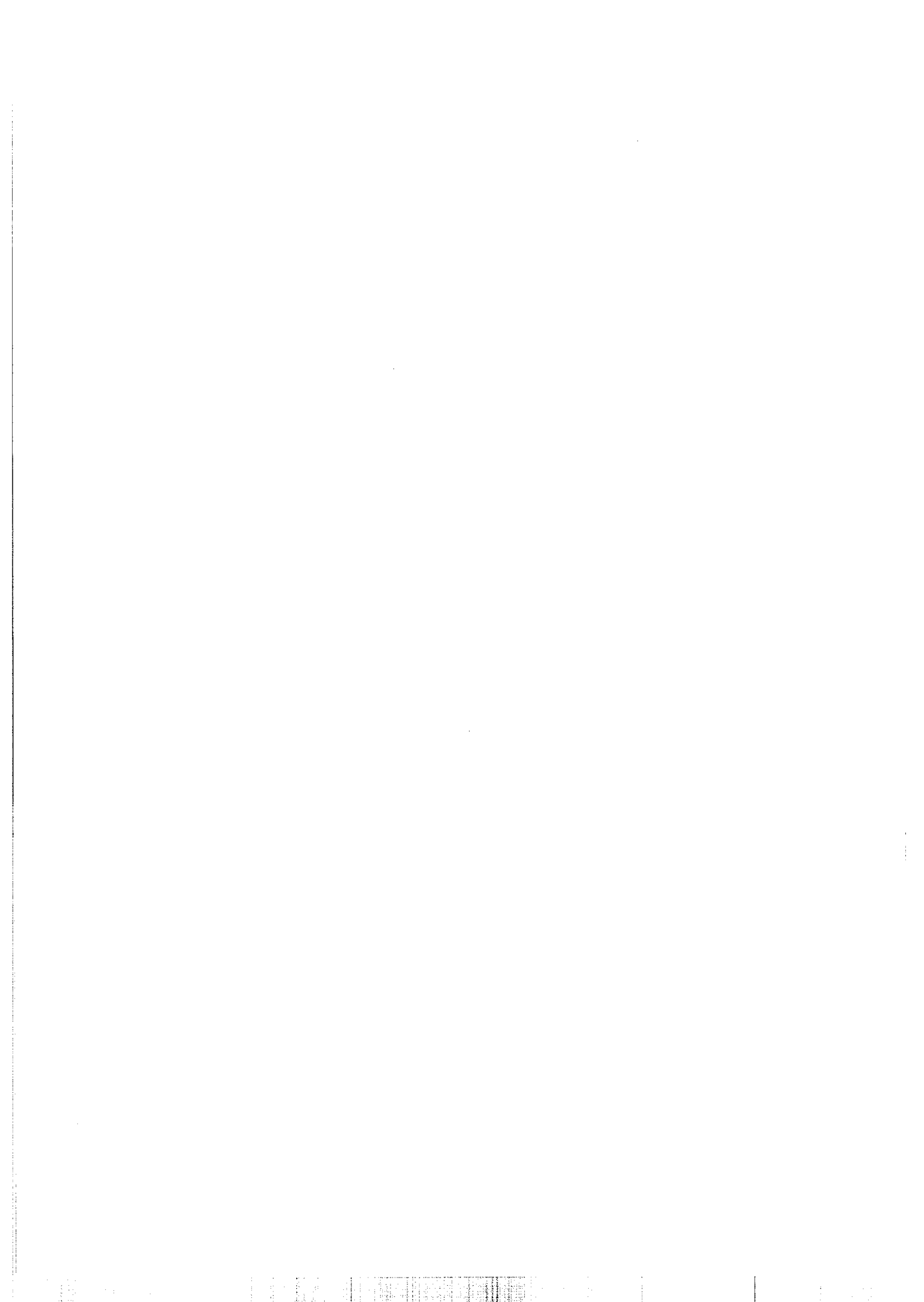
SÍMBOLS PICTÒRICS REFERITS A PRESENCIA DE:

	Localització de la AURIMN
	Accés rodat
	Accés per viants
	ENP (ANEI i ARIP)
INSTALLACIONS I SERVEIS	
	Aparcament
	Bar-restaurant-quadric
	Instal·lacions de picnic
	Venda de llenya
	Lloguer de gandules i para sofa

SIGNES CONVENCIONALS

	Límit municipal
	Corba de nivell, mestra
	Corba de depressió, interpolada. Cota altimètrica
	Vàrtex: de primer ordre, d'ordre inferior
	Línia de costa. Flu. Torrent
	Estany: natural, artificial. Embassament
	Placina. Alguamolls
	Saïnes
	Autopista, autovia
	Autopista, autovia en construcció
	Carretera: comarcal, local, particular o pista
	Carretera en construcció
	Camí
	Ferrocarril de via estreta
	Pont. Túnel
	Línia elèctrica d'alta tensió
	Edifici públic o singular, privat
	Edifici en construcció, en ruïnes. Cabana
	Paret, tàpia. Mur
	Vorada
	Far. Balisa
	Molí
	Pedraera, gravera. Abocador, enderrac
	Límit ANEI
	Límit ARIP

AURIMN n° 47.9, Ufanes de Gabellí

Les Ufanes de Gabellí és una àrea on sobreix un aquífer subterrani, molt cabdalossament, després de pluges fortes, sobretot estivals i de tardor concentrades a la seva zona de recàrrega. Es troben a prop de Campanet, davant de l'accés a les seves coves i a prop de l'oratori de Sant Miquel, fet que li dona més popularitat.

Els pocs dies en l'any que es dona aquest fenomen natural, molts de mallorquins hi acudeixen a presenciar com l'aigua brolla d'entre les pedres, dins d'un alzinar esponerós.

Molts d'usuaris hi van a fer picnic a l'alzinar. Tot i així, l'índex de renovació dels usuaris és molt elevat.

L'afluència massiva de recreacionistes genera alguns conflictes amb els gestors de la possessió, que té ús agrari, però, la veritat és que els propietaris i els amos s'aguanten. Potser no seria així si l'ús de la finca fos residencial, per comptes d'agrari.

Tot i que hem enregistrat més d'un centenar d'usuaris a una punta d'ús, hem considerat que aquest cas és equiparable a l'ús puntual i massiu de les ermites i oratoris pels Pancaritats, i no hem inclòs aquesta àrea a l'anàlisi estadística d'especialització funcional.

AURIMN n° 47.10, excursió a s'Avenc de Son Pou

Aquesta àrea va ésser inclosa inicialment als recomptes i visites de camp, però va ser exclosa de l'anàlisi d'especialització funcional per la dificultat d'incloure tots els itineraris d'excursió i per la dificultat d'establir el seu ús amb els nostres mètodes de recomptes. Alternativament, s'optà pel mètode d'anàlisi indirecta de la freqüentació induïda mitjançant l'estudi de les guies d'excursió.

Tanmateix, val la pena ressenyar que a aquest cas la visita massiva de s'Avenc va fer que els propietaris de la finca tancassin l'accés amb una barrera, la qual a l'actualitat obre un guia, a canvi del pagament de dos-centes pessetes per persona. Segons se'ns ha informat, el canvi s'ha donat d'encà que un magnat madrileny (el mateix Sr. Fierro que és propietari de Cala Mitjana) comprà la finca.

AURIMN n° 47.11, Serra de na Burguesa: cementiri de sa Vileta, Son Vida, pedreres de Son Quint i Son Muntaner

La Serra de na Burguesa és el contrafort més proper a Palma de la Serra de Tramuntana, el qual ja analitzarem com espai natural d'ús recreatiu intensiu a publicacions anteriors (BLÁZQUEZ, 1992b; BLÁZQUEZ, 1994).

La seva condició periurbana, unida a la seva proximitat a la mar, l'ha convertida en un emplaçament preferit per al desenvolupament d'urbanitzacions residencials i hotels d'alt *standing* i, fins i tot, camps de golf, com són els casos de Son Vida, Son Roca, Gènova, Cas Català, Bendinat i Costa den Blanes.

Contràriament, també s'hi han localitzat històricament instal·lacions encara menys desitjables, però sovint necessàries, com són pedreres (Gènova, Establiments, Son Quint, Bunyolí, ses Vinyes, Dalmau, na Carnissera, Son Falconer i Son Bugadelles), repetidors de ràdio i televisió, quarters militars, pistes d'ensinistrament i tir militar, polvorins, etc.

Més recentment, però, aquesta Serra ha acollit les demandes recreatives creixents de la població urbana, desitjosa de passejar pel camp, en contacte amb la natura. Aquest usos es duen a terme, de moment, en obert enfrontament amb els propietaris i usuaris que n'han fet ús fins ara, principalment residents de les urbanitzacions, militars, gestors del camp de golf, caçadors, etc.

De fet, la Serra de na Burguesa amaga molts de reductes de natura valuosa i restes del patrimoni arquitectònic i etnològic, malgrat la seva degradació ambiental general.

Els nostres recomptes d'usuaris al camp han estat orientats als indrets més concorreguts, tot i que en aquest cas, a l'igual que al conjunt de la Serra de Tramuntana, l'extensió de l'àrea dificulta la posada en pràctica dels nostres mètodes, de mitjans limitats.

Les dades resultants dels nostres mostrejos atorguen a aquesta àrea grau baix (1) d'especialització funcional de trànsit motoritzat i moderats (2) de trànsit de bicicletes i d'escalada (inclòs a l'apartat d'"altres" a la taula). Pel que fa les seves puntuacions factorials, aquesta àrea puntua amb valors que es troben dins dels del quart quartil per al segon, de picnic hivernal, amb presència d'instal·lacions i als valors del desè decil per al tercer factor, de trànsit motoritzat, ciclista i hípic.

Tanmateix, cal remarcar el fet que l'afluència a aquestes àrees, que englobam dins la unitat del que es preveu serà el futur Parc Natural de na Burguesa (ROSSELLÓ, 1994; CAMPS, 1995), és massiva i extensiva, però continuada. Es tracta d'usos majoritàriament de passeig i trànsit, realitzats per residents a Palma, principalment, de les barriades perifèriques.

També hem detectat el trànsit de grups de turistes guiats en excursions ciclistes. A més, aquesta és una destinació preferent per a les excursions a peu dels turistes de la costa de Calvià amb més inquietuds naturalistes i d'interpretació del patrimoni, tal com es reflecteix a la nostra anàlisi de la pressió recreativa induïda per les guies d'excursions (vegis l'apartat 3.3).

Molts de camins i carreteres que travessen o s'endinsen a tota l'àrea reben usuaris a la nit, per tenir relacions sexuals als cotxes.

L'ús d'escalada, que detectarem amb el treball de camp, se'ns ha confirmat per part de membres de la Guarderia Forestal, a l'àrea de Son Quint i a l'entorn del cementiri de sa Vileta.

Els impactes ambientals d'aquesta pressió recreativa es solapen amb altres alteracions producte d'abocaments, tala de pins, parcel·lacions i edificacions. Tot

i així, les àrees que hem analitzat mostren els efectes del trànsit motoritzat i ciclista en l'aixamplament dels camins, amb desforestació i denudació dels sòls. Així mateix és palesa la proliferació d'abocaments de tot tipus, des de runa a cotxes abandonats, i l'escampadissa de fems.

L'increment de la pressió recreativa a aquesta àrea s'ha posat en relació amb la devastadora consecució d'incendis forestals que han arrasat aquesta serra en els darrers anys (especialment el del trenta-u de juliol 1993) (CAMPS, 1995). Les mesures de prevenció dels incendis forestals que les administracions competents han posat en pràctica (especialment els Ajuntaments de Calvià i Palma i la Conselleria d'Agricultura) han anat orientades al control i a la restricció del trànsit motoritzat, ciclista i per a vinants per aquesta àrea. Amb aquestes mesures, s'ha intimidat als seus usuaris. En paraules dels propis guardes encarregats de vigilar l'àrea, els usuaris recreatius i turístics han retrocedit davant les sospites que planen sobre ells. A més, les actuals condicions de marginalitat i de manca de primacia dels usos recreatius d'aquest espai, sobretot degut a la competència que exerceixen sobre els usos preexistents, tal com els residencials, forestals i cinegètics, provoquen un ambient d'inseguretat, de convivència amb abocaments i d'enfrontament a un seguit de prohibicions que desmotiven els usos recreatius i turístics, i provoquen la clara infrautilització dels seus potencials.

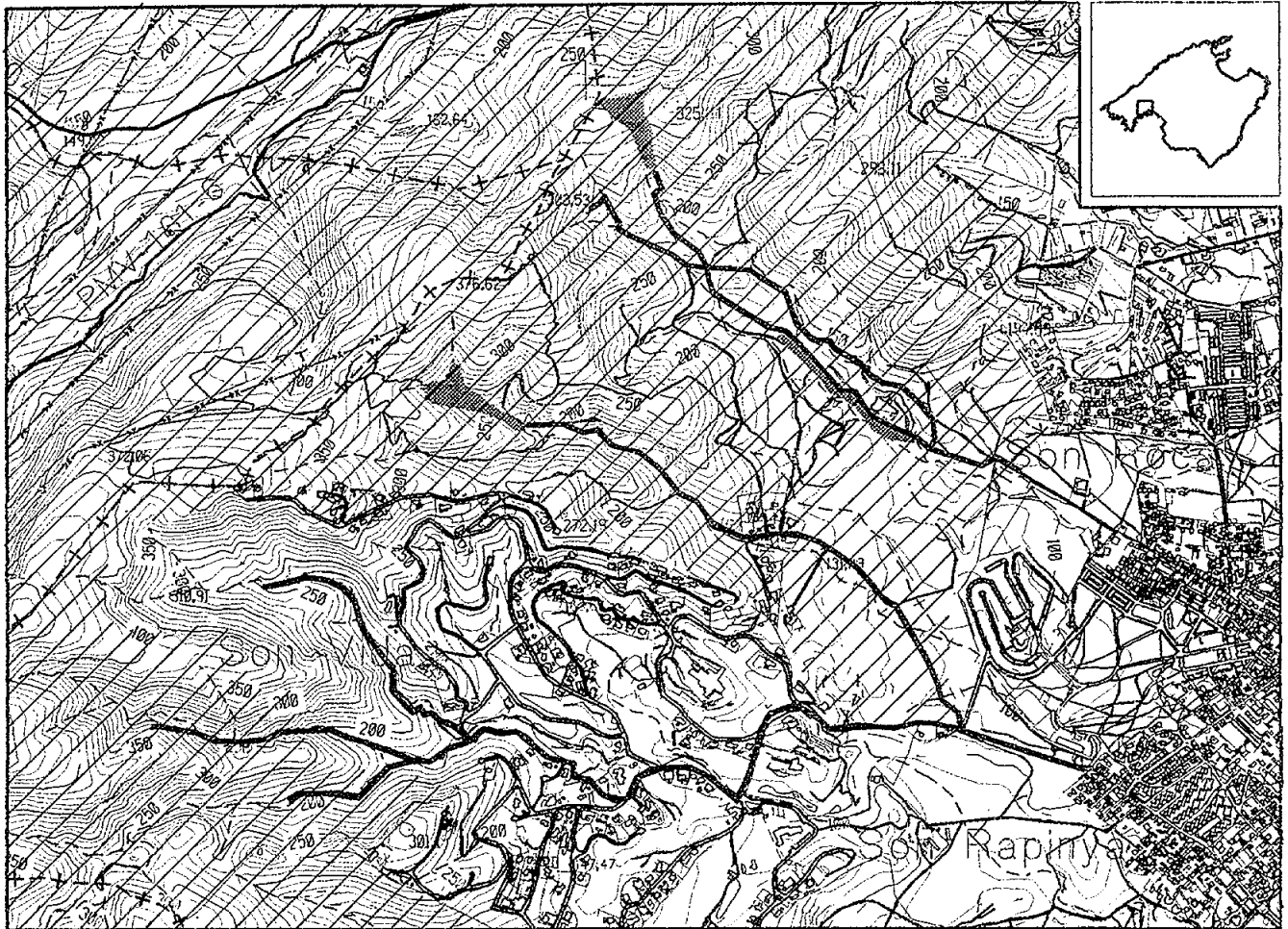
Alguns dels casos estudiats poden exemplificar aquestes situacions de conflictes d'usos:

Son Muntaner és una antiga possessió molt propera als barris de Son Rapinya i Son Dureta, veïnada, també de la urbanització de luxe, amb camp de golf, de Son Vida. L'ús recreatiu d'aquesta àrea és massiu, sobretot pel passeig a peu i en bicicleta. Però les intencions dels propietaris són la seva urbanització immediata. Els recreacionistes que gosen transitar per l'àrea s'enfronten a la presència de tot tipus d'usuaris marginals, tals com drogoaddictes o delinqüents, i a la possible presència de guardes de seguretat dels propietaris de la urbanització i del camp de golf veïnat. La condició perifèrica i marginal de l'àrea afavoreix l'abocament de residus i runa que fa més perillós encara el trànsit a peu i ciclista de lleure.

Els voltants del Cementiri de Sa Vileta pateixen, així mateix, una forta pressió recreativa, també de trànsit a peu, ciclista, motoritzat i, fins i tot, d'acampada i picnic els dies festius. A més dels abocaments de runa que hi sovintegen, a l'àrea es congreguen també delinqüents; segons se'ns va informar, fa uns anys es va trobar un amagatall de motos robades a una de les pedreres abandonades d'aquella zona. Els usos recreatius s'enfronten als interessos dels residents de l'àrea de Pinar Parc, que tanquen les seves propietats, custodiades per cans guardians, per tal d'evitar la transgressió dels nombrosos visitants de l'entorn.

D'altra banda, l'entorn posseeix grans potencials com àrea d'esbarjo urbà, incrementat per la presència de coves, penyals, boscos i garrigues esponeroses, camins empedrats, forns de calç, miradors, etc., que en les actuals condicions s'infrutilitzen i es degraden, sobretot degut als incendis forestals, als abocaments i al vandalisme.

Mapa de localització
AURIMN núm. 47.11.- Serra de Na Burguesa
 Cementeri de sa Vileta i Son Vida.
 ENP núm. 47.- Serra de Tramuntana

Escala 1:25.000

Equidistancia de les corbes de nivell: 10 m

SÍMBOLS PICTÒRICS REFERITS A PRESENCIA DE:

	Localització de la AURIMN
	Acces rodat
	Acces per viannats
	ENP (ANEI i ARIP)

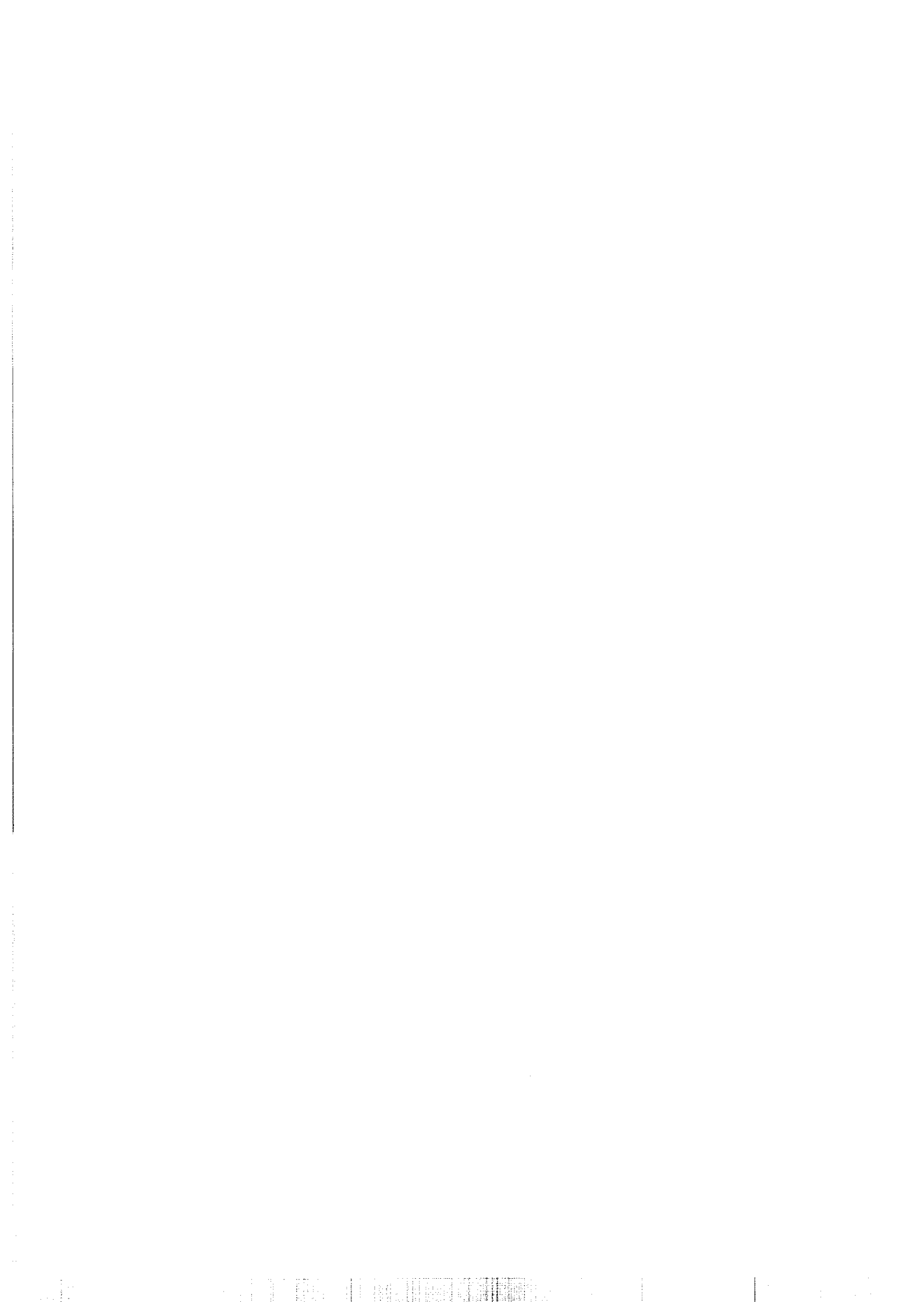
INSTAL·LACIONS I SERVERS

	Aparcament
	Bar-restaurant-quotse
	Instal·lacions de picnic
	Venda de llenya
	Lloguer de gandules i para sols

SIGNES CONVENCIONALS

	Límit municipal
	Curva de nivell, mostra
	Curva de depressió, interpolada. Cota altimètrica
	Vértex de primer ordre, d'ordre inferior
	Línia de costa. Riv. Torrent
	Estany: natural, artificial, Embassament
	Piçada. Aljubamòls
	Salmes
	Autopista, autovia
	Autopista, autovia en construcció
	Carretera comarcal, local, particular o pista
	Carretera en construcció
	Cami
	Ferrocarril de via estreta
	Pont. Túnel
	Línia elèctrica d'alta tensió
	Edifici públic o singular, privat
	Edifici en construcció, en ruïnes. Cabana
	Parot, tàpia. Mur
	Vareda
	Fer. Balisa
	Molí
	Pedroro, gravera. Abocador, enderroc
	Límit ANEI
	Límit ARIP

AURIMN n° 47.12, àrea recreativa de sa Cometa Negra

Aquestes instal·lacions de picnic, de la xarxa del Servei de Conservació de la Naturalesa (SECONA), es troba vora la carretera de Selva a Lluc, a l'alçada de sa Cometa Negra, que dita carretera travessa fent un revolt molt tancat. Els terrenys que ocupa són vora el llinar de la Comuna de Caimari, que és de propietat pública municipal. Les taules, bancs i fogons de picnic es troben a l'interior del revolt de la carretera, a un lloc que pot semblar poc atractiu per als usuaris però que té uns índex de freqüentació prou elevats.

L'anàlisi de les nostres dades de camp li atorguen un grau baix (1) d'especialització funcional de picnic i puntua dins dels valors de desè decil per al segon factor, de picnic, hivernal amb presència d'instal·lacions.

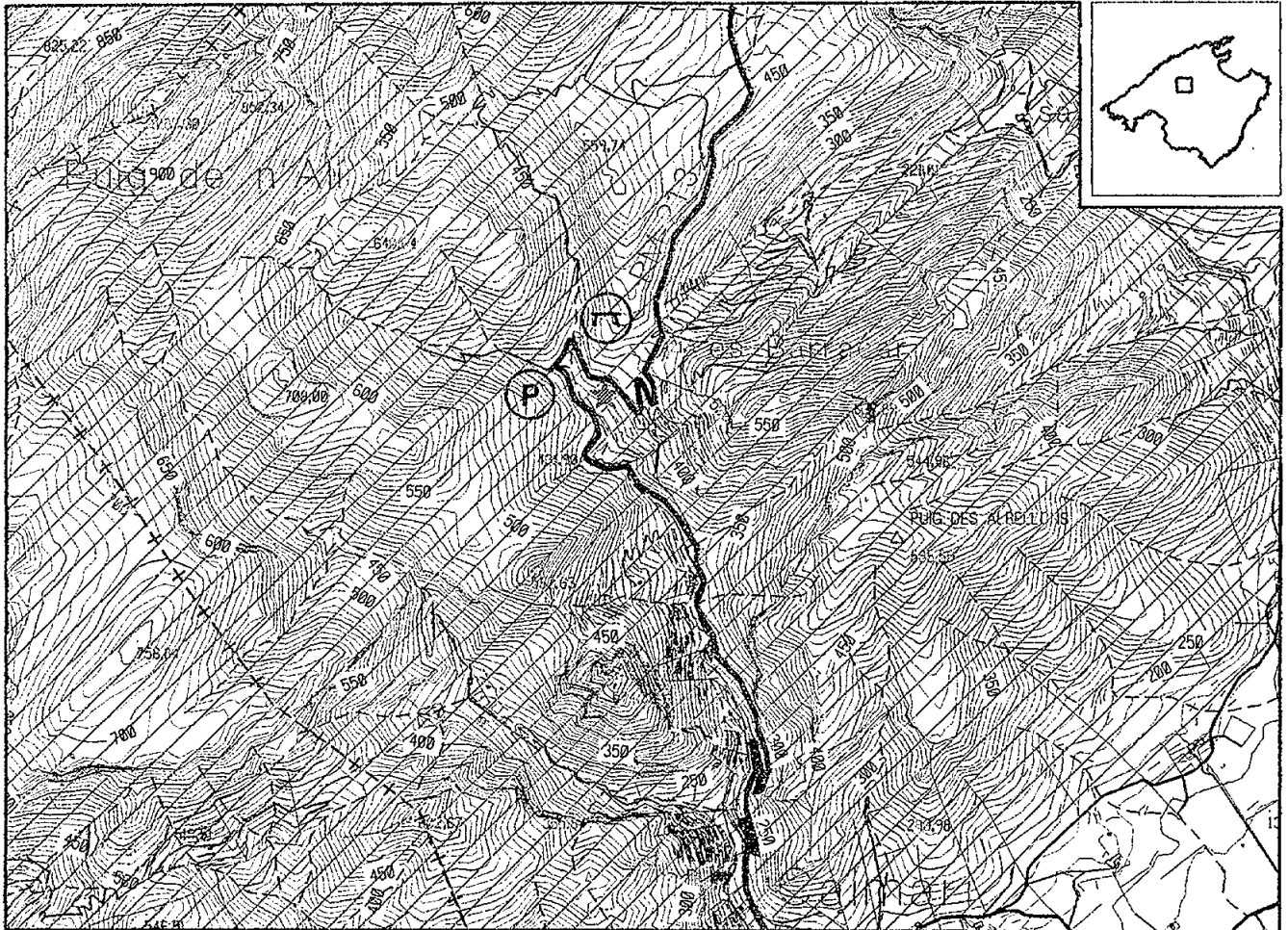
Segons apreciacions del guarda forestal de la zona, l'afluència massiva d'usuaris a aquesta àrea es dona els diumenge i no els dissabte, confirmant la diferenciació que establím entre la concepció de festiu entre activitats hivernals, per a les quals els dissabte no ho són més que parcialment, i les activitats recreatives estivals, per a les quals dissabte i diumenge poden considerar-se gairebé igualment festius.

El seu ús massiu, sense venda de llenya, afavoreix la predació sobre la vegetació i la degradació del seu entorn forestal. Els cotxes dels usuaris comparteixen l'àrea de les instal·lacions de picnic. El trepitjament dels usuaris i dels seus vehicles ha provocat l'enduriment dels sòls d'aquesta àrea.

Els impactes ambientals detectats es poden considerar de poca consideració donat que es limiten a una àrea de vorera de la carretera, dissuadint als seus usuaris d'endinsar-se més a l'espai natural de la Serra de Tramuntana. Els fems es recullen a poals pels gestors de les àrees de picnic.

No s'han detectat conflictes d'ús greus.

Mapa de localització
AURIMN núm. 47.12.- Area recreativa de
 la Cometa Negra
 ENP núm 47.- Serra de Tramuntana

Escala 1:25.000

Equidistancia de les corbes de nivell: 10 m

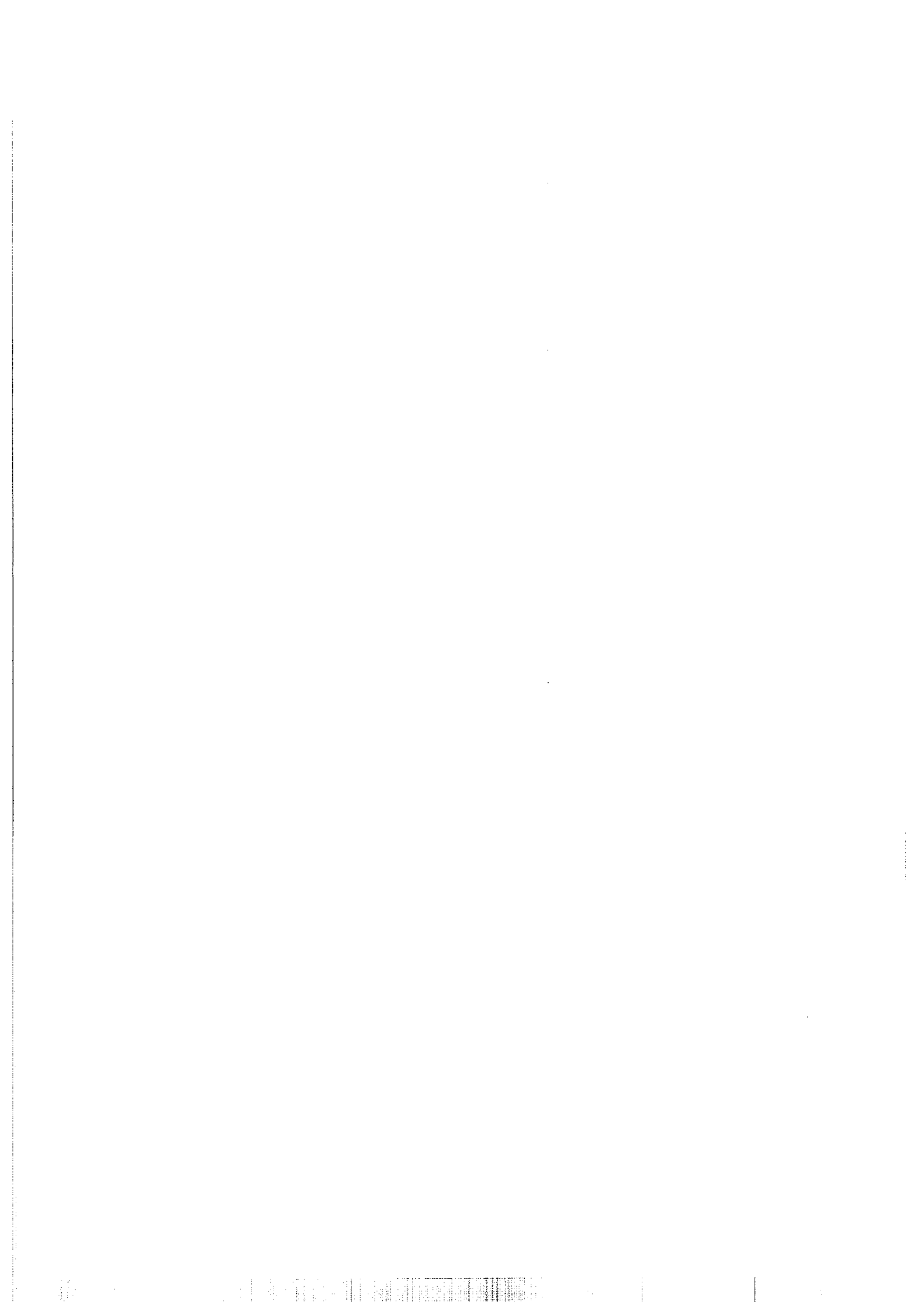
SÍMBOLS PICTÒRICS REFERITS A PRESENCIA DE:

	Localització de la AURIMN
	Accés rodat
	Accés per viamats
	ENP (ANEI / ARP)
INSTALLACIONS I SERVEIS	
	Aparcament
	Bar-restaurant-quisoc
	Instal·lacions de picnic
	Venda de llenya
	Lloguer de gandules i para sols

SIGNES CONVENCIONALS

	Límit municipal
	Corbe de nivell, mestre
	Corbe de depressió, interpolada. Cota altimètrica
	Vèrtexs: de primer ordre, d'ordre inferior
	Línia de costa. Flu. Torrent
	Estany: natural, artificial Embassament
	Piscina. Alguamolls
	Salmos
	Autopista, autovia
	Autopista, autovia en construcció
	Carretera: comercial, local, particular o pista
	Carretera en construcció
	Camí
	Ferrocarril de via estreta
	Pont. Túnel
	Línia elèctrica d'alta tensió
	Edifici públic o singular, privat
	Edifici en construcció, en ruïnes. Caserna
	Paret, tàpia. Mur
	Vorada
	Far. Balisa
	Molí
	Padrera, gravera Abocador, enderroc
	Límit ANEI
	Límit ARP

AURIMN nº 47.13, zona d'acampades de Lluc i Son Amer

El monestir de Lluc és l'epicentre de les activitats de lleure que es desenvolupen a la Serra de Tramuntana. L'afluència de visitants a aquest indret és massiva, però es limita, principalment a les instal·lacions del monestir i del seus voltants: restaurants, jardins, tendes de queviures i de records. Recentment, l'oferta d'instal·lacions s'ha incrementat amb l'arranjament d'una tenda de productes típics mallorquins, promoguda per la Conselleria d'Agricultura amb l'ajut de fons estructurats europeus, per tal d'afavorir la comarca de la Serra de Tramuntana, que és catalogada com d'objectiu 5-B. També s'ha rehabilitat l'antiga possessió de Ca s'Amitger per acollir exposicions permanents sobre la flora i la fauna de la Serra, a més de realitzar-se cursos de formació de guies d'interpretació ambiental, d'entre d'altres objectius d'informació i interpretació per als visitants.

L'entorn del monestir acull diverses instal·lacions d'ús públic intensiu al medi natural, que són les que majors índex d'us de picnic i d'acampada assoleixen a l'illa. Els seus noms són: l'àrea d'acampades de Lluc i de Son Amer, l'àrea recreativa des Pixarells, Manut i l'àrea recreativa de Ca s'Amitger. Els terrenys són de propietat pública estatal (a les finques de Manut i Binifaldó, que sumen 796 ha.) o eclesiàstica.

A continuació donam compte de la nostra anàlisi de la primera d'elles, l'àrea d'acampada de Lluc i de Son Amer.

Es tracta de l'entorn de l'accés rodat, asfaltat, al monestir, on hi han instal·lacions oficials de picnic, aparcaments i excusats. A més, els gestors del monestir i el SECONA consenten l'acampada a aquesta àrea. Una àrea d'aparcament, propera al decantament del vial que dona accés al monestir, s'utilitza per a l'acampada amb caravanes.

Segons els resultats dels nostres recomptes, l'àrea d'acampades de Lluc i de Son Amer té graus d'especialització funcional màxims (5) d'acampada amb tendes i caravanes. Pel que fa a l'anàlisi factorial, aquesta àrea puntua dins dels valors del desè decil per al segon factor, de picnic, hivernal, amb presència d'instal·lacions.

Segons ens va informar el Pare Prior del monestir de Lluc, els acampadors tenen la obligació de demanar un permís per utilitzar dites instal·lacions, per al qual se'ls demana que paguin una quantitat testimonial de cent pessetes, l'any 1995 (A.C., 1995). Els seus clients majoritaris són mallorquins, organitzats en grups d'esplai. Més rarament, hi acudeixen alguns altres grups estrangers, però també del mateix caire escoltista. Les puntes d'ús es donen a la Pasqua, a la diada de Lluc, en torn al segon diumenge de setembre i als ponts festius. Les estades estivals són més llargues i són majoritaris els grups organitzats. En canvi a l'hivern les estades són més curtes i s'hi afegeixen grups petits, familiars i d'amics.

El registre detallat de nombre d'acampadors que demanaren permís al monestir entre els mesos d'abril a agost de l'any 1995, s'ha utilitzat per afegir

registres de puntes d'ús als nostres recomptes de camp. La tònica general és l'abans esmentada de concentració a les festes de Pasqua, caps de setmana i altres festius.

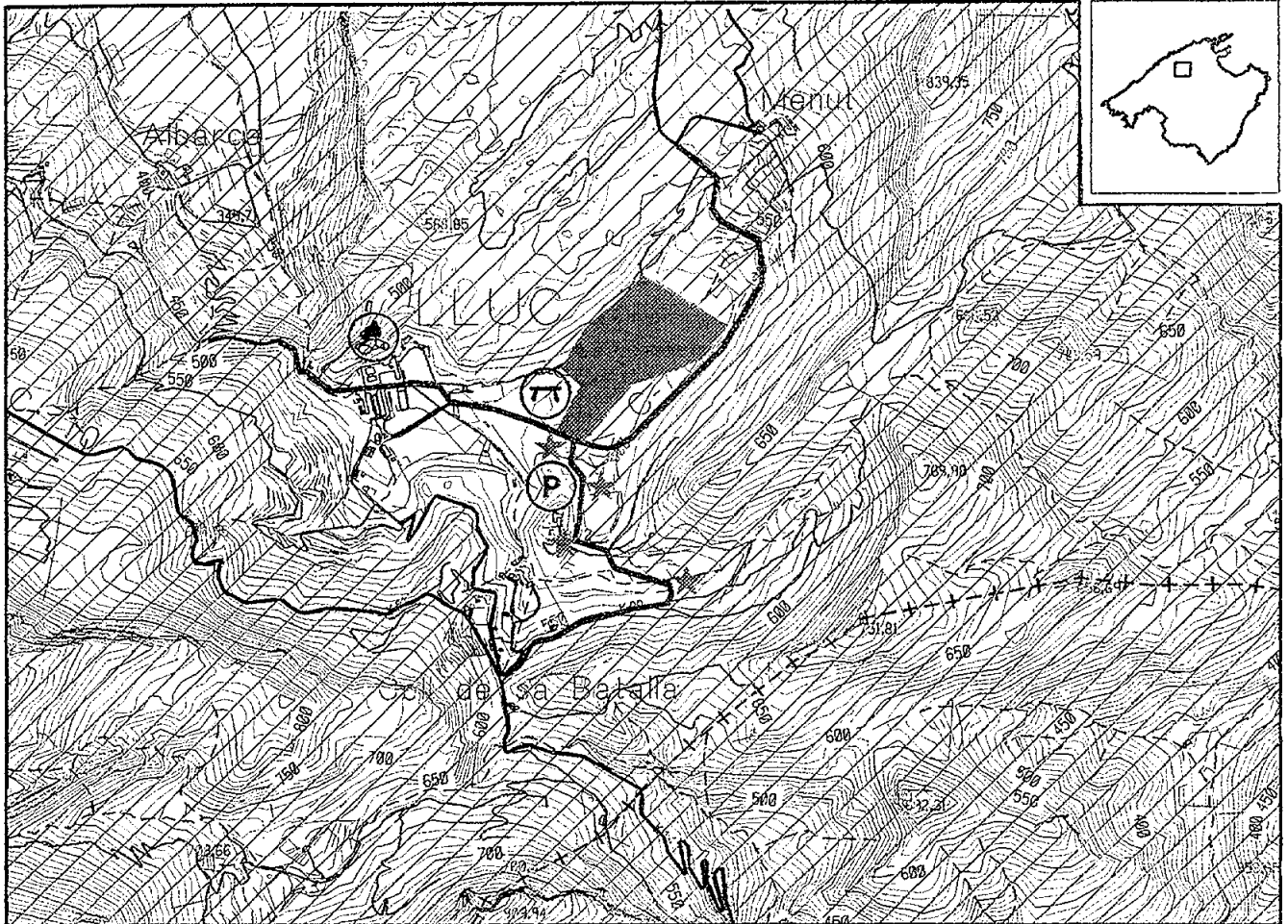
Tanmateix, l'àrea d'acampada annexa de Can Amer, que registrarem a les nostres visites de camp, no entra dins de la jurisdicció del monestir de Lluc, i, per tant les seves dades no l'inclouen. Aquesta àrea, que és veïnada de l'àrea d'acampada del monestir, és de propietat privada, però els seus actuals propietaris es deleixen per vendre-la, segons se'ns ha informat.

Tot plegat, les dades oficials que se'ns proporcionaren al monestir no reflecteixen fidelment la realitat, donat que no tots els acampadors compleixen amb el requisit de demanar permís, ni de restringir les seves activitats a l'àrea d'acampada del monestir.

Els guardes forestals del SECONA aprofiten l'interès del monestir per gestionar l'ús d'acampada d'aquesta zona, per inhibir-se en la seva gestió. El resultat de la manca de vigilància i reglamentació és el vandalisme més salvatge, que arriba a l'extrem d'arrabassar les portes dels excusats per alimentar les foganyes (A.C., 1995). Al monestir s'hi pot comprar llenya per fer foganyes, però aquesta àrea està massa enfora i la manca de vigilància afavoreix la predació de branques, amb la conseqüent degradació de l'entorn. S'han detectat acumulacions i escampadissa general de fems i excrements. També tenim constància del destorbament que provoca entre els propis usuaris l'ús d'equips de música amb el volum excessivament alt (A.C., 1995).

El vandalisme i la manca de control de l'àrea ha arribat a tal extrem que els administradors del monestir es veuen incapaços de mantenir la seva gestió i han recorregut al Grup d'Espai de Mallorca (GEDEM) per a que ho gestioni. Està previst que mantinguin un servei de vigilància i d'informació als usuaris de l'àrea d'acampada, a més de delimitar l'àrea, per tal d'evitar l'excessiva alteració de l'entorn i l'invassió dels terrenys contigus (A.C., 1995).

Mapa de localització
AURIMN núm. 47.13.- Area d'acampades de
Lluc i Son Amer
 ENP núm.- Serra de Tramuntana

Escala 1:25.000

Equidistancia de les corbes de nivell: 10 m

SÍMBOLS PICTÒRICS REFERITS A PRESENCIA DE:

	Localització de la AURIMN
	Acces rodat
	Acces per viannats
	ENP (ANET i ARIP)

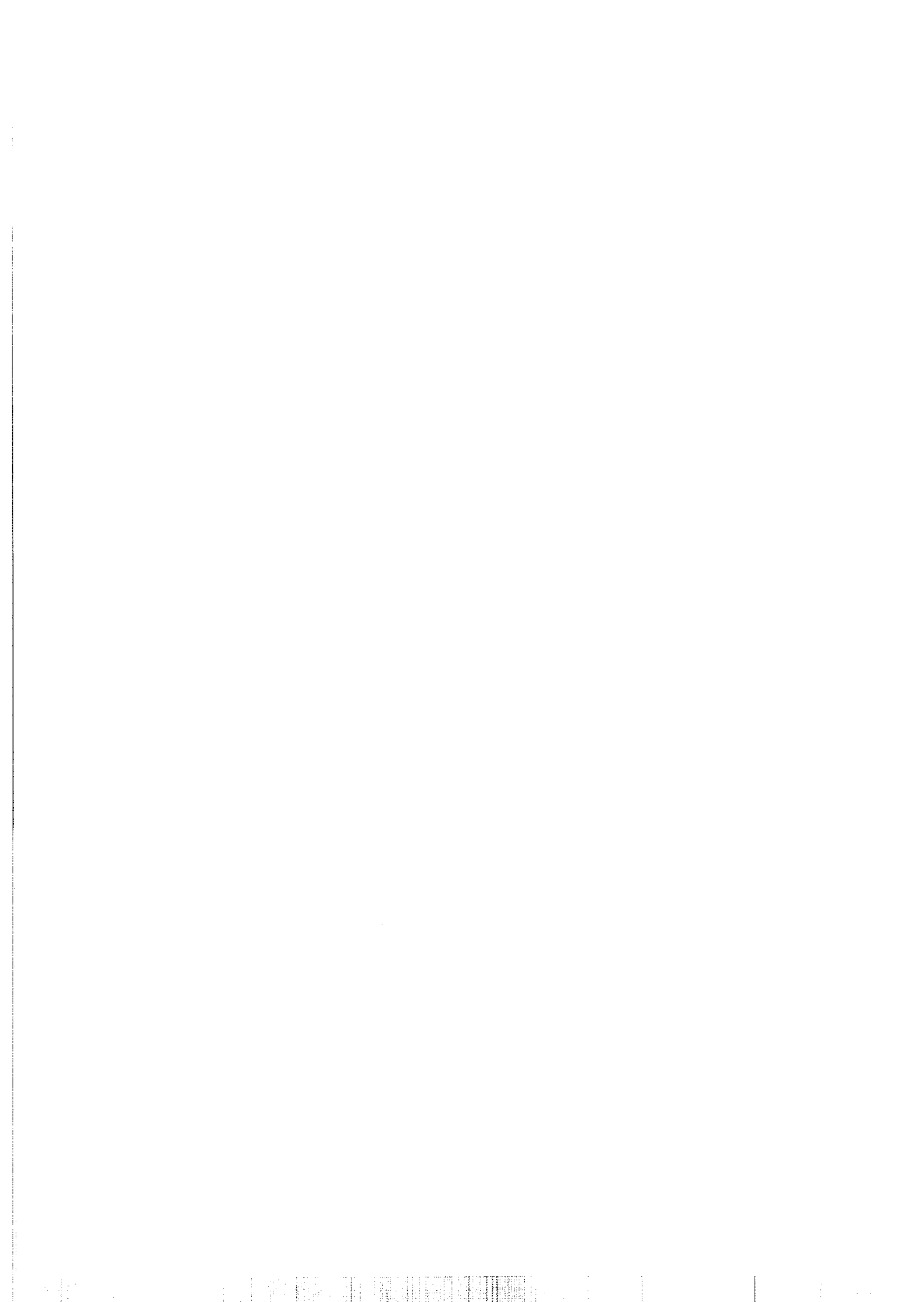
INSTAL·LACIONS I SERVERS

	Aparcament
	Bar-restaurant-café
	Instal·lacions de picnic
	Venda de tenya
	Llocus de gandules i para cols

SIGNES CONVENCIONALS

	Límit municipal
	Corba de nivell, mestra
	Corba: de depressió, interpolada. Cota altimètrica
	Vértexs: de primer ordre, d'ordre inferior
	Línia de costa. Riu Torrent
	Estany: natural, artificial. Embassament
	Piscina. Alqueria
	Salinas
	Autopista, autovia
	Autopista, autovia en construcció
	Cerrelera, comarcal, local, particular o pista
	Carretera en construcció
	Camí
	Ferrocarril de via estreta
	Pont. Túnel
	Línia elèctrica d'alta tensió
	Edifici públic o singular, privat
	Edifici: en construcció, en ruïnes. Cabana
	Paret, tàpia Mur
	Vorrada
	Far. Belloa
	Molí
	Pedrera, grevora. Abocador, endorroc
	Límit ANET
	Límit ARIP

AURIMN nº 47.14, àrea recreativa des Pixarells

L'àrea recreativa des Pixarells es troba dins terrenys de la finca de propietat pública estatal de Manut, hi han taules, bancs i fogons de torrada, una font i excusats. El càmping és permès, per un nombre màxim de vint-i-cinc tendes de campanya. L'àrea es troba a ponent de la carretera de Lluc a Pollença, a l'alçada de l'altra àrea recreativa de Manut, però a l'altra costat de la carretera. L'accés es pot realitzar en cotxe, però no hi han condicionades àrees específiques d'aparcament, de manera que la única limitació a l'accés motoritzat són els límits de la finca, que està tancada i els rasclers que ho puguin impedir. Els terrenys són de propietat pública estatal.

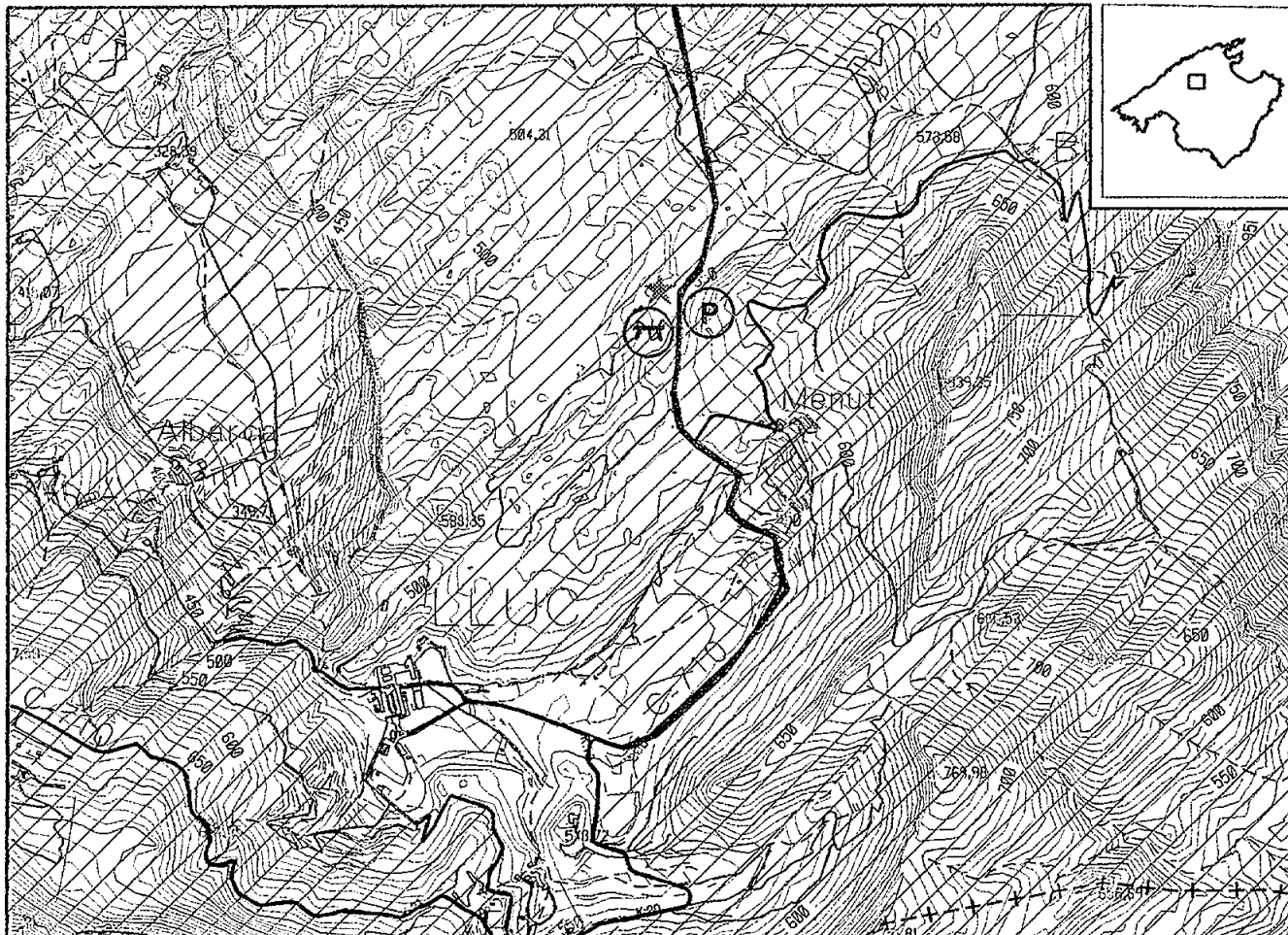
Segons l'anàlisi de les dades dels nostres recomptes, l'àrea té una especialització funcional de grau baix (1) de picnic i d'acampada. Les seves puntuacions a l'anàlisi factorial tenen valors del desè decil per al segon factor, de picnic hivernal amb presència d'instal·lacions.

L'acampada institucionalitzada però sense reglamentació ni vigilància ha donat lloc, també aquí, a l'aparició de conductes d'apropiació de redols, que es privatitzen per part dels usuaris més assidus. La situació es va haver de resoldre mitjançant la intervenció de les forces d'ordre públic; però no s'ha incrementat la reglamentació, la senyalització o la vigilància per tal d'evitar que aquests fets es tornin a repetir.

La llunyania del punt de venda de llenya, que es troba a l'àrea recreativa veïnada de Manut, i la manca de vigilància propicia la predació de llenya dels voltants, amb el conseqüent efecte de desforestació i danys als arbres. Els sòls es denuden i es compacten degut al trànsit rodat i de vianants.

Les conductes més comunes són les dels usuaris, en grups familiars i amb infants, que no s'allunyen dels seus cotxes, els quals aparquen vora mateix de les instal·lacions de picnic, amb les portes obertes i la ràdio encesa (sentint l'evolució de les competicions esportives). Es fan foganyes per torrar, es juga a futbol o a jocs de taula.

Mapa de localització
AURIMN núm. 47.14.- Area recreativa des
Pixarells
 ENP núm.- 47.- Serra de Tramuntana

Escala 1:25.000

Equidistancia de les corbes de nivell: 10 m

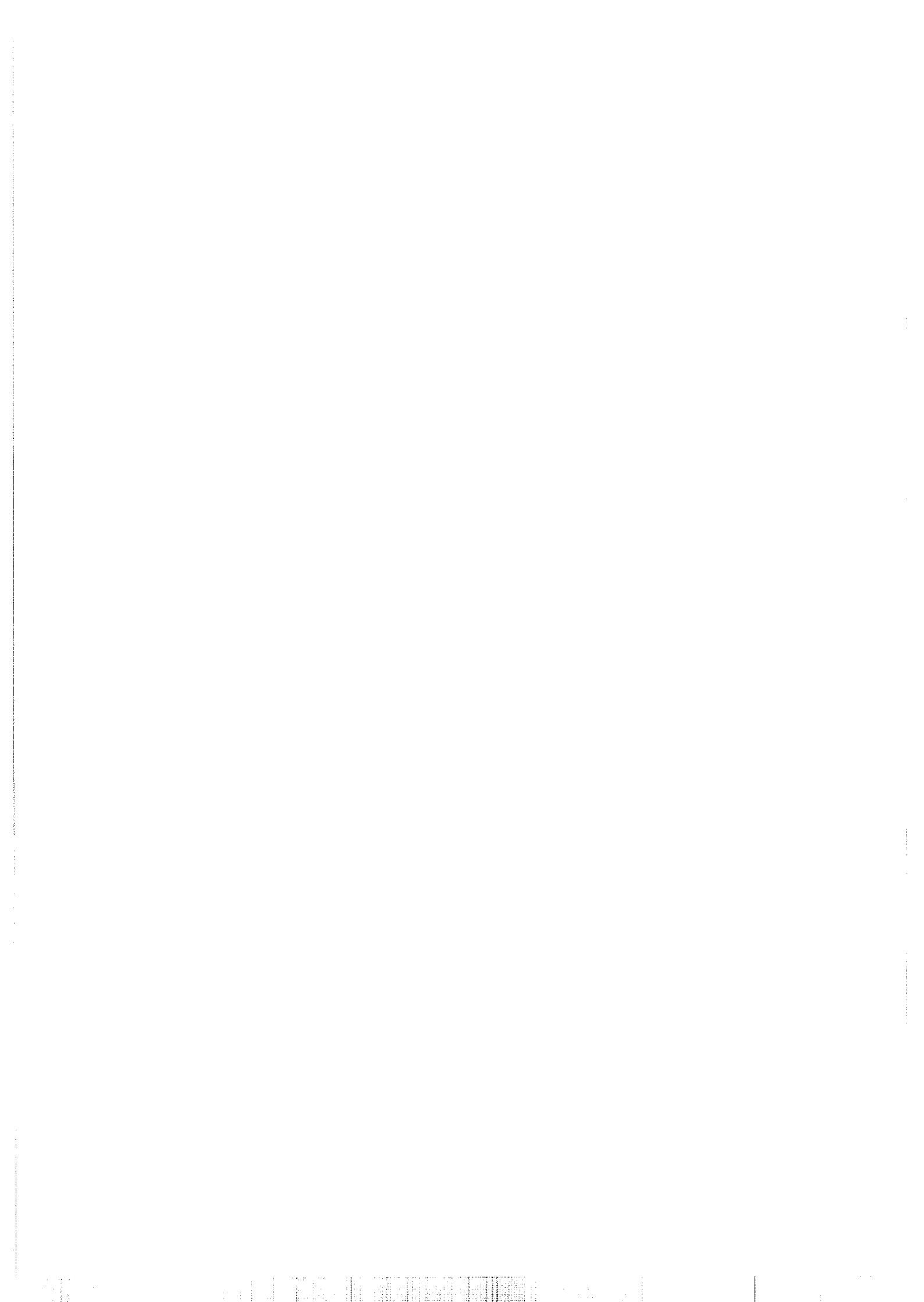
SÍMBOLS PICTÒRICS REFERITS A PRESENCIA DE:

	Localització de la AURIMN
	Accés rodal
	Accés per vianneta
	ENP (ANEI ARIP)
INSTALLACIONS I SERVEIS	
	Aparcament
	Bar-restaurant-quotoc
	Instal·lacions de picnic
	Venda de sonya
	Lloçur de gandries i para sola

SIGNES CONVENCIONALS

	Limit municipal
	Corba de nivell, mestra
	Corba de depressió, interpolada. Cote altimètrica
	Vértex: de primer ordre, d'ordre inferior
	Línia de costa. Riu. Torrent
	Estany: natural, artificial Embassament
	Piscina, Alguemolls
	Saïnes
	Autopista, autovia
	Autopista, autovia en construcció
	Carretera: comarcal, local, particular o pista
	Carretera en construcció
	Camí
	Ferrocarril de via estreta
	Pont. Túnel
	Línia elèctrica d'alta tensió
	Edifici públic o singular, privat
	Edifici en construcció, en ruïnes. Cabana
	Paret, tàpia. Mur
	Vorada
	Far. Balaa
	Molí
	Pedrera, gravera. Abocador, enderroc
	Limit ANEI
	Limit ARIP

AURIMN n° 47.15, àrea recreativa de Manut

La finca de propietat pública estatal de Manut, de 388 ha, acull, d'entre d'altres, aquesta altra àrea recreativa i d'acampada consentida, al costat de la carretera de Lluc a Pollença. Més a l'interior, amb accés rodat, també hi han les instal·lacions d'un viver forestal públic. A la vora de les instal·lacions de picnic hi ha una caseta on s'hi emmagatzema llenya que es ven en feixos per fer foganyes. El venedor de llenya, que està contractat pel serveis forestals amb una contracta amb el SECONA, fa de vigilant de l'àrea. Però la zona utilitzada pels acampadors i pels que hi van a fer picnic s'estén molt enfora del seu abast.

L'aparcament dels vehicles es realitza, generalment, a l'entrada de les àrees. Però també hi han casos de vehicles que s'endinsen, de qualsevol manera, fins situar-se sota les alzines i vora les tendes de campanya o les taules i bancs de picnic.

Segons l'anàlisi de les nostres mostres de camp, aquesta àrea té una especialització funcional de grau baix (1) d'acampada amb tendes i amb caravanes i alt (4) de picnic. Pel que fa a les seves puntuacions a l'anàlisi factorial, el pes que dona per al segon factor, d'ús de picnic, hivernal amb instal·lacions, es troba entre els del desè decil.

Segons ens va informar el propi vigilant, els mesos de major activitat d'aquesta àrea són els que van de novembre a abril, concentrant-se l'ús als caps de setmana i festius. La majoria dels usuaris que en fan ús són palmesans, que hi van a esbravar-se. A l'àrea d'acampada es donen casos d'usuaris que deixen la tenda de campanya muntada entre setmana, guardant-se el lloc pel cap de setmana següent. Aquestes conductes, que com hem vist deriven en l'apropiació i consolidació d'instal·lacions particulars, és vista amb naturalitat per part del venedor-vigilant de l'àrea.

Tot i així, guardes forestals ens han informat que d'ençà que hi ha un encarregat de la venda de llenya, que també fa funcions de vigilància, els usos són menys conflictius.

Quan les àrees d'aparcament es saturen, alguns usuaris aparquen a les voreres de la carretera. Aquesta situació es va constatar a una de les nostres visites a les 12,30 ha. (27-11-94).

Les activitats que hem enregistrat a aquesta àrea no disten de les d'altres àrees recreatives oficials de picnic: joc de bingo, bolei, futbol...

Malgrat es vengui llenya, els voltants de l'àrea estan molt afectats per l'ús massiu: compactació dels sòls per mor del trànsit a peu, desforestació, sobretot dels estrats arbustiu i herbaci, i acumulacions i escampadissa de fems i excrements.

Els conflictes d'usos que hi hem detectat són de competència per l'espai entre els propis recreacionistes i de destrobament mutu, amb renou, jocs de pilota, cans, etc.

Mapa de localització

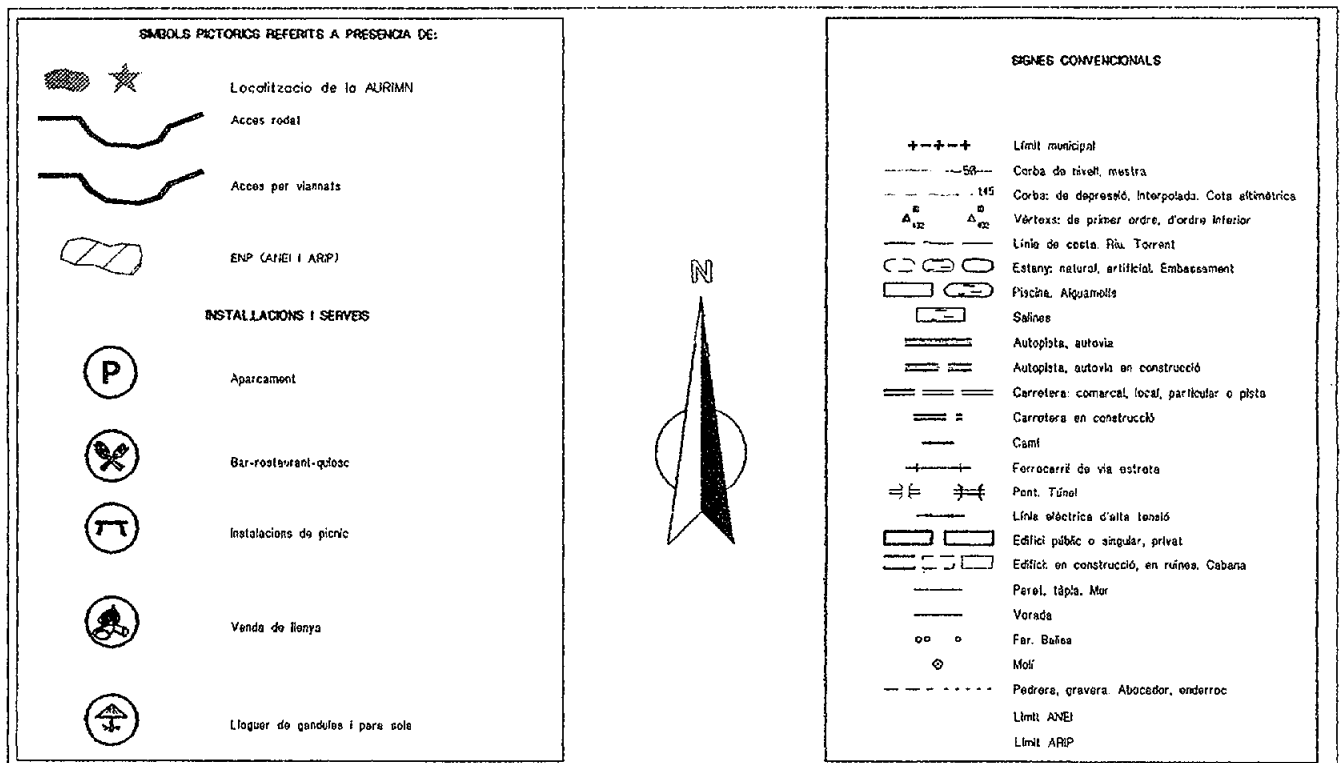
ENP núm. 47.15.- Area recreativa de Manut

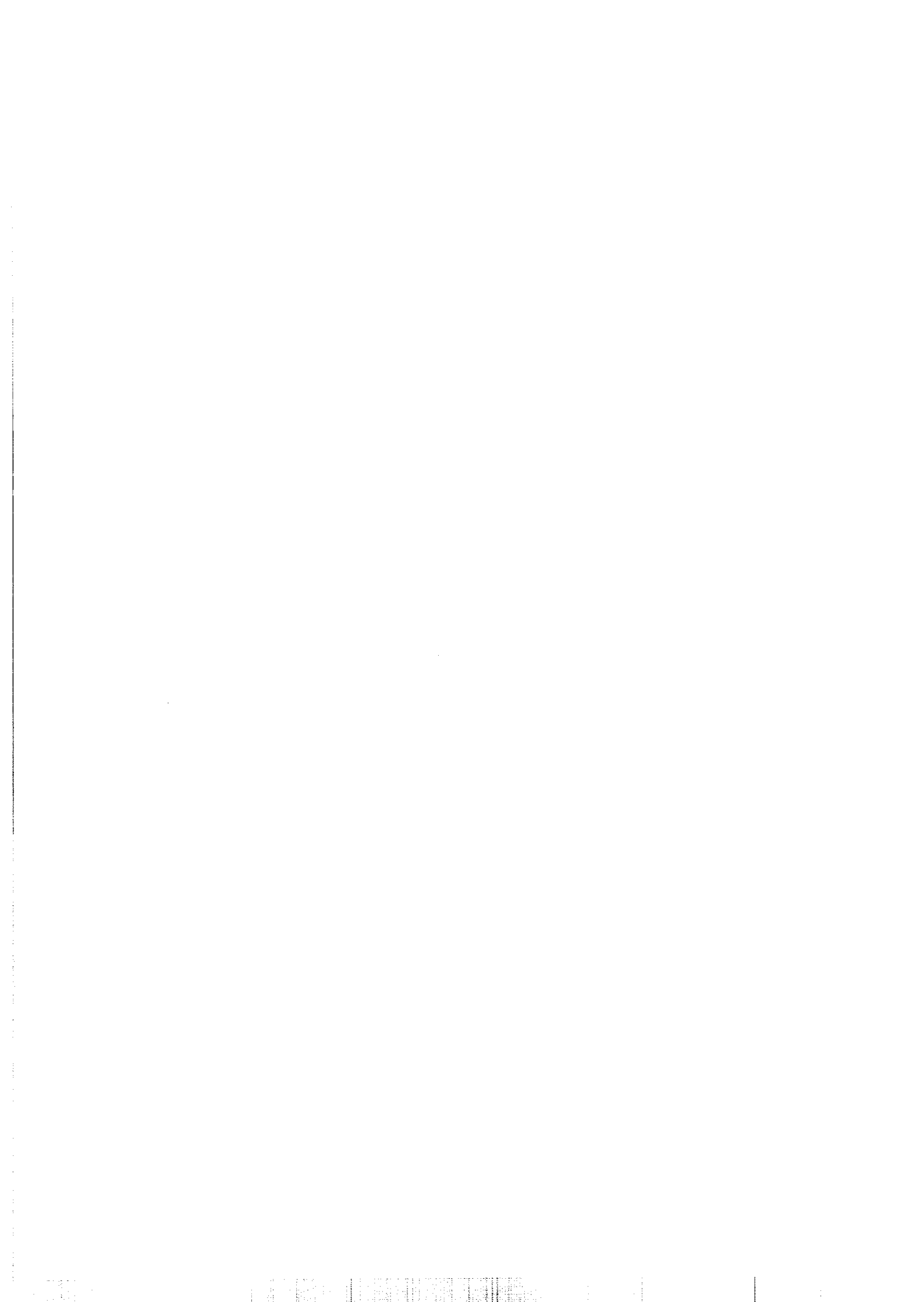
ENP núm. 47.- Serra de Tramuntana

Escala 1:25.000

Equidistancia de les corbes de nivell: 10 m

AURIMN n° 47.16, àrea recreativa de Ca s'Amitger

Les instal·lacions de picnic que reben aquesta denominació es troben als voltants de l'aparcament del monestir de Lluc, al seu costat de ponent i als marges del camí que mena al Clot d'Albarca, dins d'un alzinar.

Aquesta àrea és de les que menys es sembla a un espai natural, però al menys els hi fa el pes al seus usuaris. La seva massificació és tremenda, però la seva elevada accessibilitat i la proximitat a les instal·lacions del monestir li donen molt d'atractiu per als usuaris menys aventurers.

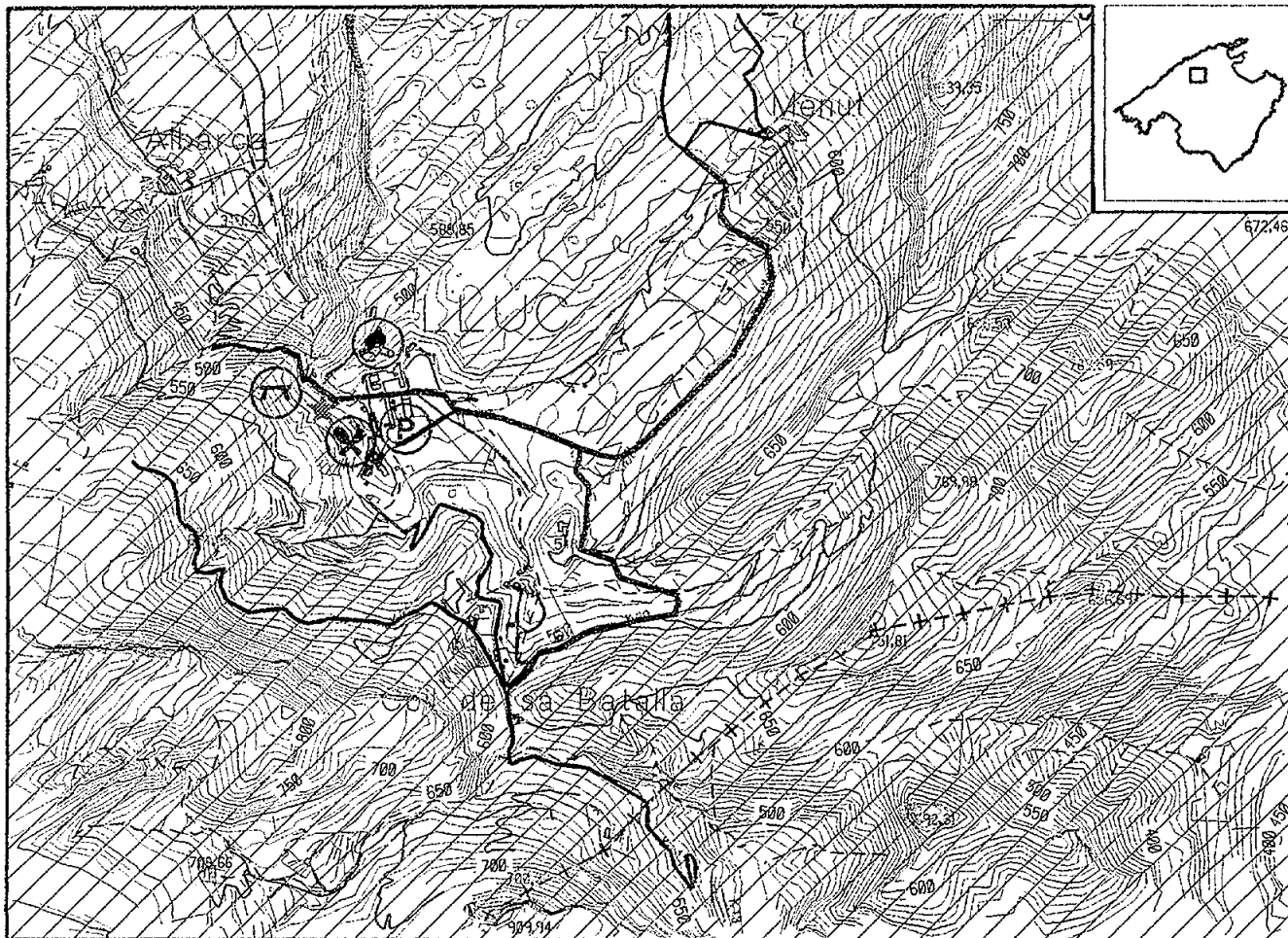
Hi han excusats i un vigilant dels serveis forestals. Es ven llenya per fer foganyes al monestir.

Segons l'anàlisi comparativa dels nostres recomptes, aquesta àrea té un grau elevat (3) d'especialització funcional de picnic. A l'anàlisi factorial puntua als valors del desè decil per al segon factor, d'ús de picnic, hivernal amb presència d'instal·lacions.

Els voltants de l'àrea estan degradats per mor d'aquest ús: els sòls estan compactats, la vegetació herbàcia i arbustiva pràcticament no existeix i els arbres, fonamentalment alzines, es veuen danyats. Malgrat els esforços per la seva neteja, es visible l'escampadissa de fems arreu.

La imatge de instal·lació turística d'un indret de valors patrimonials, bàsicament monumentals, es ressent per mor d'aquesta aglomeració que es podria reconduir a d'altres llocs menys conspicus. L'opinió dels gestors de les instal·lacions de restauració de l'entorn sobre aquesta àrea recreativa, no és, lògicament, molt positiva. No es detecten altres conflictes d'usos, llevat dels de destorbament i competència per l'espai entre els recreacionistes en les situacions de saturació, que són freqüents.

Mapa de localització
AURIMN núm. 47.16.-.- Area recreativa de
Ca s'Amitger
 ENP núm. 47.- Serra de Tramuntana

Escala 1:25.000

Equidistancia de les corbes de nivell: 10 m

SÍMBOLS PICTÒRICS REFERITS A PRESENCIA DE:

	Localització de la AURIMN
	Accés rodal
	Accés per viannats
	ENP (ANEI i ARIP)

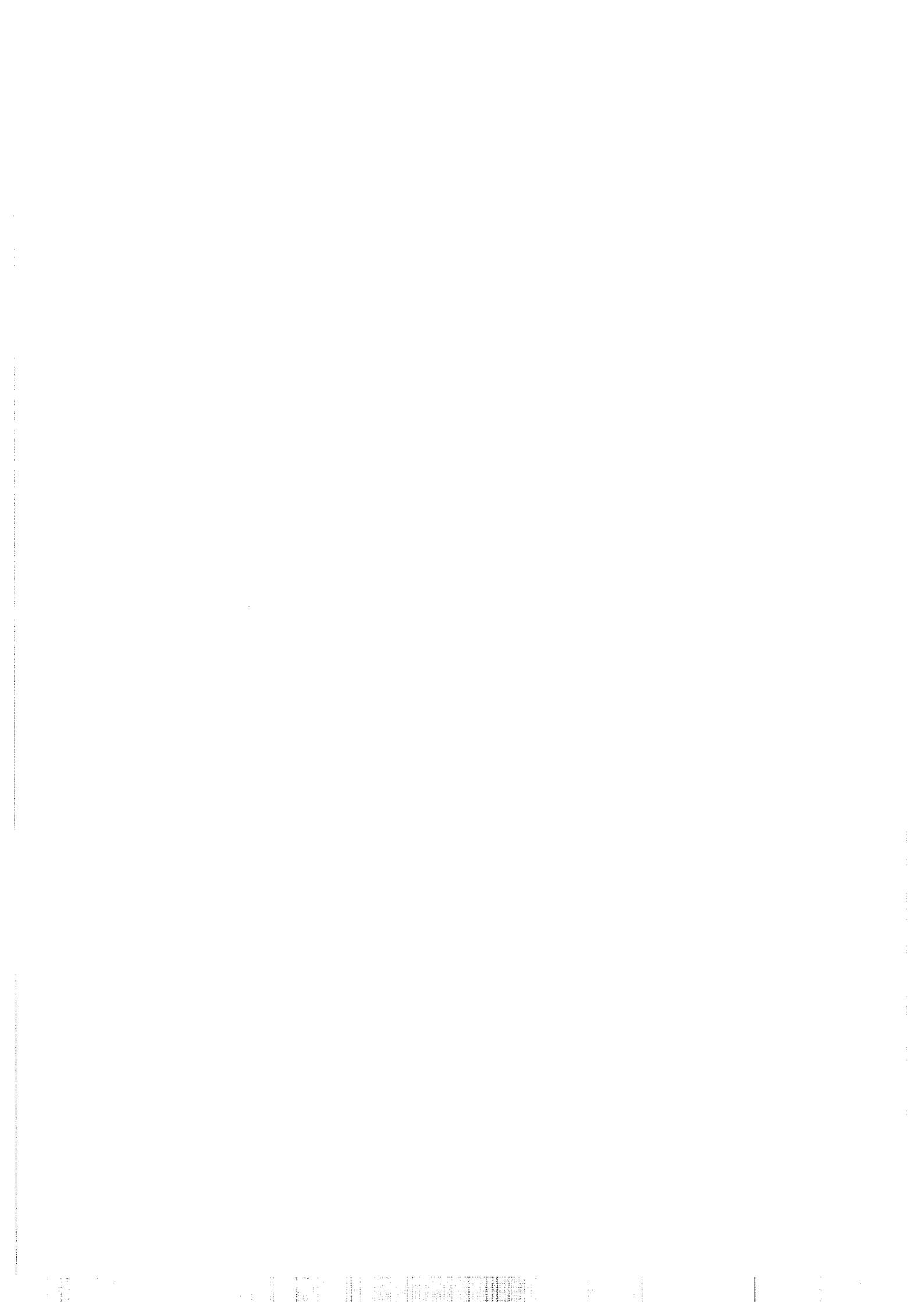
INSTALLACIONS I SERVEIS

	Aparcament
	Bar-restaurant-qaosc
	Instal·lacions de picnic
	Venda de lletya
	Lloguer de gandules i para sola

SIGNES CONVENCIONALS

	Límit municipal
	Corba de nivell, mostra
	Corba de depressió, interpolada. Cota simétrica
	Vértex: de primer ordre, d'ordre inferior
	Línia de costa. Riu. Torrent
	Estany: natural, artificial. Embassament
	Piscina. Aiguamolls
	Salines
	Autopista, autovia
	Autopista, autovia en construcció
	Carretera comarcal, local, particular o pista
	Carretera en construcció
	Camí
	Ferrocarril de via estreta
	Pont. Túnel
	Línia elèctrica d'alta tensió
	Edifici públic o saiguer, privat
	Edifici en construcció, en ruïnes. Cabana
	Paret, tàpia. Mur
	Vorada
	Fer. Balisa
	Molí
	Pedraera, gravera. Abocador, endarrerac
	Límit ANEI
	Límit ARIP

AURIMN n° 47.17, camí del Barranc de Biniaraix

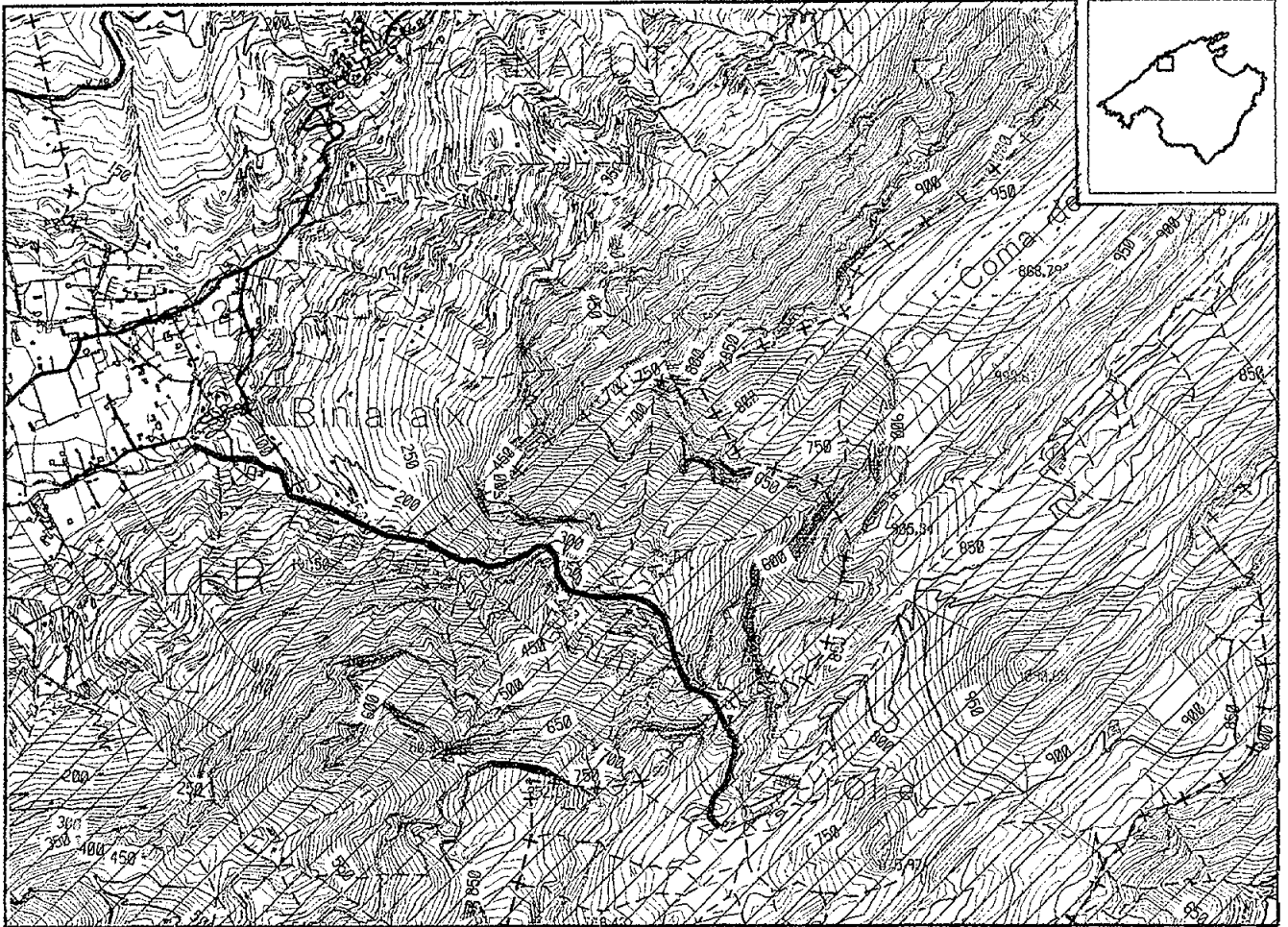
El camí del Barranc de Biniaraix és un dels tres itineraris d'excursió que hem decidit incloure a l'anàlisi estadística de les AURIMN, tot i les deficiències del nostre mètode de recompte per aquest tipus d'activitat, amb caràcter orientatiu i en base a la selecció prèvia dels itineraris que tenen major índex d'aparició a les guies d'excursió (BLÁZQUEZ, 1996). Aquest és un tram de l'antic camí que unia Sóller i Lluç que conserva una excel·lent qualitat del seu empedrat, gràcies, en part a les tasques de restauració i manteniment que han dut a terme de l'Ajuntament de Sóller i el Consell Insular de Mallorca. El camí parteix de Biniaraix i arriba fins a les cases de Lofra, travessant un barranc rodejat de cingles que el fan molt espectacular.

Els resultat de l'anàlisi de les nostres dades de camp li atorguen el grau baix (1) d'especialització funcional de passeig, moderat (2) de ciclisme i màxim (5) d'escalada i barranquisme (dins d'"altres" a la taula). Puntua dins dels valors del quart quartil del segon valor, d'activitat de picnic, però just al llindar del valor mínim per fer-ho. Això és degut a que es tracta d'activitats hivernals i a la presència de trànsit ciclista, que té un coeficient de correlació de 0,12 per aquest factor. També puntua als valors del quart quartil per al tercer factor, de trànsit motoritzat, ciclista i hípic.

L'ús massiu del Barranc provoca la seva degradació, que és pal·liada pels organismes abans esmentats que restauren les marjades i l'empedrat. També s'aprecia l'escampadissa de fems a tot l'entorn, la predació de llenya per fer foganyes, la compactació del sòl i la desforestació a determinats redols on es fa picnic i acampada.

Com analitzam a l'apartat 3.3, aquest és un dels itineraris preferits pels excursionistes, que durant molts d'anys generava conflictes amb els propietaris i amos de Lofra. Amb el temps, la situació s'ha anat relaxant, però els excursionistes menys respectuosos creen conflictes, com arreu de la Serra de Tramuntana, amb els pastors, agricultors i propietaris de les possessions de muntanya, que no en treuen res de l'accés massiu a les seves finques. Aquestes situacions s'agregen de cada dia més, sobretot, amb l'aparició d'iniciatives de guiatge de grups de turistes que reben una remuneració per la seva activitat. En aquests casos, que són de cada dia més freqüents, els pagesos es rebel·len, exigint, de moment tímidament, una compensació pel pas dels grups d'excursionistes.

Mapa de localització
AURIMN núm. 47.17.- Barranc de Biniaraix
 ENP núm. 47.- Serra de Tramuntana

Escala 1:25.000

Equidistancia de les corbes de nivell: 10 m

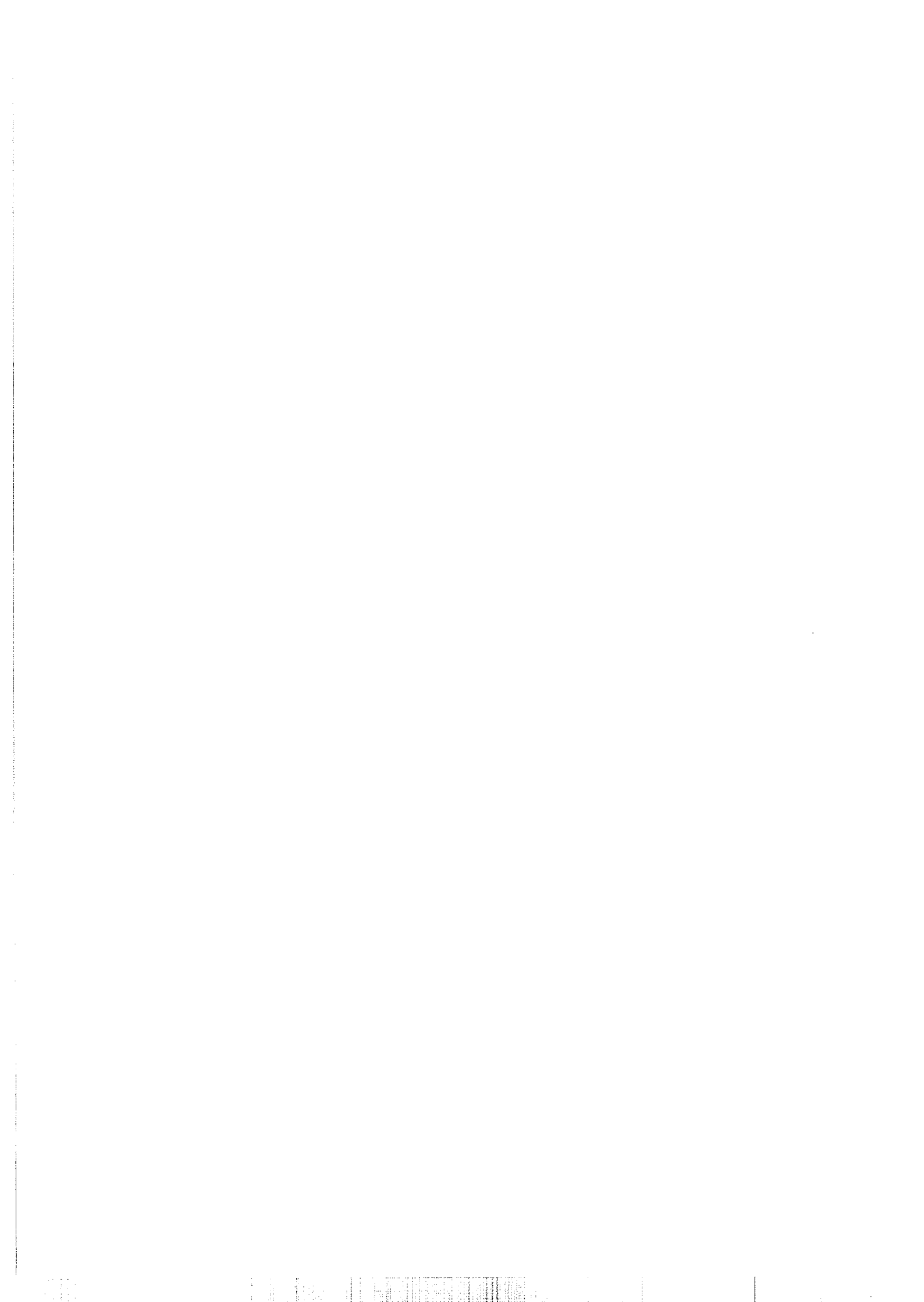
SÍMBOLS PICTÒRICS REFERITS A PRESENCIA DE:

	Localització de la AURIMN
	Accés rodal
	Accés per viarriats
	ENP (ANEI i ARIP)
INSTALLACIONS I SERVEIS	
	Aparcament
	Bar-restaurant-quadec
	Instal·lacions de picnic
	Venda de flors
	Lloc per a gaudir i para sol

SIGNES CONVENCIONALS

	Límit municipal
	Corba de nivell, mestre
	Corba de depressió, interpolada Cota altimètrica
	Vèrtex de primer ordre, d'ordre inferior
	Línia de costa. Pís. Torrent
	Ectany: natural, artificial Embassament
	Piscina, Aiguamolls
	Salines
	Autopista, autovia
	Autopista, autovia en construcció
	Carretera comarcal, local, particular o pista
	Carretera en construcció
	Camí
	Ferrocarril de via estreta
	Port. Típic
	Línia elèctrica d'alta tensió
	Edifici públic o singular, privat
	Edifici en construcció, en ruïnes. Cabana
	Parot, tàpia, Mur
	Vorada
	Fer. Bolse
	Mor
	Pedrera, gravera. Abocador, enderroc
	Límit ANEI
	Límit ARIP

AURIMN n° 47.18, camí del Puig de Massanella per Comafreda

El camí del Puig de Massanella, des del Coll de sa Batalla a Lluc, per la Comafreda, és un dels tres itineraris d'excursió que hem decidit incloure a l'anàlisi estadística de les AURIMN, tot i les deficiències del nostre mètode de recompte per aquest tipus d'activitat, amb caràcter orientatiu i en base a la selecció prèvia dels itineraris que tenen major índex d'inclusió a les guies d'excursió (BLÁZQUEZ, 1996).

Un antic camí de nevaters puja per la Comafreda fins a les cases de neu del Puig de Massanella. A l'altre coster, trobam el camí de Lluc a Mancor pel Coll de sa Línia.

La primàcia d'aquest camí, d'entre els més populars de la Serra, se'ns ha fet palesa amb la constatació de l'organització d'excursions a cavall i amb vehicles de tot-terreny, des de les cases de Massanella, al vessant meridional del puig, al terme municipal de Mancor de la Vall, fins al Coll de sa Batalla, passant per les Cases des Bosc, pel Coll de sa Línia i Comafreda.

L'anàlisi de la informació de freqüentació de la que disposam atorga a aquesta àrea graus d'especialització funcional baixos (1) de passeig i acampada, moderat (2) de trànsit motoritzat i màxim (5) d'hípica. Pel que fa a les seves puntuacions a l'anàlisi factorial, aquesta àrea puntua entre els valors del desè decil per al tercer factor, de trànsit motoritzat, ciclista i hípica.

La possessió de Comafreda es troba molt a prop de Lluc, a on s'hi pot arribar amb transport públic. El seu camí és molt bo de seguir, i no deixa fins al cim del Massanella. El camí recorre un comellar molt ample, on hi abunden els rotllons de sitja i d'altres redols que són molt apropiats per acampar i fer bivac. Encara s'hi afegeix el fet que el massís del Massanella és el segon més alt després del massís del Puig Major, al qual, però, no es pot pujar sense un permís de l'exercit, donat que hi ha instal·lada una base militar al cim. Tot plegat va fer que aquest indret es popularitzés molt entre els grups de jovent de Palma, que hi anaven a fer excursions, bivac i acampades, una mica "a la bona de Déu".

El camí de pujada al Puig de Massanella, per la Comafreda, exemplifica l'atractiu que exerceixen els voltants del monestir de Lluc per al jovent de Ciutat que desitja emocions fortes, ja siguin d'acampada, escalada, o esports d'aventura para-militars. Recentment, hem trobat una tenda nova a Inca, que es troba al camí d'accés a Lluc, especialitzada en material d'esports d'aventura para-militar: arcs, sarbatanes, ganivets, escopetes i pistoles, roba de camuflament, etc, la qual aprofita l'afluència d'aquests tipus d'usuaris del medi natural.

Tots aquests usos provoquen greus impactes a l'entorn, sobretot pel fet de tractar-se de grups juvenils, sense organització ni respecte a normes de conducta a la muntanya. Els propietaris es queixen molt del vandalisme, l'escampadissa de fems i la predació de llenya.

Segons se'ns ha informat, els propietaris i els amos de les possessions de Comafreda i Massanella han decidit treure qualche profit de l'ús recreatiu intensiu que aquesta àrea té, i que s'incrementa de cada dia. En aquest interès per treure qualche profit econòmic no han estat selectius amb les activitats que s'hi havien de realitzar. Segons se'ns ha informat cobren cinc-centes pessetes als excursionistes que hi entre a peu entre setmana i dues-centes els caps de setmana, mil pessetes al que ho fan en bicicleta i entre mil i mil cinc-centes als que duen una tenda de campanya. Alguns guies i redactors de llibres d'excursions per turistes ens han manifestat les seves reaccions davant d'aquesta iniciativa dels amos de Comafreda. En termes generals, manifesten el seu acord amb aquests cobraments, sobretot si així se'ls pot assegurar l'accés a totes les finques de la Serra; però a la vegada demanen el control institucional d'aquest cobrament, per exemple amb l'expedició d'un permís genèric per a tots els camins per a vianants, afavorint, a la vegada l'establiment d'un servei efectiu de vigilància i control del vandalisme (Valerie Crespí-Green, comm. pers. i PARKER, 1996).

Els amos de Comafreda han promogut les excursions guiades amb cotxes de tot terreny per turistes durant l'estiu, en grups d'entre quatre i dotze vehicles amb una mitjana de sis ocupants cadascun. Les Cases des Bosc s'han habilitat per a l'ús públic, amb taules de picnic a l'alzinar per acollir aquests grups d'"excursionistes". La freqüència en que es realitzen aquestes "excursions" és diària, però només tenim constància que s'hagui fet durant el mes de juliol de 1995.

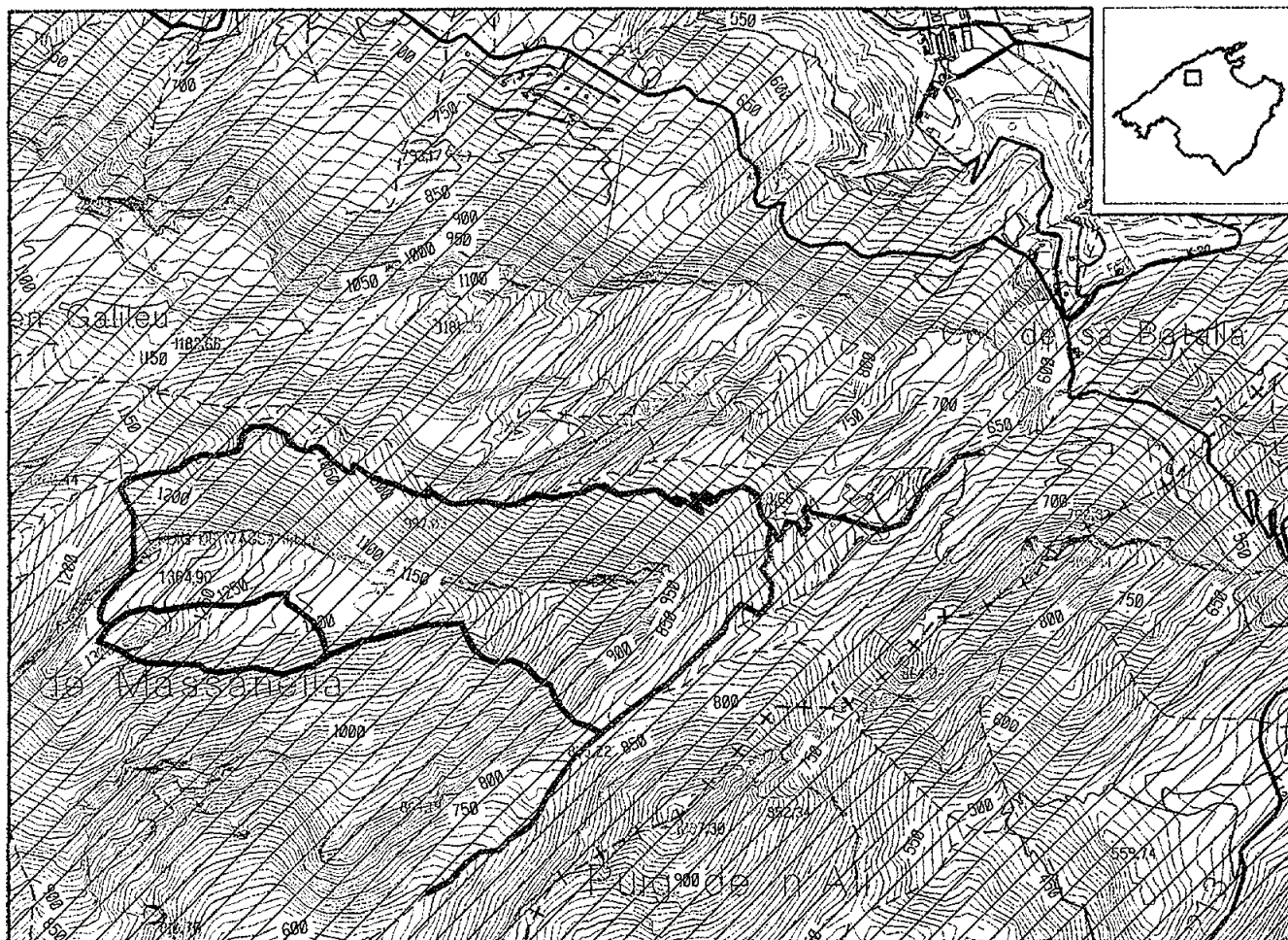
D'altra banda, també hem constatat, tal i com figura a l'anàlisi d'especialització funcional, el trànsit de cavalls, motos de trial i l'acampada.

A més, el propi batlle de Mancor, que és a la vegada el Guarda Forestal de l'àrea, ens ha constatat el trànsit de motocicletes de trial i de *quads*.

Mapa de localització

AURIMN núm. 47.18.- Camí del Puig de Massanella

ENP núm. 47.- Serra de Tramuntana

Escala 1:25.000

Equidistància de les corbes de nivell: 10 m

SIMBOLS PICTÒRICS REFERITS A PRESENCIA DE:	
	Localització de la AURIMN
	Accés rodat
	Accés per viannata
	ENP (ANEI i ARIP)
INSTAL·LACIONS I SERVEIS	
	Aparcament
	Bar-restaurant-quinse
	Instal·lacions de picnic
	Venda de llenya
	Llinyer de gandules i para sol:

SIGNES CONVENCIONALS	
	Límit municipal
	Corbe de nivell, mestra
	Corbe de depressió, interpolada. Cota altimètrica
	Vértexs: de primer ordre, d'ordre inferior
	Línia de costa, filu Torront
	Estany: natural, artificial Embassament
	Piscina Aiguamolls
	Sellnes
	Autopista, autovia
	Autopista, autovia en construcció
	Carretera: comarcal, local, particular o pista
	Carretera en construcció
	Camí
	Ferrocarril de via estreta
	Pont, Túnel
	Línia elèctrica d'alta tensió
	Edifici públic o singular, privat
	Edifici: en construcció, en ruïnes, Cabana
	Paret, tàpia, Mur
	Vorega
	Far, Balisa
	MMI
	Pedrera, gravera, Abocador, endorroc
	Límit ANEI
	Límit ARIP

AURIMN n° 47.19, sa Calobra

Aquesta és una de les tres àrees pilot que incloguérem a la dissertació del curs de postgrau en Planificació dels Recursos Rurals i Regionals (BLÁZQUEZ, 1993). Es tracta, bàsicament, de la desembocadura del Torrent de Pareis, que es denomina s'Olla, que té el seu curs encaixat a un barranc estret de parets molt escarpades i altes, que li donen molta espectacularitat. A començaments del present segle es va construir una nova carretera que comunica aquest punt de la desembocadura del Torrent de Pareis per terra, amb molt d'atractiu paisatgístic per si mateixa.

L'espai natural que és objecte del nostre interès és s'Olla, on s'hi troba el focus d'atracció turística i comunitats vegetals d'excepcional singularitat. Els nostres recomptes es centren a aquest indret, tot i referir-mos a l'AURIMN de sa Calobra, que és la generalització del nom de la cala veïnada, amb que es coneix popularment el conjunt.

L'arribada a sa Calobra també es pot realitzar per mar, amb creuers del tipus "golondrina" que comuniquen un petit port, situat a la cala veïnada de la desembocadura del Torrent de Pareis, que és sa Calobra pròpiament, amb el Port de Sóller. L'afluència turística massiva fins a aquest indret ha propiciat la construcció de diversos bars, restaurants i tendes de venda de records, així com un petit hotel. De moment, hi manca, però una àrea específica d'aparcaments, fent que la totalitat de vehicles que acudeixen a aquest indret, sobretot a l'estiu, aparquin a les voreres de la carretera, creant situacions de congestió circulatoria greu.

Segons les dades dels nostres recomptes de camp, sa Calobra té graus baixos (1) d'especialització funcional de bany, acampada, pesca i escalada (a l'epígraf d'"altres" a la taula). L'ús que més destaca és el de passeig, amb un grau d'especialització funcional màxim (5). La seva puntuació factorial es troba entre les del desè decil per al primer factor, d'us massiu, majoritàriament de bany, amb presència d'instal·lacions.

Una gran part dels usuaris que acudeixen a aquesta àrea ho fan amb excursions organitzades, en autocar, que freqüentment combinen el trajecte d'anada i el de tornada entre l'autocar i les embarcacions turístiques, comunicant sa Calobra amb el Port de Sóller. Aquests usuaris es concentren al migdia, a l'hora de dinar, per tal d'aprofitar les instal·lacions comercials de l'àrea. La seva activitat típica a aquesta àrea és la visita a s'Olla, adreçats per part del guies a veure el "bot d'aigua" que fa el torrent al barranc. Una vegada més, es menysprea l'atractiu dels vertaders valors dels nostres espais naturals, per recorre a la promoció dels símils "tropicalitzats" del que creïm que ha d'atreure als turistes.

Segons ens informà una guia d'autocars, sa Calobra és el focus d'atracció principal de les excursions turístiques denominades "Volta a l'Illa" o "Clàssica", que enllacen Palma amb Inca, Lluc, sa Calobra, el Port de Sóller i tornada a Palma, combinant l'autocar, els creuers i el tren de Sóller, amb diverses variants en funció

dels temps a la mar. Segons aquesta mateixa font, aquesta excursió és la més popular de les que es realitzen amb transport col·lectiu a l'illa. El cost actual de l'excursió per al client és de sis mil cinc-centes pessetes, de les quals, segons càlculs aproximats de la citada font, l'agència de viatges treu un benefici net de quatre mil pessetes, és a dir devers dos-centes mil pessetes per viatge. Aquesta aproximació als beneficis que proporcionen les excursions organitzades a aquest indret constata la rendibilitat immediata de la protecció dels espais naturals, tot i que la seva manca de gestió la fa curta de mires i insostenible. Els propis guies es queixen de la manca de tasques de manteniment i millora de s'Olla i de sa Calobra, així com de la precarietat de l'accés rodat amb la massificació actual.

L'afluència de visitants es concentra, segons se'ns ha informat, a l'estiu, des de mitjans de juny a mitjans d'octubre, és a dir, durant quatre mesos.

Aquest ús turístic, que és el majoritari (BLÁZQUEZ, 1993), contrasta amb les activitats desenvolupades pels residents, que visiten sa Calobra per anar a la platja de s'Olla, fer l'excursió de la davallada del Torrent de Pareis (vegis l'apartat 3.3), acampar o passejar contemplant el paisatge. La seva afluència es concentra més als dies de cap de setmana i festius; i l'accés el realitzen en cotxes particulars, que creen més problemes de congestió al carreró en cul-de-sac que dona accés a s'Olla, que no els autocars, els quals tenen, en canvi, el seu coll de botella a la carretera d'accés.

S'Olla és un indret privilegiat en quant a acústica, aquest fet és aprofitat per a realitzar un concert anual que organitza la Caixa de Balears, Sa Nostra. L'any 1993, en que es realitzà el dia 18 d'agost, hi assistiren devers 1.981 persones, segons els nostre propis recomptes. Aquest ús puntual és semblant al que recollim a l'apartat 3.4, dels Pancaritat a les ermites, en quant a que és esporàdica i puntual.

La desembocadura del Torrent de sa Calobra és l'àrea a la qual es mantenen condicions de certa naturalitat i que és el principal atractiu turístic i recreatiu. Per començar, l'accés es realitza a través d'uns túnels excavats a la roca que separa les dues cales. A s'Olla, que és així com es coneix la desembocadura del Torrent de Pareis, hi ha una platja de còdols entre cingles, i mirant cap a l'interior hi ha el barranc que forma el curs del Torrent. Aquest indret no és accessible amb gairebé cap vehicle, donada l'estretor del passadís d'accés. Hi ha un parell de fonts, basses, formades per les torrentades i pels temporals de mar i bosquines, que inclouen espècies vegetals molt singulars (com ara espècies del gènere *Limonium* o l'alis, *Vitex agnus-castus*).

La pressió recreativa sobre aquest indret, que és especialment fràgil, és enorme. Hi transiten milers de persones, s'hi fa picnic, acampada i bany. El resultat és la pèrdua de qualitat dels sòls, que es compacten i veuen les seves condicions químiques alterades i la pèrdua, també, de cobertura vegetal, pel trepitjament i la recol·lecció de branques i flors. La manca de vigilància i reglamentació d'ús

afavoreix la predació de llenya per fer foganyes, l'abandó de fems, amuntegats a la platja i escampats arreu, i l'acumulació d'excrements a punts concrets, allunyats dels tiranys d'accés.

L'acumulació de fems a s'Olla ha fet proliferar les poblacions de moixos, rates, gavines i pardals, fins a l'extrem que els propis comerciants de sa Calobra han organitzat caceres d'extermini de moixos orats.

Qualque moment de l'estiu, en que més freqüentació té la platja de s'Olla, s'hi instal·la un quiosc de venda de begudes.

La recollida dels fems de la platja i de s'Olla s'ha de realitzar amb carretons i sense motorització, donat que cap altre vehicle no passa pel passadís i els túnels d'entrada. L'organisme encarregat de la recollida dels fems és l'Ajuntament, que segons se'ns informà, ho fa quan té pressupost.

Els usos de picnic i acampada degraden molt aquest indret, tant ecològicament com paisatgísticament. A més, el fondeig d'embarcacions a la Cala de s'Olla genera conflictes amb els banyistes, donat que el fort pendent del fons marí fa ancorar els vaixells molt a prop de la platja.

Cal fer especial esment als conflictes provocats per la congestió del tràfic de l'accés a sa Calobra i l'aparcament de turismes i d'autocars a les voreres de la carretera i del carrer que comunica sa Calobra i el túnel de s'Olla.

Els comerciants dels restaurants de *self-service* i picnic, que donen servei als turistes que visiten l'àrea amb excursions organitzades amb autocars, també tenen oberta la seva pròpia guerra de competència per l'espai, a la qual sovint no es respecten les normatives urbanístiques, ni molt menys, cap altre norma de conducta o de professionalitat.

Aquesta iniciativa privada no supleix la manca d'uns excusats públics satisfactòriament, ni de recollida dels fems, ni d'informació o interpretació del patrimoni, ni de disponibilitat d'un telèfon públic.

Al nostre entendre, l'accés de sa Calobra a s'Olla s'hauria de fer exclusivament per vianants. També s'haurien de regular els usos de s'Olla, especialment l'acampada, que s'hauria de prohibir. Manquen serveis de vigilància i guiatge que adrecin l'atenció dels visitants als valors naturalístics i patrimonials de l'indret.

També és imprescindible preveure situacions de risc, amb plans d'evaüació i proveir l'àrea de serveis sanitaris d'urgència.

El finançament d'aquests serveis hauria de procedir, fonamentalment, de l'aportació de les agències organitzadores de les excursions amb autocars, així com dels comerços de sa Calobra.

Mapa de localització

AURIMN núm. 47.19.- Sa Calobra

ENP núm. 47.- Serra de Tramuntana

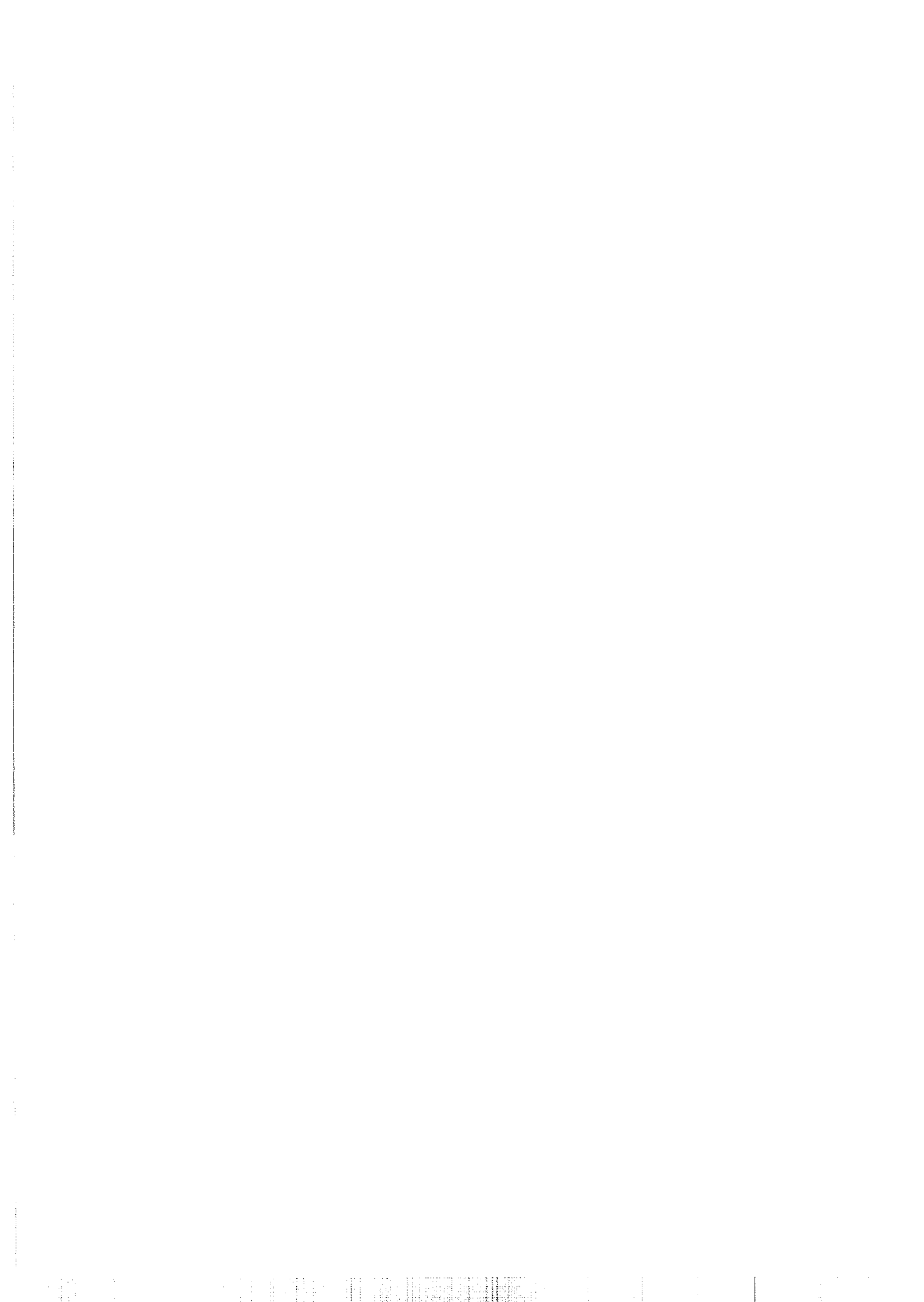

Escala 1:25.000

Equidistancia de les corbes de nivell: 10 m

SIMBOLS PICTÒRICS REFERITS A PRESENCIA DE:		SIGNES CONVENCIONALS	
	Localització de la AURIMN		Límit municipal
	Accés rodat		Corba de nivell, mestra
	Accés per viarriats		Corba de depressió, interpolada. Cota altimètrica
	ENP (ANEI i ARIP)		Vàrtex: de primer ordre, d'ordre interior
INSTALLACIONS I SERVEIS			Línia de costa. Riu. Torrent
	Aparcament		Estany: natural, artificial. Embassament
	Bar-restaurant-quíosc		Piscina. Alguamolls
	Instal·lacions de pícnic		Sotmes
	Venda de Kenya		Autopista, autovia
	Lloguer de gandules i para sola		Autopista, autovia en construcció
			Carretera: comarcal, local particular o pista
			Carretera en construcció
			Camí
			Ferrocarril de via estreta
			Pont. Túnel
			Línia elèctrica d'alta tensió
			Edifici públic o singular, privat
			Edifici en construcció, en ruïnes. Cabana
			Paret, tàpia. Mur
			Vereda
			Far. Balica
			Moll
			Pedrera, gravera. Abocador, endorroc
			Límit ANEI
			Límit ARIP

AURIMN n° 47.20, Camí de s'Arxiduc o des Teix

El camí d'ascens al Puig del Teix, seguint el Camí de s'Arxiduc, pel Pla des Pouet i es Caragolí o per es Cairats i sa Coma de Son Moragues, és un dels tres itineraris d'excursió que hem decidit incloure a l'anàlisi estadística de les AURIMN, tot i les deficiències del nostre mètode de recompte per aquest tipus d'activitat, amb caràcter orientatiu i en base a la selecció prèvia d'entre els itineraris que tenen major índex d'inclusió a les guies d'excursió (BLÁZQUEZ, 1996). Bona part d'aquest itinerari recorre la finca pública estatal de Son Moragues.

Els excursionistes que empren aquest camí parteixen, majoritàriament, de Valldemossa, que com veurem a l'apartat 3.3 és un dels principals centres d'inici d'excursions de la Serra de Tramuntana, després de Lluc.

El Camí de s'Arxiduc és un camí de bèstia, condicionat per poder transitar colcant a cavall, que recorre la carena dels cingles del massís del Teix sobre la costa de sa Foradada i Deià. L'objectiu mateix de la seva construcció va ser l'esbarjo de l'Arxiduc Lluís Salvador d'Àustria, qui es va encapritxat de les nostres illes a finals del segle XIX. Resseguint aquest camí es pot accedir al cim del Puig des Teix i també prendre el camí del Comellar de Son Moragues, que és una finca de propietat pública estatal (que té una extensió total de 580 ha.), on s'ha habilitat un refugi i una àrea recreativa de picnic vora la Font des Ropit, així com un refugi i la reconstrucció d'una sitja de carbó. Aquest comellar també acull una casa de neu i d'altres elements d'interès etnològic que no es troben en gaire bon estat de conservació, degut a la manca de tasques de manteniment. Però la feta més lamentable, que es deu a la gestió pública d'aquesta finca, és l'obertura d'una pista d'accés fins al refugi, per al trànsit de cotxes de tot-terreny, molt ample, amb molt de pendent i que incrementa molt l'erosió del sòl i del substrat, a més de ferir tota sensibilitat ambiental.

Segons les dades dels nostres recomptes de camp, aquest camí té graus baixos (1) d'especialització funcional de passeig i d'acampada i moderat (2) de trànsit de bicicletes. Les puntuacions factorials d'aquesta àrea la situen als valors del quart quartil per al segon i el tercer factors, de picnic hivernal amb presència d'instal·lacions i de trànsit motoritzat, ciclista i hípic, respectivament.

A més de l'afluència massiva de grups d'excursionistes procedents de Palma, aquesta àrea també registra el trànsit de grups d'excursionistes estrangers guiats, sobretot durant els dies laborables, que és quan manco residents troben.

A l'igual que succeeix a Comafreda, les àrees del Pla des Pouet i del Comellar de Son Moragues acullen usos d'acampada juvenil, a discreció, molts d'ells sense l'organització de grups d'escoltisme. Això és degut a la facilitat de l'accés en transport públic fins a Valldemossa i des d'allí fins als camins d'ascens, sense gaire complicació. Els mateixos guardes forestals se'ns han queixat d'aquests grups para-militars d'acampadors i del vandalisme dels excursionistes.

La finca pública també reb grups d'escolars guiats per personal de la

Conselleria d'Agricultura, però que és el mateix que fa la interpretació ambiental als Parcs Naturals de s'Albufera i de Mondragó, la qual cosa és molt criticada per diversos col·lectius, per la manca de qualitat de l'oferta educativa i per la minva del servei a les escoles que això genera.

El patrimoni arquitectònic, com és el camí, les marjades, els miradors, les torres, les barraques, les casetes, els pous i les cases de neu, d'aquesta àrea pateixen, com arreu de la Serra de Tramuntana, un greu estat de degradació, que és conseqüència de l'abandonament de les tasques forestals, agrícoles i ramaderes marginals que els donaven sentit. Els recreacionistes que ara freqüenten aquests llocs es beneficien d'aquests enginys, ja sigui per treure'ls servei o per admirar-los. Els propietaris i gestors d'aquestes moles consenteixen l'ús recreatiu, en part per que no els hi queda cap més remei, però no dediquen més esforços a mantenir aquesta infraestructura, d'accés, d'explotació hídrica, de retenció de l'erosió, recreativa o simplement patrimonial, que no els proporciona cap benefici.

El resultat és la degradació progressiva de l'entorn, per la compactació dels sòls, la desforestació o l'abocament de tot tipus de residus. El fet que aquesta degradació del recurs recreatiu va en detriment del propi gaudiment dels seus visitants, queda palès en trobar que a determinats indrets, com és el cas des Freu de Coanegra que analitzarem més endavant, els únics que han dedicat esforços a recuperar una mica les condicions mínimes de salubritat i de qualitat paisatgística, han estat els propis usuaris, en aquell cas organitzats per la Creu Roja que realitzaren una campanya de neteja de la brutor escampada pels propis acampadors i excursionistes de picnic.

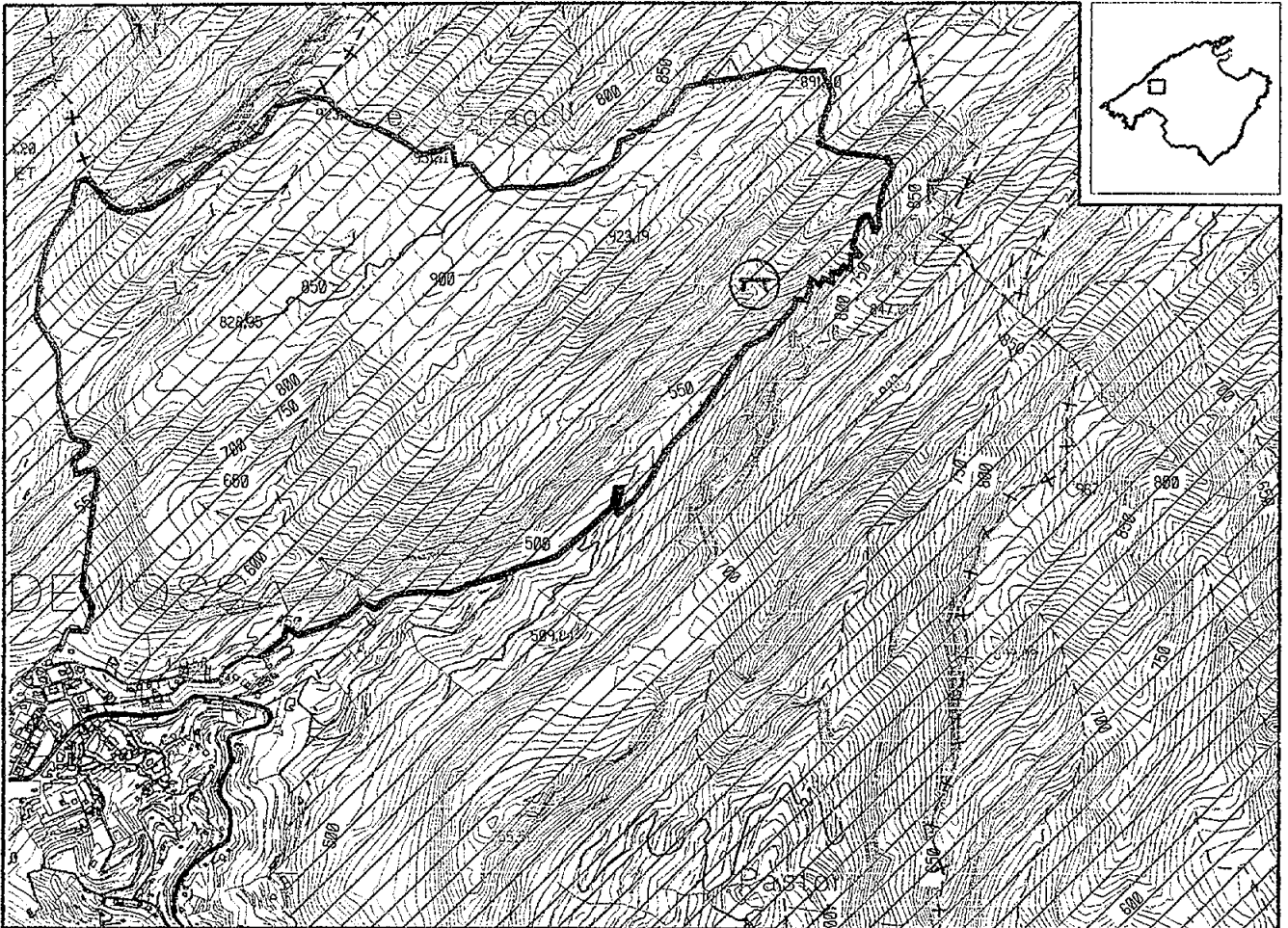
També cal ressenyar que en aquest cas hem pogut constatar l'interferència que es dona entre l'excursionisme a peu i el ciclisme de muntanya, que és molt freqüent a la pista forestal que recorre el Comellar de Son Moragues, a velocitats massa elevades, quan ho fan de davallada.

La pujada al Teix des del Coll de Sóller, per les Casetes del Rei Jaume, travessant les instal·lacions de l'embotelladora de la Font des Teix està tancada, degut als enfrontaments entre els recreacionistes i el propietaris i explotadors de la finca.

Mapa de localització

AURIMN 47.20.- camí de s'Archiduc-Teix

ENP núm. 47.- Serra de Tramuntana

Escala 1:25.000

Equidistancia de les corbes de nivell: 10 m

SIMBOLS PICTÒRICS REFERITS A PRESENCIA DE:	
	Localització de la AURIMN
	Accés rodat
	Accés per viannata
	ENP (ANEI i ARP)
INSTAL·LACIONS I SERVEIS	
	Aparcament
	Bar-restaurant-quisosc
	Instal·lacions de picnic
	Venda de llenya
	Llocur de ganduls i pare sols

SIGNES CONVENCIONALS	
	Límit municipal
	Corba de nivell, mostra
	Corba de depressió, interpolada. Cota altimètrica
	Vàrtex: de primer ordre, d'ordre inferior
	Línia de costa. Flu. Torrent
	Estany: natural, artificial Embassament
	Piscina. Alguamolls
	Salines
	Autopista, autovia
	Autopista, autovia en construcció
	Carrerera: comarcal, local, particular o pista
	Carrerera en construcció
	Camí
	Ferrocarril de via estreta
	Pont. Túnel
	Línia elèctrica d'alta tensió
	Edifici públic o singular, privat
	Edifici: en construcció, en ruïnes. Cabana
	Paret, tàpia. Mur
	Vorada
	Far. Balsa
	Molí
	Pedraera, gravera. Abocador, endarroc
	Límit ANEI
	Límit ARP

AURIMN nº 47.21, Camí des Barracons-Lofra

En aquest cas, alguns registres de freqüentació que realitzarem a un començament de l'estudi, varen ésser desestimats posteriorment, degut a la baixa fiabilitat dels nostres recomptes per aquest tipus d'itineraris, que s'inclouen a un altra apartat mitjançant el mètode d'anàlisi de les guies d'excursió (vegis l'apartat 3.3) i que, tanmateix, ja estan representat per les tres excursions que ens donaren un major índex de freqüència als nostres estudis previs (BLÁZQUEZ, 1996).

Tot i així ressenyam el fet que es detectaren activitats d'acampada de cap de setmana, per part de residents, així com la recol·lecció massiva de plantes aromàtiques endèmiques, més en concret de camamil·la de muntanya, *Santolina chamaecyparissus*.

AURIMN nº 47.22, Castell d'Alaró

Les runes del Castell d'Alaró tenen un inestimable valor històric, que transmeten al seu visitant, malgrat el seu estat d'abandó i degradació. L'ascens s'ha de fer per camins de bèstia, empedrats que parteixen des Pouet i de les cases des Verger. A més, dalt del Puig, a prop de les restes del castell hi ha l'ermita de la Mare de Déu del Refugi, que té hostalatge per setanta persones i un bar-restaurant, amb excusats. Els cotxes dels visitants del Castell els aparquen a Son Penyaflor, que és on comença la pista sense asfaltar que puja fins al Pouet, o també al final de la pista on hi ha una esplanada, o a es Verger, on també es pot aparcar front a les cases de possessió. Les cases des Verger s'han convertit en un restaurant turístic que aviat omple l'aparcament.

L'anàlisi de les dades de freqüentació li atorguen graus moderats (2) d'especialització funcional de passeig i de trànsit ciclista. Les seves puntuacions a l'anàlisi factorial són als valors del quart quartil per als factors segon, d'ús de picnic, hivernal amb presència d'instal·lacions i tercer, de trànsit motoritzat, ciclista i hípic.

Tenim constància que s'hi realitzen concentracions d'escaladors.

Aquesta àrea té una gran acceptació, tant turística com recreativa, gràcies al seu excepcional atractiu i a les facilitats que proporcionen el tram de camí d'accés motoritzat i la presència d'instal·lacions de restauració.

Segons ens informà el donat de l'ermita, el màxim d'afluència es dona entre setembre i maig. Pel que fa als seus interessos, el tipus d'usuaris que freqüenten l'àrea presenta una clara diferenciació: d'una banda grups d'estrangers, alemanys i suïssos que pugen entre setmana amb excursions organitzades per operadors turístics (Hetzl i Baumeler, segons se'ns informà), fent el camí d'Orient a Alaró; d'altra banda, freqüenten l'àrea grups d'escolars, també els dies d'entre setmana, que no es comporten amb la mateixa serietat i que fan malbé les instal·lacions. Els dies que aquests darrers grups hi pugen, el donat tanca els excusats, la capella i els menjadors de la posada, per por del seu vandalisme. S'hi pot acampar amb permís

de l'Ajuntament, tot i que no hem enregistrat cap cas d'acampada.

L'afluència massiva de visitants ha provocat l'acceleració de la degradació de les restes d'aquesta fortalesa, a l'igual que passa amb d'altres indrets semblants com el Castell del Rei o el Castell de Santueri, sense que ningú hi posi remei. Les parets del Castell estan construïdes dalt de cingles, des d'on és molt fàcil deixar caure les pedres o qualsevol altre cosa. Les parets de Migjorn del Castell es troben just sobre el darrer tram del camí i aquestes situacions combinades han donat alguns ensurts als visitants, sobretot, segons el donat, quan es tracta de grups d'escolars amb poca vigilància. L'absència absoluta d'ampits agreuja aquesta situació, que seria fàcilment remeiable.

També s'hi realitzen trobades de grups d'esplai, que fan servir l'hostalatge, i no provoquen problemes o conflictes d'ús i conservació.

En opinió del donat, n'hi ha prou amb la gent que ara hi puja i no voldria veure incrementar-se el nombre de visitants.

A més dels perjudicis de l'afluència massiva de recreacionistes sobre el patrimoni arquitectònic, tota l'àrea es troba afectada en la seva cobertura vegetal, que està minvada i mutilada, i en la qualitat dels sòls, degut al trepitjament i a l'escampadissa de fems.

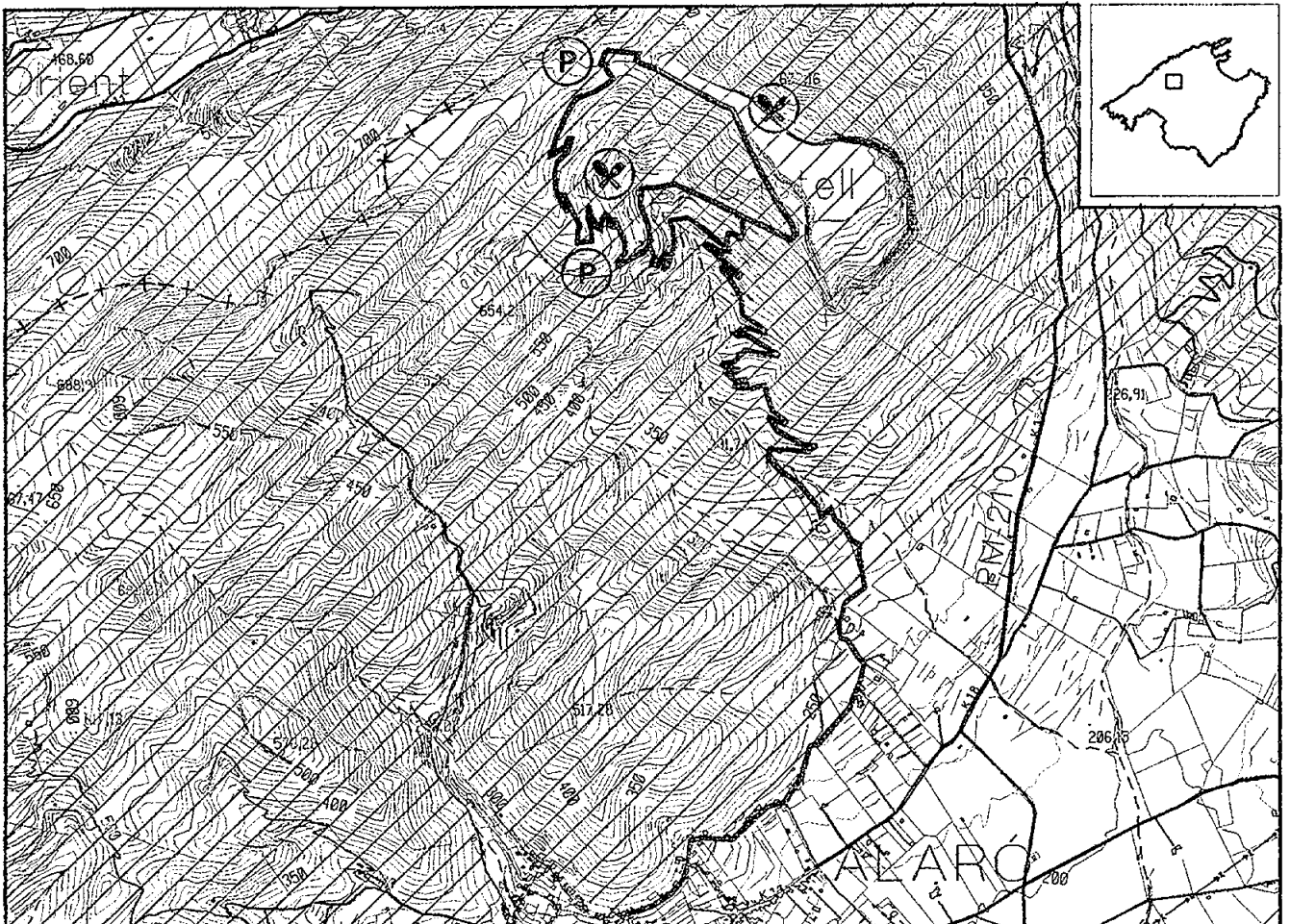
Aquests impactes afecten també els seus accessos i, sobretot, l'àrea on hi aparquen els cotxes a es Pouet, on, segons se'ns ha informat, fan uns anys també s'hi concentraven grups de picnic.

Hi manca totalment senyalització, normativa d'ús i vigilància. Aquestes situacions provoquen que la gent iniciï l'ascens sense saber molt bé quina durada o quina dificultat tindrà el recorregut a peu (palès per grups que tornen enrera o dones amb sabates de taló). Només hi ha una prohibició al trànsit en bicicletes que no és gaire respectada.

Mapa de localització

AURIMN núm. 47.22.- Castell d'Alaró

ENP núm. 47.- Serra de Tramuntana

Escala 1:25.000

Equidistancia de les corbes de nivell: 10 m

SIMBOLS PICTÒRICS REFERITS A PRESENCIA DE:		SIGNES CONVENCIONALS	
	Localització de la AURIMN		Limit municipal
	Acces rodat		Corba de nivell, mestra
	Acces per viannals		Corba de depressió, interpolada. Cota altimètrica
	ENP (ANEI I ARIP)		Vèrtexs: de primer ordre, d'ordre inferior
INSTALLACIONS I SERVEIS			Línia de costa. Riu, Torrent
	Aparcament		Estany: natural, artificial. Embassament
	Bar-restaurant-quiosc		Piscina. Alguamolla
	Instal·lacions de picnic		Sàlnes
	Venda de llenya		Autopista, autovia
	Lloguer de gandules i para sola		Autopista, autovia en construcció
			Carretera: comarcal, local, particular o pista
			Carretera en construcció
			Cami
			Ferrocarril de via estreta
			Penal. Túnel
			Línia elèctrica d'alta tensió
			Edifici públic o singular, privat
			Edifici en construcció, en ruïnes. Cabana
			Parot, làpila. Mur
			Vorada
			Far. Balsa
			Moll
			Pedrera, gravera. Abocador, enderroc
			Limit ANEI
			Limit ARIP

AURIMN n° 47.23, Cala Egos

Aquesta petita cala es troba entre el Port d'Andratx i Sant Elm. El seu accés terrestre és, actualment, per a vianants. Els usos que hi hem enregistrat no li atorguen cap grau d'especialització funcional.

Tot i així, segons se'ns ha informat, aquesta àrea va rebre una forta pressió recreativa, sobretot pel trànsit de cotxes i motos de tot-terreny, que recorrien una extensa xarxa de pistes des del Port d'Andratx, per arribar a la cala, on s'hi feia submarinisme i acampada. Es tallaren aquests usos l'any 1992, quan es conveniaren algunes finques dels voltants amb la Conselleria d'Agricultura que arreglà el camí d'accés i hi va posar una cadena.

AURIMN n° 47.24, Camí de s'Escolta

En aquest cas, alguns registres de freqüentació que realitzarem a un començament de l'estudi, varen ésser desestimats posteriorment, degut a la baixa fiabilitat dels nostres recomptes per aquest tipus d'itineraris, que s'inclouen a un altra apartat mitjançant el mètode d'anàlisi de les guies d'excursió (vegis l'apartat 3.3) i que, tanmateix, ja estan representats per les tres excursions que ens donaren un major índex de freqüència als nostres estudis previs (BLÁZQUEZ, 1996).

El Camí de s'Escolta coincideix durant un tram del seu recorregut amb l'antic camí de bèstia del Port de Valldemossa, però es desvia cap a Can Costa. És un camí empedrat, segurament millorat per l'Arxiduc Lluís Salvador d'Àustria per a fer passejos. A l'actualitat es troba en bona part privatitzat per usos residencials. A un tram que transcorre sobre uns penyals, que guaiten sobre la carretera nova del Port de Valldemossa, s'hi fa escalada.

AURIMN n° 47.25, es Freu de Coanegra

El Freu o Salt de Coanegra es troba a la capçalera del Torrent d'aquest mateix nom, a l'extrem sud-oriental de la Vall d'Orient. Un camí molt accessible comunica aquest punt amb la carretera d'Orient al Coll d'Honor. L'indret és d'una excepcional bellesa i atractiu per a la realització d'activitats d'acampada, donat que hi ha un esponerós alzinar vora el camí, a uns replans que són la plataforma superior del salt sobre el llit del torrent, de gran espectacularitat.

Segons les dades procedents del nostre recomptes, l'àrea té un grau baix (1) d'especialització funcional d'acampada, però no puntua rellevantment per a cap dels tres factors extrets amb l'anàlisi factorial.

Segons informacions de la Guarderia Forestal, s'hi han arribat a concentrar fins a vint tendes de campanya.

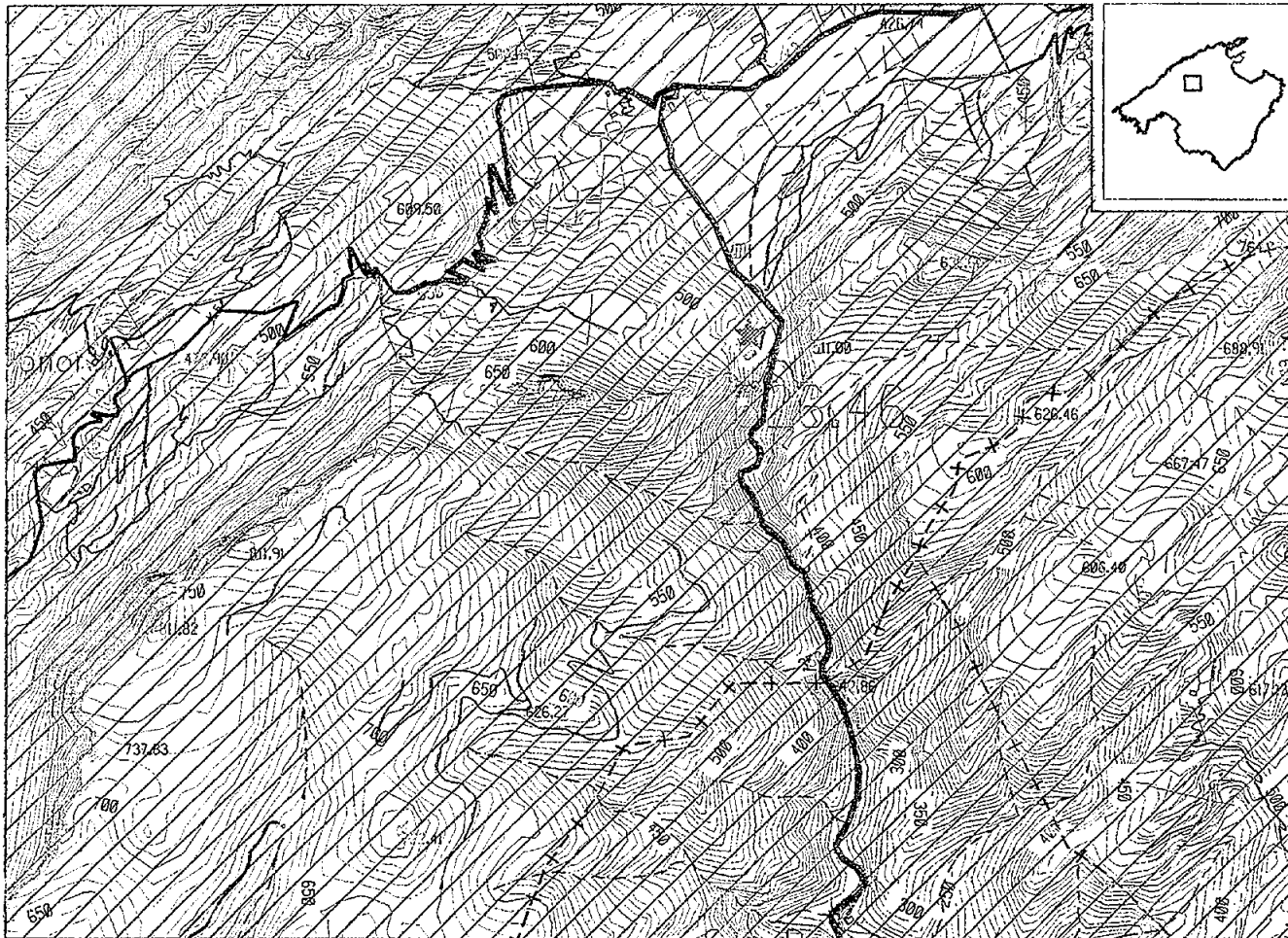
És molt ressenyable la gravetat dels impactes que aquest ús provoquen a l'alzinar: compactació dels sòls, escampadissa de fems i excrements i vandàliques mutilacions d'arbres i arbustos per aconseguir llenya per fer foganyes.

Segons informa un únic cartell instal·lat a l'entrada d'aquest indret, el dia 20 de desembre de 1992, la Creu Roja Joventut va realitzar una campanya de neteja. Es tracta de terrenys de propietat privada en un entorn agrari, que, de moment, no limita aquests usos, tot i les destrosses que provoquen.

Mapa de localització

AURIMN núm. 47.25.- Es Freu de Coanegra

ENP núm. 47.- Serra de Tramuntana

Escala 1:25.000

Equidistància de les corbes de nivell: 10 m

SÍMBOLS PICTÒRICS REFERITS A PRESENCIA DE:

	Localització de la AURIMN
	Acces rodat
	Acces per viannats
	ENP (ANEI / ARIP)

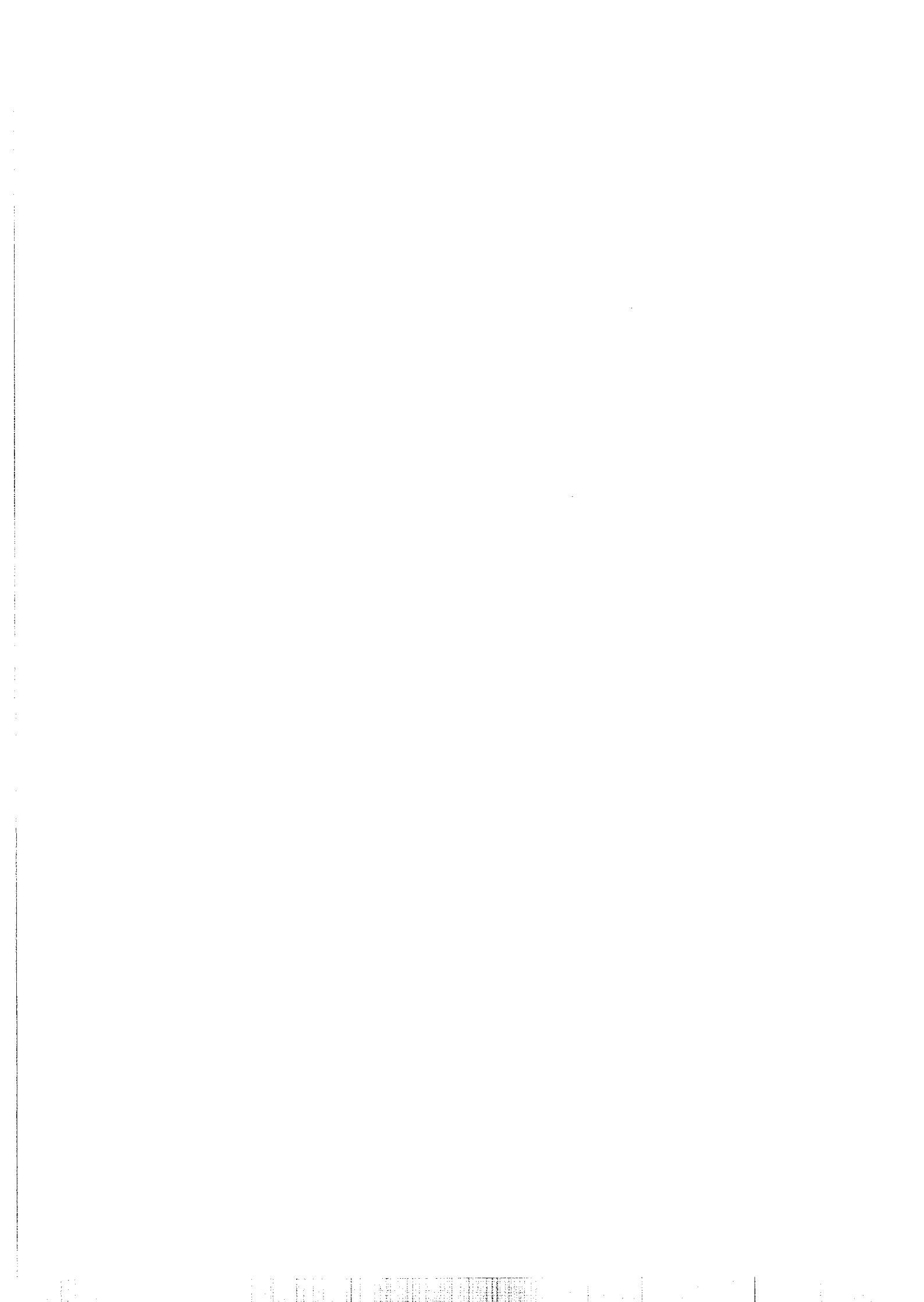
INSTALLACIONS I SERVEIS

	Aparcament
	Bar-restaurant-quinoc
	Instal·lacions de picnic
	Venda de lletges
	Lloguer de gandules i para sols

SIGNES CONVENCIONALS

	Límit municipal
	Corba de nivell, mestra
	Corba de depressió, interpolada. Cota altimètrica
	Vértexs: de primer ordre, d'ordre inferior
	Línia de costa. Fiu. Torrent
	Estany: natural, artificial Embassament
	Piscina. Aiguamolls
	Salines
	Autopista, autovia
	Autopista, autovia en construcció
	Carretera: comarcal, local, particular o pista
	Carretera en construcció
	Camí
	Ferrocarril de via estreta
	Pont. Túnel
	Línia elèctrica d'alta tensió
	Edifici públic o singular, privat
	Edifici: en construcció, en ruïnes. Cabana
	Perel, làpia Mur
	Vorada
	Fer. Balies
	Molí
	Pedrera, gravera. Abocador, enderroc
	Límit ANEI
	Límit ARIP

AURIMN n° 47.26, Cala Castell

Cala Castell es troba al vessant de mestral de la Península de Formentor. L'accés per terra és per a vianants i l'ús nàutic que hem detectat als nostres recomptes és massa baix per conferir-li cap grau d'especialització funcional. Tampoc s'hi han detectat impactes o conflictes greus. Es tracta de la cala de la Vall de Ternelles, que és propietat dels hereus den Joan March. El seu estatus social privilegiat els ha permès restringir l'ús públic de l'accés per a vianants, deixant passar els excursionistes uns determinats dies de la setmana i d'altres no, actitud que han adoptat també al Clot d'Albarca, a Mossa i a es Cosconar, que també són de la seva propietat. Tots els intents de l'administració d'expropiar l'accés a la mar i a les runes del Castell del Rei, travessant aquesta propietat, han acabat amb l'oposició d'un o altre partit polític o institució, que han impossibilitat que es dugués a terme.

AURIMN n° 47.27, es Cavulls

Es Cavulls és una possessió que es troba a mig urbanitzar, amb turons coberts de pinar que hi ha vora la llera del Torrent de Coanegra, al punt on es creua l'autopista d'Inca, a les proximitats de l'ENP de la Serra de Tramuntana. Segons se'ns va informar per part de membres de la Guarderia Forestal, aquesta àrea va acollir concentracions de recreacionistes durant els caps de setmana per fer picnic. Però les nostres visites de camp no corroboraren aquest fet. Les nostres dades no li atorguen cap grau d'especialització funcional, tot i que hem trobat algunes evidències de trànsit de bicicletes de tot-terreny i de motociclisme.

Aquest cas dona suport a la hipòtesi que els usos de torrada i picnic canvien d'ubicació amb bastant facilitat, en funció dels canvis en l'accessibilitat i dels impediments que posin els propietaris o gestors.

L'accessibilitat motoritzada d'aquest indret, juntament amb la manca de senyalització i vigilància, ha afavorit els abocaments de runa i fems.

AURIMN n° 47.28, Coll de sa Gramola

A l'igual que amb el cas anterior, aquesta àrea va ésser inclosa a les visites de camp en base a la informació de la Guarderia Forestal, donat que segons se'ns informà, havia acollit concentracions de recreacionistes durant els caps de setmana per fer picnic. Però les nostres visites de camp no corroboraren aquest fet. Les nostres dades no li atorguen cap grau d'especialització funcional.

Segons se'ns ha informat, l'ús massiu es donava pel temps d'anar a collir esclata-sangs, concentrant-se grans quantitats de cotxes de boletaires, els quals quedaven a fer paelles i torrades als voltants de l'aparcament.

També aquest cas dona suport a la hipòtesi que els usos de torrada i picnic canvien d'ubicació amb bastant facilitat, en funció dels canvis en l'accessibilitat i dels impediments que posin els propietaris o gestors. Als camins que envolten

l'esplanada que hi ha vora el Coll, on s'hi troben aparcats alguns cotxes d'excursionistes, poguérem trobar cartells prohibint la recol·lecció de bolets.

L'accessibilitat motoritzada d'aquest indret, juntament amb la manca de senyalització i vigilància, ha afavorit els abocaments de runa i fems.

AURIMN n° 47.29, àrea recreativa de sa Comuna de Bunyola

Tal com el seu propi nom indica, es tracta d'una àrea recreativa del SECONA, que es troba vora Ca es Garriguer, al cor de sa Comuna de Bunyola, ocupa terrenys de propietat municipal, al cor de la Comuna que té un total de 716 ha d'extensió. L'accés es pot realitzar en cotxes i el seu trànsit no està restringit, fins arribar a aquest indret, on per continuar pels camins que recorren tota la finca pública s'ha de travessar una barrera. La Comuna de Bunyola és una destinació molt popular per a la pràctica de l'excursionisme, afavorida per la seva proximitat a Palma i per la presència d'una estació del tren de Sóller al poble de Bunyola. Les cases del garriguer les utilitzen veïnats del poble que tenen les claus. Hi ha una font i bidons per recollir els fems.

L'anàlisi de les nostres dades de freqüentació li atorguen graus baixos (1) d'especialització funcional de passeig i trànsit de bicicletes i moderat (2) de picnic. Les seves puntuacions a l'anàlisi factorial la situen als valors del quart quartil per al segon factor, d'ús de picnic, hivernal amb presència d'instal·lacions i per al tercer factor, de trànsit motoritzat, ciclista i hípic.

Tot i que no assoleix dades prou elevades, s'han detectat usos d'acampada a prop de l'àrea recreativa de picnic.

Els cotxes dels usuaris no tenen enlloc específic on aparcar, de manera que ho fan als costats del camí. Tot el camí d'accés a l'àrea recreativa de picnic del SECONA té usos de passeig, sobretot de caça i recol·lecció de bolets i espàrrecs.

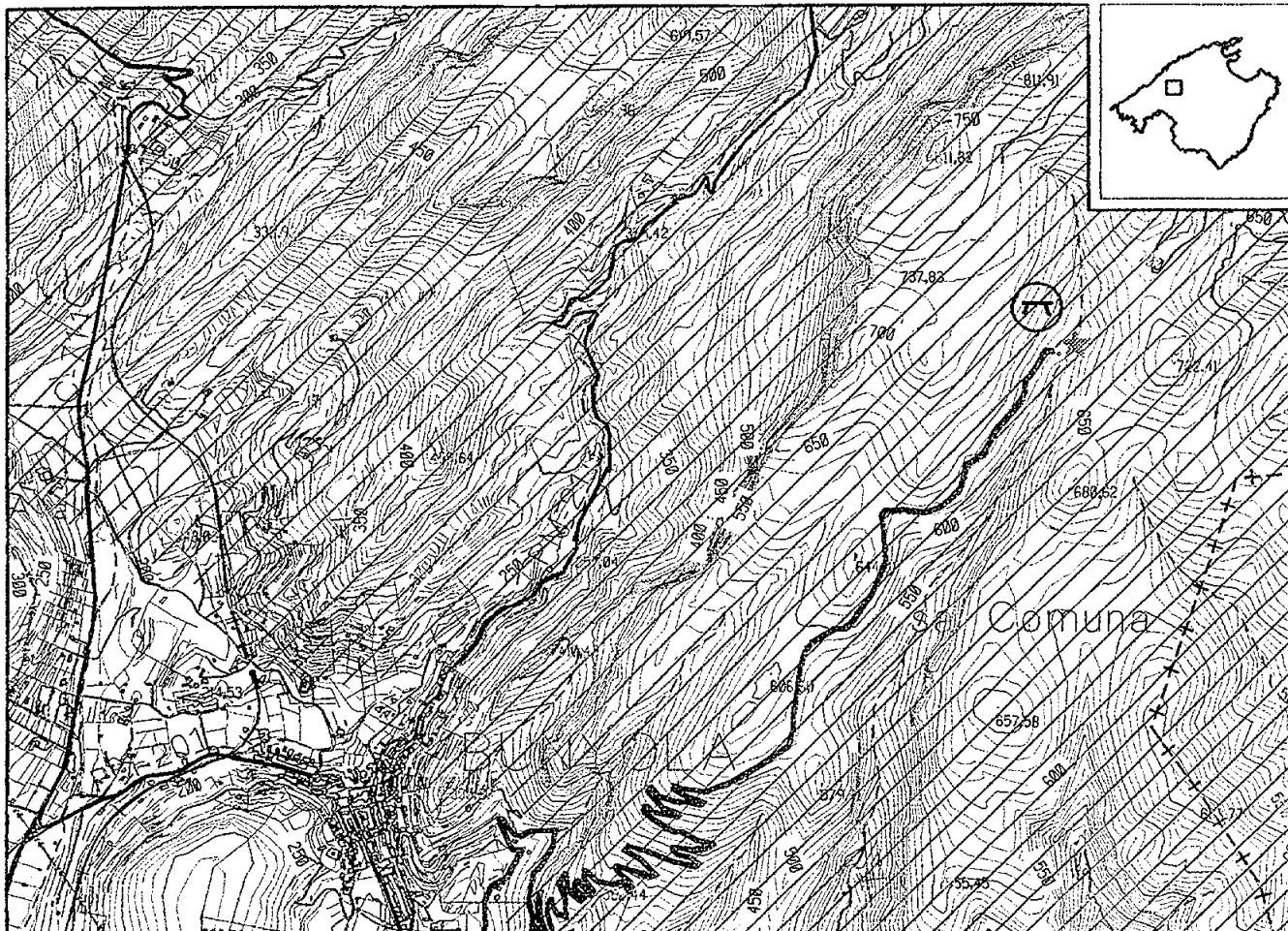
L'ús de l'àrea de picnic és massiu, superant els seus límits de capacitat espacial. A més, no hi ha venda de llenya i la necessària per fer les foganyes i les paelles es depreda dels voltants. L'àrea es troba molt alterada pel trepitjament, la desforestació dels estrats arbustius i herbaci, i l'escampadissa de fems i excrements. Els usos recreatius del bosc i la predació de llenya també suposen la mutilació dels arbres i la seva alteració, per exemple, per mor de la instal·lació d'engronsadores.

Els usuaris d'aquesta àrea són, majoritàriament de Bunyola i de Palma. Segons se'ns ha informat, hi ha una certa competència i disgust al poble, pel fet que estols de palmesans hi vagin a fer picnic i recol·lectar bolets. L'Ajuntament, que és el propietari dels terrenys hi té contractat un garriguer, que és massa gran i no compleix prou amb les tasques que té encomades de vigilància i control dels recreacionistes i caçadors. Segons se'ns ha informat, hi ha hagut temporades de recol·lecció de bolet durant les quals l'Ajuntament de Bunyola es va decidir a cobrar l'accés a la Comuna als que no fossin del poble.

Mapa de localització

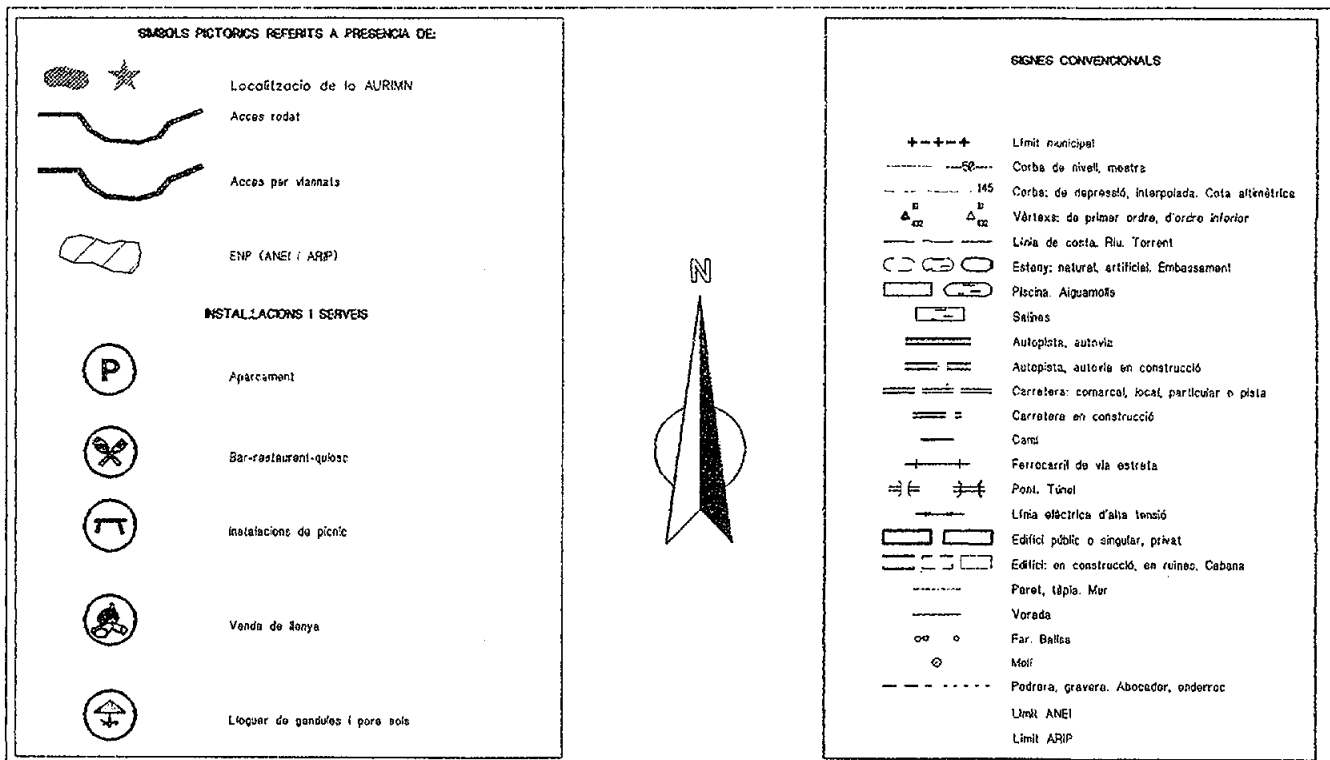
AURIMN núm. 47.29.- Sa Comuna de Bunyola

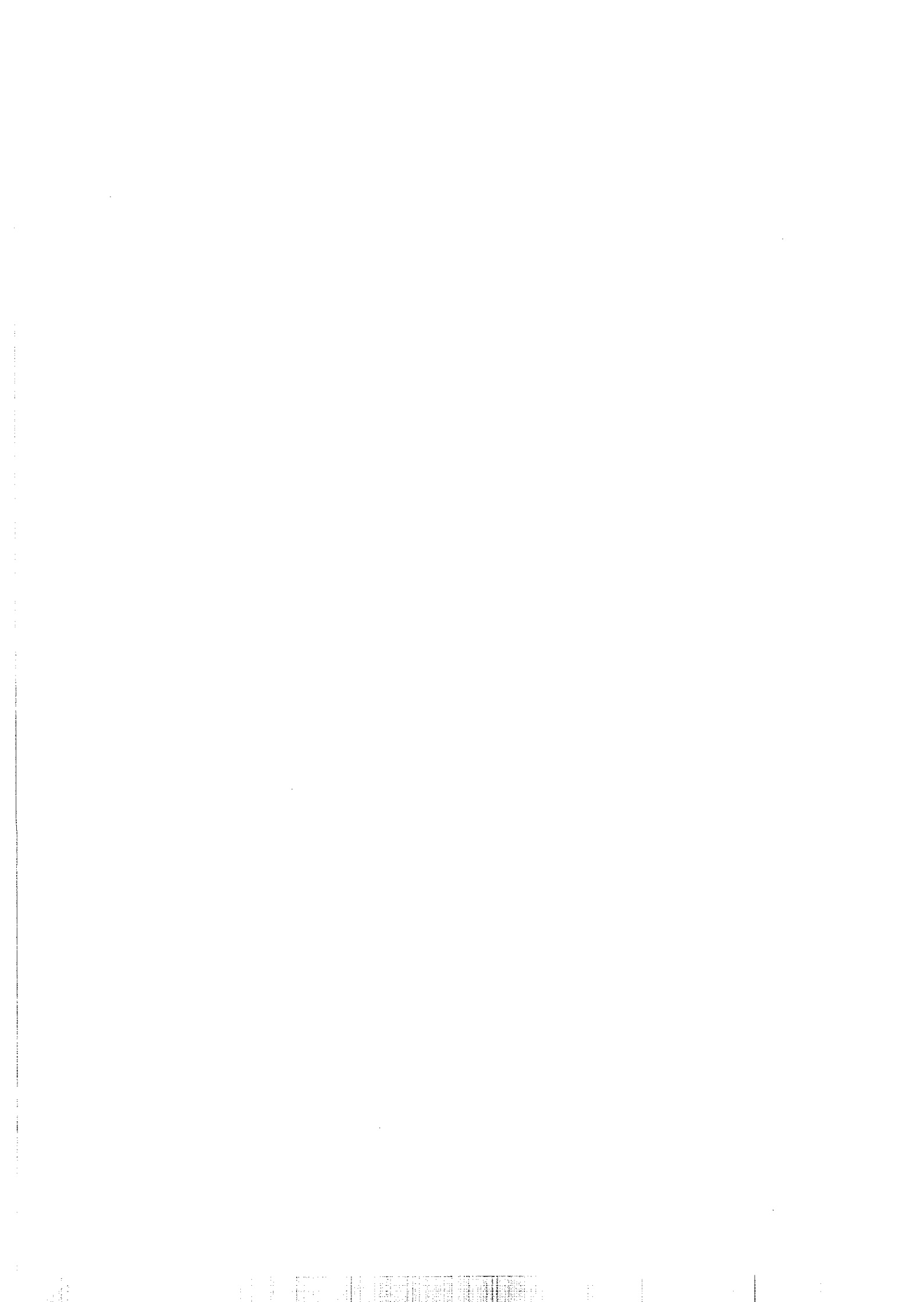
ENP núm. 47.- Serra de Tramuntana

Escala 1:25.000

Equidistancia de les corbes de nivell: 10 m

AURIMN n° 47.30, Cala Murta

Cala Murta és una petita cala que es troba a la costa de xaloc de la Península de Formentor. L'accés per terra és per a vianants. Hi ha construïda una àrea recreativa del SECONA, tot i ésser terrenys de propietat privada, en base a un conveni amb els propietaris (vegis l'apartat 7.3.2). La fundació Rotger de Villalonga és l'actual propietària d'aquesta finca que la dedica fonamentalment a l'organització de colònies d'estiueig. La fundació té per un dels seus objectius la conservació d'aquesta cala i de les seves cases, que s'han rehabilitat com a campament juvenil.

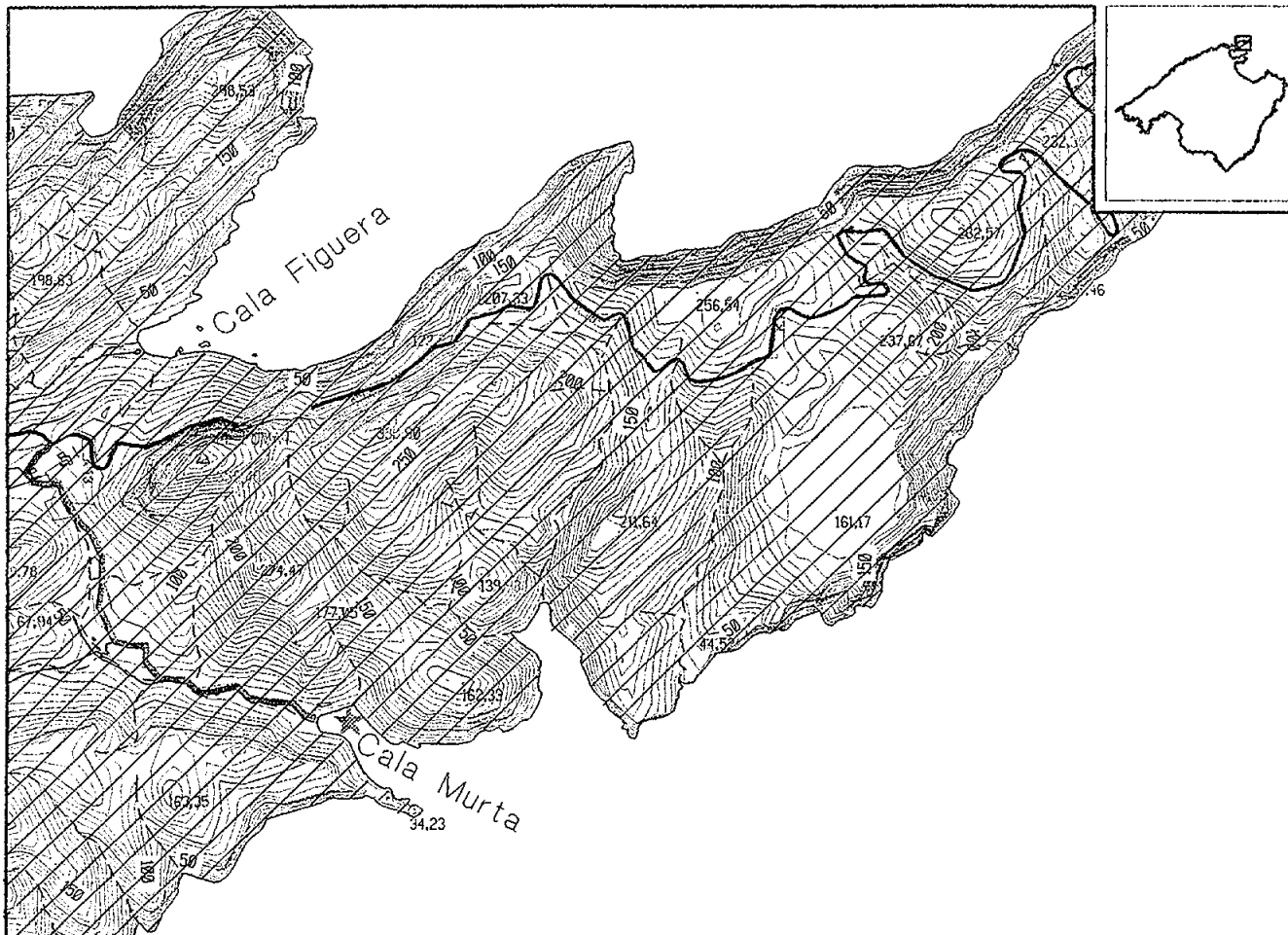
Els usos que hem enregistrat amb els nostres recomptes li atorguen un grau baix (1) d'especialització funcional de fondeig i avarament d'embarcacions, però no puntua positivament per a cap dels tres factors, definits amb l'anàlisi factorial.

Segons se'ns ha informat, també acudeixen creuers turístics del tipus "golondrina" fins aquesta platja, tant els dies laborables com els festius de l'estiu, arribant a fer dos viatges cada dia. També tenim constància de la realització d'activitats de picnic i acampada.

Mapa de localització

AURIMN núm. 47.30.- Cala Murta

ENP núm. 47.- Serra de Tramuntana

Escala 1:25.000

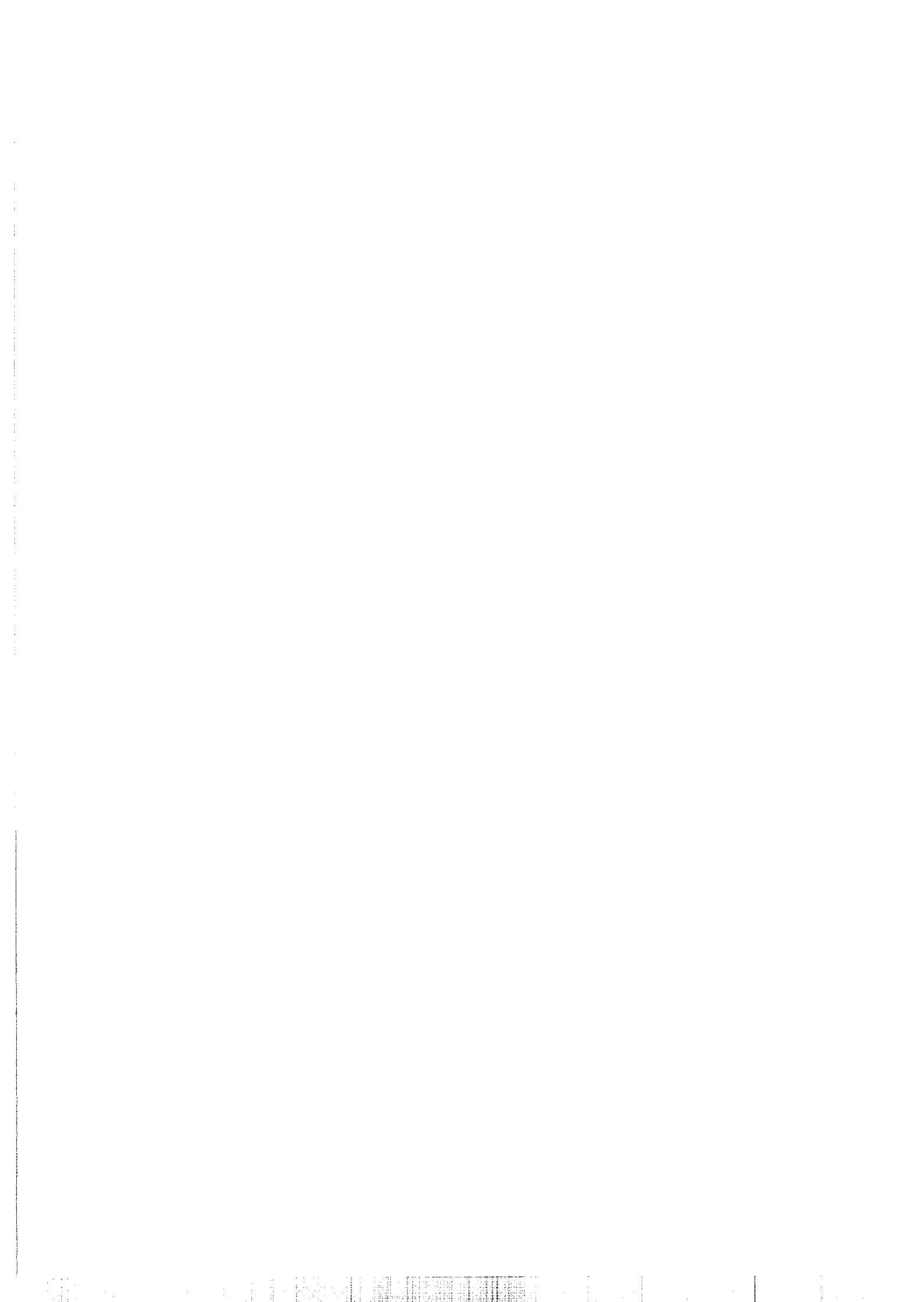
Equidistancia de les corbes de nivell: 10 m

SIMBOLS PICTÒRICS REFERITS A PRESENCIA DE:	
	Localització de la AURIMN
	Accés rodat
	Accés per viamats
	ENP (ANEI i ARP)
INSTAL·LACIONS I SERVEIS	
	Aparcament
	Bar-restaurant-quotoc
	Instal·lacions de picnic
	Venda de llenya
	Lloguer de gandules i para sola

SIGNES CONVENCIONALS	
	Límit municipal
	Corba de nivell, mostra
	Corba de depressió, interpolada. Cota allimétrica
	Vértexs: de primer ordre, d'ordre interior
	Línia de costa. Riu Torrent
	Estany: natural, artificial. Embassament
	Placina. Ataquernolls
	Salinos
	Autopista, autovia
	Autopista, autovia en construcció
	Carretera comarcal, local, particular o pista
	Carretera en construcció
	Camí
	Ferrocarril de via estreta
	Pont. Túnel
	Línia elèctrica d'alta tensió
	Edifici públic o singular, privat
	Edifici: en construcció, en ruïnes. Cabana
	Parot, tàpia. Mur
	Vorada
	Fer. Balisa
	Molí
	Pedraera, gravera. Abocador, enderrac
	Límit ANEI
	Límit ARP

AURIMN n° 48, Parc Natural de sa Dragonera

La seva condició de Parc Natural i el seu difícil accés ha fet que l'excloessim de l'anàlisi estadística d'especialització funcional i que l'inclouessim a l'apartat 4.1, d'anàlisi de les dades oficials de freqüentació dels Parcs de Mallorca, sa Dragonera i l'Arxipèlag de Cabrera.

AURIMN n° 49, Parc Nacional de Cabrera

Aquest indret, d'ús recreatiu intensiu i elevat valor naturalístic i interpretatiu és tractat per separat, juntament amb els altres Parcs de l'illa a l'apartat 4.1, en base a les dades de freqüentació pròpies dels gestors del Parc.

AURIMN n° 50, Cala Morlanda i Cala Petita

Tot i no tractar-se d'una àrea inclosa a cap ENP de la LEN, hem decidit incloure aquesta àrea a la nostra anàlisi estadística de la freqüentació de les àrees d'ús recreatiu intensiu al medi natural, pel seu valor intersticial entre les urbanitzacions de Porto Cristo i Cala Morlanda, i com a exemple del potencial recreatiu d'espais naturals no inclosos a la LEN.

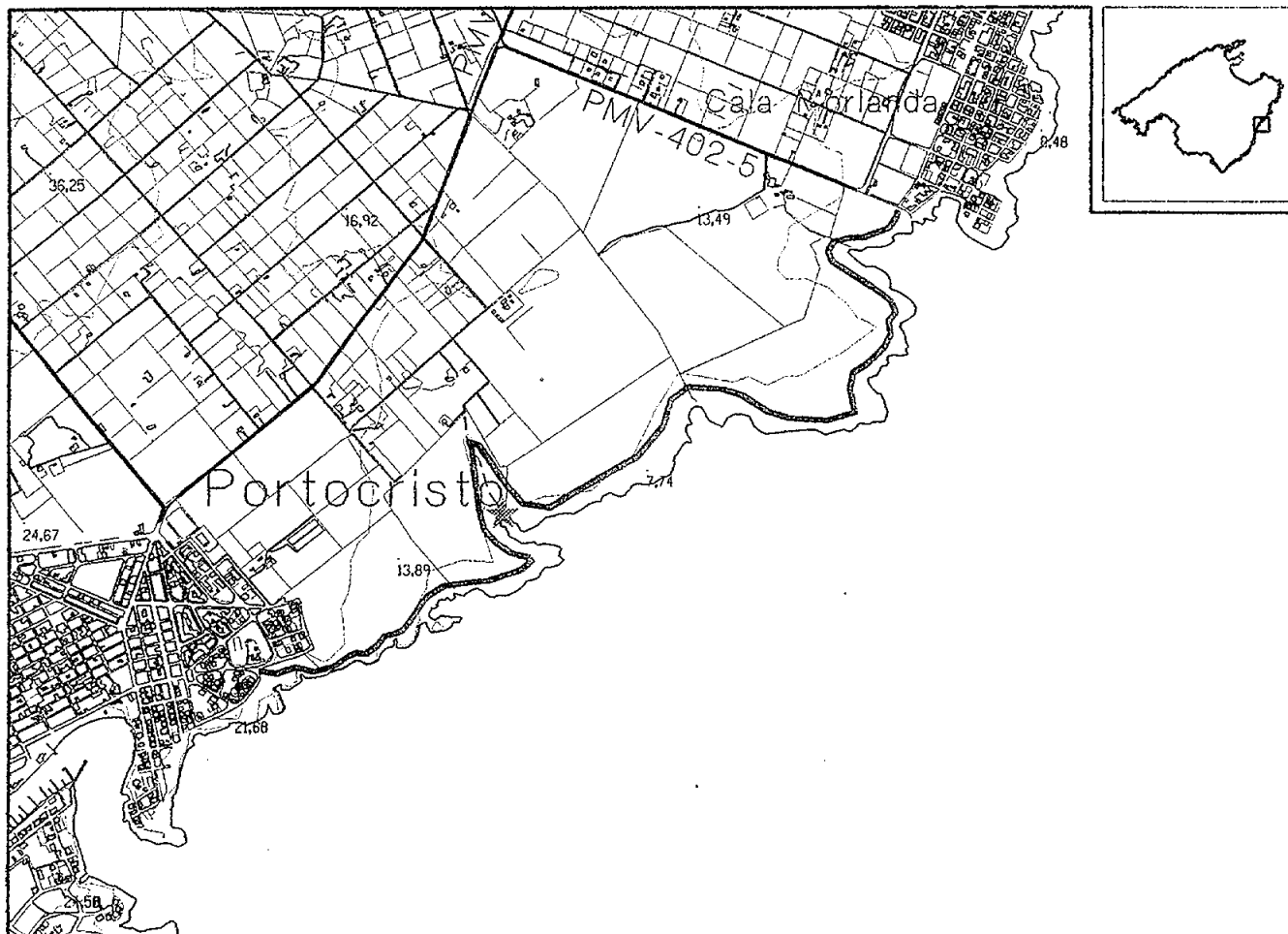
Es tracta d'un petit tram de litoral de Manacor, d'alt valor naturalístic i recreatiu, on recentment s'han iniciat els tràmits d'urbanització (MORALES, 1995). Alguns tiranys recorren el litoral per donar accés a la Gruta de l'Amo en Martí, Cala Petita i sa Ferradura. Els seus usuaris són majoritàriament veïnats d'aquests nuclis residencials d'estiueig dels voltants.

Segons les nostres dades de freqüentació, l'àrea té un grau baix (1) d'especialització funcional d'ús de pesca amb canya. Els altres usos que hem enregistrat, bany, ciclisme i fondeig no assoleixen dades superiors a la mitjana de totes les àrees. No puntua positivament per cap dels tres factors.

Algunes publicacions (BLÁZQUEZ, LLABRÉS i MUÑOZ, 1992) recullen el seu interès com a recurs turístic i recreatiu, al que s'hi ha d'afegir la seva funció d'esponjament de la conurbació de la costa llevantina de Manacor, donant servei, com àrea d'esbarjo, a les urbanitzacions residencial de l'entorn.

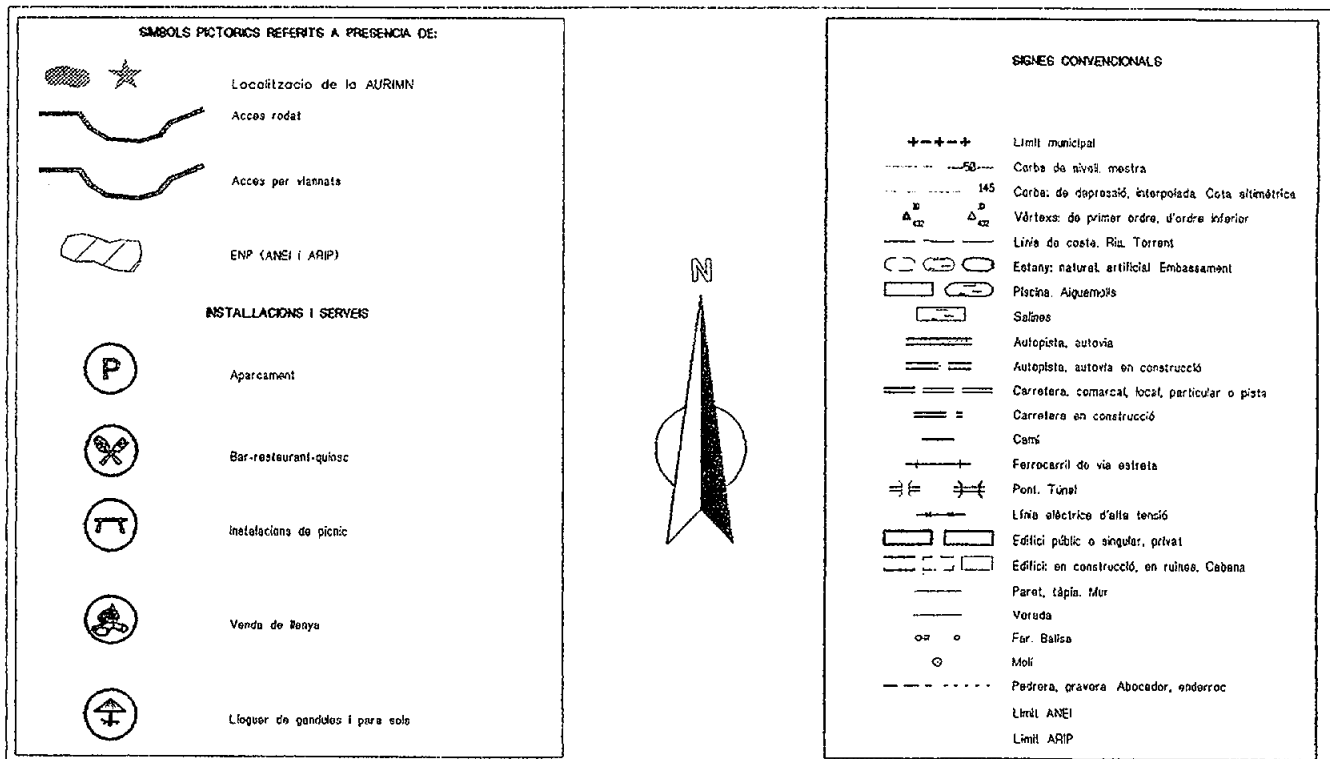
Mapa de localització

ENP núm. 50.- Cala Morlanda i Cala Petita

Escala 1:25.000

Equidistància de les corbes de nivell: 10 m

AURIMN n° 51, àrea recreativa del Puig de Santuari

El Puig de Santuari és una finca de propietat públic municipal de 41 ha. d'extensió total, que no és dins de cap ENP de la LEN, als voltants de Pollença, on, recentment, s'ha instal·lat una àrea recreativa de picnic del SECONA.

Malgrat haver-hi anat a fer un parell de recomptes, mai hem trobat usuaris. Sembla que es tractés d'un emplaçament massa sovellós per acollir aquests usos.

Aquesta apreciació, donat que no s'ha inclòs a l'anàlisi estadística, ha estat corroborada pels nostres informadors. Només se'ns ha fet referència a visites escolars, que recorren un itinerari que hi ha senyalitzat fins dalt del Puig.

Aquest pot constituir un bon exemple, juntament amb el de l'àrea recreativa de Canyamel, que sí s'ha inclòs a l'anàlisi estadística, de les instal·lacions del SECONA que no tenen un emplaçament que les faci populars, donat lloc a la paradoxa que certes àrees estiguin sobreutilitzades i d'altres estiguin infrautilitzades.

AURIMN n° 52, Comuna de Llorito

Aquesta finca de propietat pública, de l'ajuntament de Llorito té 139 ha. d'extensió, i tampoc va ser inclosa als espais naturals protegits per la LEN. Es troba a un entorn rural i els seus usos són majoritàriament ramaders i cinegètics.

També hi han instal·lades quatre conjunts de taules, bancs i fogons de picnic del SECONA, que tenen però un ús baix.

L'Ajuntament del poble autoritza l'acampada de grups, que hem constatat per la presència de setze tendes, vora les instal·lacions del poliesportiu, que ocupa part de la Comuna. Els fonaments de les tendes s'han fet d'obra i tenen punts de llum, proveïment d'aigua, excusats i dutxes. A l'estiu, es fan campaments de la Direcció General de Joventut.

Així mateix, també se'ns ha informat per part dels membres de la Guàrdia Forestal, que esporàdicament s'hi realitzen activitats d'acampada amb caravanes dins de la Comuna, que fan foganyes agafant llenya d'allà on poden.

Els usos que més conflictes presenten, segons el guarda forestal, són els de caça i de recol·lecció de bolets. Els usos recreatius extensius hi deixen fems escampats.

Addenda d'AURIMN

A més de les àrees que han estat analitzades mitjançant recomptes dels usuaris i visites de camp, afegim a continuació algunes altres que ens han estat suggerides i caracteritzades qualitativament per informadors, bàsicament per membres de la Guarderia Forestal, però de la quals no disposam de dades de freqüentació fiables i que, per tant, no han estat incorporades a les anàlisis d'especialització funcional i d'anàlisi factorial. En termes generals, es tracta d'àrees d'ús baix, que ja no es fan servir o que no provoquen greus conflictes o impactes

AURIMN I, Maristany i Bassa de Can Ferrer Nou

Es tracta dels vestigis de l'antiga zona humida situada vora la vila d'Alcúdia, entre la carretera d'Inca, el poliesportiu, el cementiri i els complexos hotelers on hi ha una gran superfície comercial que es diu "Tucan" (la qual dóna nom a aquesta zona humida entre els cercles d'observadors d'ocells britànics).

No és un ENP reconegut a cap catàleg i recentment s'ha construït una nova carretera de circumval·lació d'Alcúdia que l'ha sepultada parcialment.

L'aiguamoll és molt ric en varietat d'hàbitats naturals i presència de fauna, sobretot aus, que tenen molt de poder d'atracció de turistes i naturalistes.

Una pista que travessa aquesta zona humida és molt freqüentada per recreacionistes, sobretot turistes que van de passeig, a peu o a cavall.

A més del seu interès naturalístic i patrimonial, hem de tenir en compte les seves potencialitats recreatives i turístiques si consideram aquesta àrea juntament amb s'Albufera i l'Albufereta. L'entorn urbà d'aquesta àrea la fa especialment adequada per concentrar-hi usos d'observació de la natura i passeig, alleugerint així la pressió turística que es dóna sobre el Parc de s'Albufera, que li provoca problemes de sobreús inadequat (vegis l'apartat 4.1). Per la seva banda, l'Albufereta té qualitats ambientals elevades i es localitza a un entorn rural, fent-la idònia per declarar-la Reserva Natural i restringir-hi els usos recreatius i turístics.

AURIMN II, àrea recreativa des Puig de Lloseta

Es tracta d'una àrea recreativa de picnic del SECONA (de nou taules) que es troba molt a prop del poble i que té un ús molt baix, segons se'ns ha informat, sobretot de llosetins a les primaveres i l'hivern. El Pancaritat dels llosetins es realitza a Son Cocó, que és l'àrea recreativa popular tradicional, i a aquesta àrea recreativa.

AURIMN III, Son Cocó i sa Font den Patró

És l'àrea on els llosetins fan, tradicionalment, el Pancaritat i la diada del dia primer de maig. El coneixement popular de l'àrea fa que sovint s'hi trobi qualche grup fent picnic els caps de setmana de les primaveres i l'hivern. Es troba a la vora del Torrent d'Almadrà.

AURIMN IV, refugi de Tossals Verds

Les cases de possessió dels Tossals Verds han estat comprades i restaurades, recentment, pel Consell Insular de Mallorca com a refugi de muntanya. Va començar a donar serveis d'albergament i d'atenció als visitants l'abril de 1995. La propietat pública té una extensió total de 578 ha.. D'ençà d'aquesta rehabilitació, el seu ús s'ha multiplicat, tot i que s'ha de pujar a peu des del Clot d'Almadrà, vora Son Ordinas. El refugi ofereix serveis d'hospedatge per trenta persones i menjador.

L'ús que l'àrea reb, d'ençà de la restauració de les cases, és intens, però molt limitat a excursionisme. Segons les dades que disposam, durant els primers vuit mesos en que ha estat obert, hi han pernocat al refugi 825 persones (RUITORD, 1996). No disposam d'altres registres de visites d'un sol dia, que poden incloure l'ús del menjador.

El Consell Insular de Mallorca té la pretensió, a mitjà termini, de constituir una xarxa de refugis de muntanya que serveixin per potenciar l'excursionisme turístic i recreatiu de qualitat, i les activitats culturals i de recerca relacionades amb la Serra de Tramuntana. El procés d'inclusió d'aquesta infraestructura a les guies d'excursió es comença a apreciar ara, tal i com es reflecteix a l'apartat 3.3, però serà més palès d'aquí uns anys.

AURIMN V, refugi i àrea recreativa d'Antoni Caimari, Gorg Blau

Es tracta d'instal·lacions d'ús públic situades a la vorera del pantà del Gorg Blau, molt a prop de la carretera de Sóller a Lluc. La petita caseta que fa de refugi es lloga amb llenya per alimentar una foganya a l'interior. També hi han bancs, taules de picnic (4), per als que no es deixa llenya. El seu ús és elevat, però el solen copar els llogaters del refugi.

AURIMN VI, àrea recreativa de Cúber

Segons les dades oficials (vegis l'apartat 4.3) només hi ha una taula de picnic i una caseta, que es lloga. A l'igual que al cas anterior, es du llenya pels llogaters, que fan ús de tota l'àrea. Es troba vora el pantà de Cúber, dins la propietat pública de la comunitat autònoma, que té una extensió total de 363 ha.

AURIMN VII, àrea recreativa de la Font des Noguer

Es tracta de quatre taules de picnic vora la font, que és a prop de la carretera de Lluc a Sóller, a l'alçada del pantà de Cúber. S'hi solen concentrar cotxes per carregar aigua amb barrals.

AURIMN VIII, àrea recreativa de Son Macip

Es tracta d'una única taula de picnic, situada al vial més elevat de la parcel·lació de Son Macip, a les faldes del Puig de Galileu, al llinar de la finca de

propietat pública del Consell Insular de Mallorca del mateix nom, de 259 ha. d'extensió total. No surt a les dades oficials que se'ns proporcionaren als serveis forestals del SECONA (vegis l'apartat 4.3). El seu ús és molt baix.

AURIMN IX, refugi del Camí Vell de Lluc

Es tracta d'una edificació restaurada recentment, que es troba vora el Camí Vell de Lluc. De moment, no s'ha detectat un ús elevat.

AURIMN X, la Font des Prat

La Coma des Prat és el nom amb que es coneixen un terrenys, que són a veïnat del pantà de Cúber i de Tossals Verds, i que l'administració autonòmica ha comprat recentment (amb una extensió de 188 ha.). Segons se'ns ha informat, s'hi pensa fer un refugi de muntanya. De moment, hi ha qualque acampada esporàdica i picnic d'excursionistes.

AURIMN XI, Cala Tuent

Cala Tuent es troba a la costa nord de la Serra de Tramuntana, entre sa Calobra i el Port de Sóller. A diferència de sa Calobra, a Cala Tuent es va mig dur a terme una urbanització residencial extensiva que ha alterat greument bona part dels costers del seu entorn. Anys enrera els terrenys propers a la platja s'ocupaven per part d'acampadors, sobretot a l'estiu. Fins que els propietaris tancaren la finca, fins a la vora mateix de la platja.

Avui en dia, la platja té usos recreatius estivals baixos, de bany de davallada de botes pneumàtics, gràcies a que hi ha accés rodat fins a la platja, i qualque acampada i bivac, sobretot de grups d'excursionistes que van a recórrer sa Costera, que és el nom amb que es coneix l'excursió que uneix sa Calobra i el Port de Sóller.

AURIMN XII, Bosc Gran, Coll Pelat i Son Amer

Les pistes forestals que travessen el Bosc Gran i Son Amer fins al Coll Pelat, entre Lluc i Alcanella, han estat l'escenari de trànsit de cotxes de tot-terreny, fins que s'hi posaren barreres. Ara continuen accedint-hi motos de trial i, sobretot, bicicletes de tot-terreny, que també pugen cap aquesta zona des de Binibona.

AURIMN XIII, voreres del torrent a Orient

Just abans d'arribar al poble d'Orient, venint de Bunyola, hi ha una bosquina de plàtans a les voreres del torrent den Paragon, on s'hi pot aparcar el cotxe fora de la carretera i hi ha un redol ample on, esporàdicament, s'hi instal·len grups de picnic.

AURIMN XIV, Coll d'Honor

La carretera de Bunyola a Orient travessa un alzinar esponerós al seu pas pel

Coll d'Honor, just a l'entrada de la Vall d'Orient. Aquest indret és aprofitat per part de grups de picnic, que deixen els cotxes aparcats a les voreres. Segons se'ns ha informat, aquest indret va ésser molt popular anys enrera, avui dia no és tan freqüentat.

AURIMN XV, s'Olivaret

A la carretera d'Alaró a Orient, hi han les cases de possessió abandonades de s'Olivaret, a la vorera de la carretera, les quals s'ocupen alguns caps de setmana per fer picnic. Tota aquella zona s'utilitza per fer picnic i curses de bicicletes i motos de tot-terreny per a les festes d'Alaró, principalment el dia primer de maig.

AURIMN XVI, Binissetí

Es tracta d'un alzinar de propietat particular, proper al poble de Búger, on s'hi fan trobades per a fer picnic, sobretot el primer diumenge de maig, per la Festa des Jai (MELIS, 1996).

No es troba dins de cap ENP protegit per la LEN.

AURIMN XVII, àrea recreativa des Fornassos

Es tracta d'un conjunt d'instal·lacions de picnic del SECONA (quatre conjunts de taules i bancs, un fogó de torrada i un poal de recollida dels fems), situades vora el poble de Caimari, a l·lindar de la finca de propietat pública municipal de la Comuna de Caimari. L'accés es realitza travessant el poble, arribant al cul-de-sac que hi fa un dels seus carrers.

Malgrat estar senyalitzada, a la carretera de Lluc, els usuaris són majoritàriament del mateix poble i el seu ús és baix.

L'àrea es troba just al l·lindar de l'ENP de la Serra de Tramuntana, de la finca pública i de l'àrea forestal de la Comuna de Caimari, que té 753 ha. d'extensió.

AURIMN XVIII, àrea recreativa de la Comuna de Biniamar

Es tracta d'un conjunt d'instal·lacions de picnic del SECONA (sis conjunts de taules i bancs, quatre fogons i un poal de recollida dels fems), situades a la Comuna de Biniamar, que és una finca de propietat pública municipal, d'una extensió total de 131 ha. L'accés es realitza per un camí sense asfaltar que voreja la propietat pública i que es troba en molt males condicions i sense senyalitzar.

Segons se'ns ha informat, el seu nivell d'ús és molt baix i l'utilitzen majoritàriament veïnats de Biniamar.

No hi ha subministrament de llenya i la que es fa servir als fogons es depreda de l'entorn, que mostra signes de degradació dels estrats arbustiu i herbaci i mutilacions als arbres.

També hi ha una petita cisterna, però fora d'ús degut al vandalisme.

També es detecten abocaments de runa i de ferralla i escampadisses de fems arreu.

Hi han evidències del trànsit de bicicletes i motos de tot terreny.

AURIMN XIX, àrea recreativa de Ca s'Hereu, a Son Servera

La finca de Ca s'Hereu és una propietat privada, segons se'ns ha informat, del Sr. Ventura Rubí, que la té consorciada amb l'administració autonòmica. Hi han instal·lades sis taules de picnic i sis fogons de torrada, molt a prop del poble, als voltants d'una antiga pedrera i del camp de futbol. És un exemple més d'àrea recreativa del SECONA situada "esquerramà", amb baix ús, majoritàriament de gent del poble.

No es troba dins de cap ENP protegit per la LEN.

AURIMN XX, s'Arissal, Comuna de Costitx

Recentment, s'ha arranjat una caseta per part del SECONA. Segons se'ns ha informat, l'ús és massiu per anar a fer Pancaritat per Pasqua i d'infants de l'escola del poble, d'altres dies de l'hivern i les primaveres.

No es troba dins de cap ENP protegit per la LEN.

AURIMN XXI, àrea recreativa de Son Fortuny

Es tracta d'unes instal·lacions de picnic de la xarxa del SECONA (sis conjunts de taules, bancs i fogons de torrada) i un refugi, emplaçats a terrenys de propietat pública del Consell Insular de Mallorca, de 283 ha. d'extensió total. El seu ús de picnic, segons se'ns ha informat, és molt baix, bàsicament degut a que estan molt allunyades de la carretera. El que sí s'usa amb assiduitat és el refugi.

AURIMN XXII, Vallgornera

Segons se'ns ha informat l'extrem oriental d'aquesta urbanització, que és veïnada de la de Cala Pi i confronta amb la finca de s'Estalella, s'utilitza per a fer picnic estival i primaveral, amb concentracions de fins a vint cotxes. Tanmateix, no s'hi pot accedir a la mar fàcilment, llevat de per pescar, i el penya-segat és perillós.

AURIMN XXIII, Bosc de Bellver

Aquest espai natural és un parc urbà, sobre el qual s'han realitzat treballs específics (ALOMAR, AGUILÓ i LLOBERA, 1993), que fan referència a la pressió recreativa de ciclistes de tot-terreny, corredors i gent que hi va passejar i fer picnic.

És un Parc Urbà, que es tracta en detall a l'apartat 4.2. i que no està inclòs a la LEN.

AURIMN XXIV, àrea recreativa de sa Bassa, Comuna de Fornalutx

Es tracta d'unes instal·lacions de picnic de la xarxa del SECONA (deu conjunts de taules, bancs i fogons de torrada) emplaçades a terrenys de propietat pública, en aquest cas, propietat de l'ajuntament de Fornalutx, de 208 ha. d'extensió total. El seu ús de picnic, segons se'ns ha informat, és molt baix, bàsicament degut a que estan molt allunyades de la carretera. S'hi poden arribar a concentrar entre cinquanta i seixanta persones.

AURIMN XXV, sa Gúbia

Als contraforts de la Serra de Tramuntana, front al poble de Bunyola, s'hi fan concentracions d'escaladors, sobretot els caps de setmana. La saturació pot arribar a l'extrem que no quedin vies lliures i els darrers en arribar s'haguin de tornar a casa. Els usuaris són mallorquins i estrangers (AGUILÓ, 1996), que segons ens han informat poden arribar a superar el centenar.

AURIMN XXVI, sa Costera

Aquesta àrea es troba entre les cases de Bàltx i Cala Tuent, a mig camí del recorregut que és conegut amb el mateix nom i que parteix de sa Calobra per arribar al Port de Sóller.

S'hi fan acampades a les instal·lacions de l'antiga fàbrica d'electricitat, on hi ha un bot d'aigua que cau a la mar, que ara es pretén canalitzar per afegir-ho a l'abastiment d'aigua potable de Palma.

AURIMN XXVII, sa Tanca des Port des Canonge

Es tracta d'una gran superfície plana que té el seu origen en la formació de terrasses al·luvial durant el quaternari. Es troba just front a la mar, a la finca de Son Coll des Port des Canonge. És molt fàcil accedir-hi a partir del darrer vial de dita urbanització.

Anys enrera, es feien acampades a l'estiu i festes populars multitudinàries. Més recentment, s'han erradicat aquests usos per entrar en conflicte amb els usos residencials de la colònia d'estiueig veïnada i pel risc d'incendi.

Ja només hi han alguns acampadors esporàdics i no es detecten acumulacions de fems ni impactes més rellevants; tot i que perduren els efectes dels usos massius d'un temps, amb compactació dels sòls i desforestació dels estrats arbustiu i herbaci.

No es tracta d'un ENP, actualment és sòl urbanitzable.

AURIMN XXVIII, Punta Negra i Sant Elm

Els vials de l'eixample de la urbanització de Sant Elm, vorera mar de cap a la Torre de Cala en Basset, es veren ocupats per grups de picnic, durant el període previ a la consolidació de la urbanització.

No es tracta d'un ENP.

AURIMN XXIX, Platja de Torà o des Morts

Abans que la urbanització de la costa de Peguera arribés a aquesta platja, que es troba al seu extrem de llevant, s'hi concentraven gran quantitat d'acampadors. Encara és un lloc on s'hi apleguen alguns grups de picnic, als pinars de les voreres de la carretera d'accés actual, que travessa el comellar

No es tracta d'un ENP.

AURIMN XXX, Torrent de sa Riera a l'entrada a Puigpunyent

El tram de sa Riera que hi ha a la vora de la carretera de Palma a Puigpunyent, al seu tram més pròxim al poble, acollia fins fa uns anys grups de recreacionistes per fer picnic. Recentment, s'ha tancat el redol, sota una esponerós bosc de ribera, on s'hi concentraven els recreacionistes, accedint-hi amb els cotxes sota mateix dels arbres; així mateix, s'hi ha construït la nova depuradora del poble, fet que indubtablement ha acabat de dissuadir als seus antics usuaris.

No es tracta d'un ENP.

AURIMN XXXI, Cala Marçal

Especialment durant el període en que la urbanització d'aquest complex turístic no s'havia acabat de consolidar, s'hi aplegaven grups de fins a cinc tendes de campanya, al costat de la carretera d'accés, al pinaret que hi ha al comellar que dona a la platja.

AURIMN XXXII, ses Covetes

A la colònia d'estiueig tradicional dels porrerencs de ses Covetes, a més de l'aparcament legal, que utilitzen majoritàriament els usuaris des Trenc i de la platja des Murters, hi han una zona d'acampada per tendes i una altra d'acampada amb caravanes.

L'aparcament de caravanes, aprofita la mateixa zona d'extracció d'arena on hi ha l'aparcament; i la d'acampada es situa entre l'aparcament i la zona urbana. Segons se'ns ha informat, s'hi fa una acampada organitzada pel capellà de l'església de Santa Catalina de Palma, amb vint o trenta tendes, per fer colònies amb al·lots, amb el permís del propietari dels terrenys. L'estiu de 1993 comptabilitzarem una vintena de caravanes, vint-i-cinc tendes del campament infantil i juvenil organitzat i vuit tendes més de grups familiars.

Tanmateix, no es troba dins de cap ENP protegit per la LEN.

